

तैत्तिरीयोपनिषत्

contains subjects as

**Sheeksha valli
Aananda valli
Bhirgu valli
Mahanarayanopanishad
Aruna Prasnam (Surya Namakaram)
&
Tri Naachiketam**

Contents

1 शीक्षा वल्ली.....	11
1.1 पूर्वशान्ति पाठः.....	11
1.2 शिक्षाशास्त्रार्थ सङ्ग्रहः.....	11
1.3 संहितोपासनं.....	12
1.4 मेघादि-सिद्ध्यर्था आवहन्ती होम मन्त्राः.....	13
1.5 व्याहृत्युपासनं.....	14
1.6 मनोमयत्वादि-गुणक-ब्रह्मोपासनया स्वाराज्य-सिद्धिः.....	16
1.7 पृथिव्या द्युपाधिक-पञ्च-ब्रह्मोपासनं.....	16
1.8 प्रणवोपासनम्.....	17
1.9 स्वाध्याय-प्रशंसा.....	18
1.10 ब्रह्मज्ञान-प्रकाशक-मन्त्रः.....	18
1.11 शिष्यानुशासनम्.....	19
2 ब्रह्मानन्द वल्ली.....	22
2.1 उपनिषत्सार सङ्ग्रहः.....	22
2.2 पञ्चकोश-विवरणं.....	23
2.3 अभयप्रतिष्ठा.....	26
2.4 ब्रह्मानन्दमीमांसा.....	27
3 भृगु वल्ली.....	31
3.1 ब्रह्मजिज्ञासा.....	31

3.2	पञ्चकोशान्तः स्थित-ब्रह्मनिरूपणम्.....	31
3.3	अन्नब्रह्मोपासनम्.....	34
3.4	सदाचारप्रदर्शनम् । ब्रह्मानन्दानुभवः	35
4	महा नारायणोपनिषत्	39
4.1	अम्भस्यपारे.....	39
4.2	गायत्री मन्त्राः.....	45
4.3	दूर्वा सूक्तं.....	47
4.4	मृत्तिका सूक्तं	47
4.5	शत्रुजय मन्त्राः.....	48
4.6	अघमर्षण सूक्तं.....	50
4.7	दुर्गा सूक्तं.....	53
4.8	व्याहृति होम मन्त्राः	54
4.9	ज्ञानप्राप्त्यर्था होममन्त्राः.....	55
4.10	वेदाविस्मरणाय जपमन्त्राः.....	56
4.11	तपः प्रशंसा	56
4.12	विहिताचरण प्रशंसा निषिद्धाचरण निन्दा च	56
4.13	दहर विद्या	57
4.14	नारायण सूक्तं.....	59
4.15	आदित्य मण्डले परब्रह्मोपासनं.....	61
4.16	आदित्यपुरुषस्य सर्वात्मकत्व प्रदर्शनं.....	62

4.17 शिवोपासन मन्त्राः.....	62
4.18 पश्चिमवक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः.....	63
4.19 उत्तर वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः	63
4.20 दक्षिण वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः.....	64
4.21 प्राग्वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः	64
4.22 ऊर्ध्व वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः	64
4.23 नमस्कारार्थ मन्त्राः	64
4.24 अग्निहोत्र हवण्याः उपयुक्तस्य वृक्ष विशेष-स्याभिधानम्	65
4.25 रक्षोघ्न मन्त्र निरूपणं	65
4.26 भूदेवताक मन्त्रः.....	66
4.27 सर्वा देवता आपः	66
4.28 सन्ध्यावन्दन मन्त्राः.....	67
4.29 प्रणवस्य ऋष्यादि विवरणं	68
4.30 गायत्र्यावाहन मन्त्राः.....	68
4.31 गायत्री उपस्थान मन्त्राः.....	69
4.32 आदित्यदेवता मन्त्रः	70
4.33 त्रिसुपर्णमन्त्राः.....	70
4.34 मेधा सूक्तं	72
4.35 मृत्युनिवारण मन्त्राः.....	73
4.36 प्रजापति-प्रार्थना मन्त्रः.....	75
4.37 इन्द्रप्रार्थना मन्त्रः.....	75

4.38 मृत्युञ्जय मन्त्राः.....	75
4.39 पापनिवारका मन्त्राः	75
4.40 वसु-प्रार्थना मन्त्रः.....	76
4.41 कामोऽकार्षीत् – मन्युरकार्षीत् मन्त्रः	76
4.42 विरजा होम मन्त्राः	77
4.43 वैश्वदेव मन्त्राः	80
4.44 प्राणाहुति मन्त्राः.....	82
4.45 भुक्तान्नाभिमन्त्रण मन्त्राः.....	83
4.46 भोजनान्ते आत्मानुसन्धान मन्त्राः	84
4.47 अवयवस्वस्थता प्रार्थना मन्त्रः	84
4.48 इन्द्र सप्तर्षि संवाद मन्त्रः.....	84
4.49 हृदयालंभन मन्त्रः.....	84
4.50 देवता प्राणनिरूपण मन्त्रः.....	84
4.51 अग्नि स्तुति मन्त्रः.....	85
4.52 अभीष्ट याचना मन्त्रः	85
4.53 पर तत्त्व निरूपणं.....	85
4.54 ज्ञान साधन निरूपणं.....	87
4.55 ज्ञानयज्ञः.....	91
5 अरुणप्रश्नः-तैत्तिरीयारण्यकं	95
1.1.1 अनुवाकं-1.....	95
1.1.2 अनुवाकं-2.....	96

1.1.3 अनुवाकं-3.....	98
1.1.4 अनुवाकं-4.....	100
1.1.5 अनुवाकं-5.....	101
1.1.6 अनुवाकं-6.....	102
1.1.7 अनुवाकं-7.....	103
1.1.8 अनुवाकं-8.....	105
1.1.9 अनुवाकं-9.....	108
1.1.10 अनुवाकं-10.....	111
1.1.11 अनुवाकं-11.....	113
1.1.12 अनुवाकं-12.....	116
1.1.13 अनुवाकं-13.....	118
1.1.14 अनुवाकं-14.....	119
1.1.15 अनुवाकं-15.....	122
1.1.16 अनुवाकं-16.....	122
1.1.17 अनुवाकं-17.....	123
1.1.18 अनुवाकं-18.....	125
1.1.19 अनुवाकं-19.....	126
1.1.20 अनुवाकं-20	126
1.1.21 अनुवाकं-21.....	127
1.1.22 अनुवाकं-22	128
1.1.23 अनुवाकं-23	133
1.1.24 अनुवाकं-24	136
1.1.25 अनुवाकं-25	138

1.1.26	अनुवाकं-26	139
1.1.27	अनुवाकं-27	142
1.1.28	अनुवाकं-28	144
1.1.29	अनुवाकं-29	145
1.1.30	अनुवाकं-30	145
1.1.31	अनुवाकं-31	146
1.1.32	अनुवाकं-32	148
6	त्रिणाचिकेतं.....	151

=====

Notes: This Book has been brought to you with the courtesy of some Veda learners who have collaborated to prepare this book.

Please give your feedback, comments and report errors to the e-mail id vedavms@gmail.com. We shall strive to make this book more accurate and error-free.

You may note that there are inherent “paata bedhas” when we compare various sources and books. We have made constant reference to the Taittiriya Sakhaa compiled and commented by Shri. Sayanacharya of 13th Century and Shri Bhatta Bhaskaracharya (period unknown). Their manuscript compilations were later converted into books by great Scholars. One of such sets of “Taittiriya” was printed and published during early 1900 A.D. at Govt. Branch Press, Mysore and another set later published under “Anandaashram Series”. These Books were referred to by us as our primary source material for this Book.

This book has not been prepared with any commercial purpose and is purely for studies.

Conventions used in Letters:

८ - is represented by (g)

८ is represented by (gg)
—

८ is represented by (gm)
—

८ is represented as anunaasikam
—

1st Version Notes: Version 3.2 dated 30th September 2019.

In this Version,

- 1. Source reference of Mantras have been provided**
- 2. Conventions usage has been more standardised**
- 3. Corrections found and reported till 28th February 2019 incorporated.**

2nd and Current Version Number 3.2 dated 31st March 2020

1. This Version replaces earlier version “3.2” dated 30th September 2019.
2. We have marked ‘||’ (double ruk) at the end of vedic statements based on the book released under “Anandashram Series on Taittiriya Brahmanam containing bashya of Scholar Sayanacharya.
3. We have standardised some of the conventions and formatted this compilation to make reading easier.
4. We have included the mantra references for all dasinis & included Korvai at end of each Anuvaka and Consolidated Korvai at the end of each Prapatakam. TriNaachketa Mantras are starting in somewhere middle of Taittiriya Bharaman, Chapter 11. We have numbered the first Dasin number as “37” to match with the numberings appearing in conventional texts.
5. In this Book We have highlighted the “unexpanded version of mantras” in yellow for Aruna Prasnam. In Upanishads when have given expansion above the “unexpanded mantra”. Details are given below for ready reference.

For expansions in “Aruna Prasnam” -- only unexpanded mantras are highlighted in yellow.
For Expansion
See “TA 1- 4 Sanskrit”,
Shown as appendix in page
No.69

For expansions in “upanishad” ---- unexpanded mantras
are highlighted
in yellow. Expanded Mantras
are also given above the
unexpanded Mantras inside a
box.

We have/shall include Paata Bhedams in brackets wherever found applicable to the best of our efforts.

In Taittiriya Aranyakam (TA) the order of arranging chapters vary from one Scholar to the other. We have arranged the TA chapteres as per the order given by the book published by Nrushima priya Trust, Chennai. Please refer to page 10a & 10b of this book to have an idea as to how TA Chapteres are represented by various Scholars.

TAITTIRIYA ARANYAKAM

CHAPTER NUMBER	STARTING MANTRAM AS PER BOOK BY NARASHIMA PRIYA TRUS	STARTING MANTRAM AS PER BOOK FOR WHICH COMMENTARY BY SAYANYACHARYA EDITED BY SHRI HARI NARAYAN APTE (ANANDASHARM SERIES)	STARTING MANTRAM AS PER BOOK FOR WHICH COMMENTARY BY BHATTA BASKARA EDITED BY SHRI MADHAVA SHASTRI	STARTING MANTRAM As Per Grantha books	STARTING MANTRAM AS PER BOOK PUBLISHED BY VEDAVMS.IN
	PUBLISHED DURING 2014	DURING 1898	PUBLISHED DURING 1900	PUBLISHED DURING 1905	DURING 2019 & 2020
1	2	3	4	5	5
TA CHAPTER - 1	भद्रं कर्णेभिः —	भद्रं कर्णेभिः —	भद्रं कर्णेभिः —	भद्रं कर्णेभिः —	भद्रं कर्णेभिः —
TA CHAPTER - 2	सह वै देवानां — — —	सह वै देवानां — — —	सह वै देवानां — — —	सह वै देवानां — — —	सह वै देवानां — — —
TA CHAPTER - 3	चित्तिः सुक् । —	चित्तिः सुक् । —	चित्तिः सुक् । —	चित्तिः सुक् । —	चित्तिः सुक् । —
TA CHAPTER - 4	परेयुवा॒ऽसम् प्रवतो॑ — —	नमो॑ वा॒चे या —	परेयुवा॒ऽसम् प्रवतो॑ — —	नमो॑ वा॒चे या —	परेयुवा॒ऽसम् प्रवतो॑ — —
TA CHAPTER - 5	शीक्षां व्याख्यास्यामः — Sheeksha valli+ Aanada valli + Brighu valli given together in Chapter 5	देवा वै सत्रमासत । — —	शीक्षां व्याख्यास्यामः — Sheeksha valli+ Aanada valli + Brighu valli given together in Chapter 5	देवा वै सत्रमासत । — —	शीक्षां व्याख्यास्यामः — Sheeksha valli+ Aanada valli + Brighu valli given together in Chapter 5
TA CHAPTER - 6	अ॒भस्य पा॒रे भुव॑नस्य — —	परेयुवा॒ऽसम् प्रवतो॑ — —	अ॒भस्य पा॒रे भुव॑नस्य — —	परेयुवा॒ऽसम् प्रवतो॑ — —	अ॒भस्य पा॒रे भुव॑नस्य — —
				contd in next page	Page No. 10a

TAITTIRIYA ARANYAKAM					
CHAPTER NUMBER	STARTING MANTRAM AS PER BOOK BY NARASHIMA PRIYA TRUST	STARTING MANTRAM AS PER BOOK FOR WHICH COMMENTARY BY SAYANYACHARYA EDITED BY SHRI HARI NARAYAN APTE (ANANDASHARM SERIES)	STARTING MANTRAM AS PER BOOK FOR WHICH COMMENTARY BY BHATTA BASKARA EDITED BY SHRI MADHAVA SHASTRI	STARTING MANTRAM As Per Grantha books	STARTING MANTRAM AS PER BOOK PUBLISHED BY VEDAVMS.IN
	PUBLISHED DURING 2014	DURING 1898	PUBLISHED DURING 1900	PUBLISHED DURING 1905	DURING 2019 & 2020
1	2	3	4	5	5
TA CHAPTER - 7	नमो॑ वा॒चे या	शी॒क्षां व्या॒ख्यास्यामः॑ ।	Books ends at 6th Chapter. "namo vaache" + "devaa vai satramaasata" Chapters not given	शी॒क्षां व्या॒ख्यास्यामः॑ ।	नमो॑ वा॒चे या
TA CHAPTER - 8	दे॒वा वै स॒त्रमा॑सत ।	ब्र॒ह्मवि॒दाप्नो॑ति परं ॥	Books ends at 6th Chapter. "namo vaache" + "devaa vai satramaasata" Chapters not given	ब्र॒ह्मवि॒दाप्नो॑ति परं ॥	दे॒वा वै स॒त्रमा॑सत ।
TA CHAPTER - 9		भृ॒गुर्वै वा॒रुणिः॑ ।		भृ॒गुर्वै वा॒रुणिः॑ ।	
TA CHAPTER -10		अ॒भस्य॑ पा॒रे		अ॒भस्य॑ पा॒रे	

"Vedavms" have followed the order given , as per column 2 above, by "Nrushima Priya Trust".

dated 31st Mar 2020

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 शीक्षा वल्ली

1.1 पूर्वशान्ति पाठः

T.A.5.1.1

श॒न्नो मि॒त्रः शं॑ व॒रुणः॑ । श॒न्नो भ॑व॒त्व॒र्य॒मा । श॒न्न इ॒न्द्रो बृ॒ह॒स्प॒तिः॑ ।

श॒न्नो वि॒ष्णु-रु॒रु॒क्र॒मः॑ । न॒मो ब्र॑ह्म॒णे । न॒मस्ते॑ वा॒यो ।

त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्र॒ह्मा॒सि । त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्र॒ह्म व॑दिष्यामि ।

ऋ॒तं व॑दिष्यामि । स॒त्यं व॑दिष्यामि () । तन्मा॑मवतु । तद्व॒क्तार॑मवतु ।

अ॒वतु॑ मां । अ॒वतु॑ व॒क्तारं॑ ॥

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥ 1.1

(स॒त्यम् व॑दिष्यामि पञ्च॑ च) (A1)

1.2 शिक्षाशास्त्रार्थ सङ्ग्रहः

T.A.5.2.1

शी॒क्षां व्या॑ख्यास्यामः । वर्णः॑ स्वरः । मात्रा॑ बलं । साम॑ सन्तानः ।

इत्यु॒क्तः शी॑क्षाद्ध्यायः ॥ 2.1

(शी॒क्षाम् पञ्च॑) (A2)

1.3 संहितोपासनं

T.A.5.3.1

सह नौ यशः । सह नौ ब्रह्मवर्चसं ॥
अथातः संहिताया उपनिषदं व्याख्यास्यामः । पञ्चस्वधि-करणेषु ।
अधिलोकमधि-ज्यौतिष-मधिविद्य-मधिप्रज-मद्ध्यात्मं ।
ता महासंहिता इत्याचक्षते ॥
अथाधि लोकं । पृथिवी पूर्वरूपं । द्यौरुत्तररूपं ।
आकाशः सन्धिः । 3.1

T.A.5.3.2

वायुः सन्धानं । इत्यधि लोकं ॥
अथाधि ज्यौतिषं । अग्निः पूर्वरूपं । आदित्य उत्तररूपं ।
आपः सन्धिः । वैद्युतः सन्धानं । इत्यधि ज्यौतिषं ॥
अथाधि विद्यं । आचार्यः पूर्वरूपं । 3.2

T.A.5.3.3

अन्तेवास्युत्तररूपं । विद्या सन्धिः ।
प्रवचनं सन्धानं । इत्यधि विद्यं ॥
अथाधिप्रजं । माता पूर्वरूपं । पितोत्तररूपं । प्रजा सन्धिः ।
प्रजननं सन्धानं । इत्यधिप्रजं ॥ 3.3

T.A.5.3.4

अथाद्ध्य॑ात्मं । अध॑राह॒नुः पू॒र्व रू॒पं । उत्तरा॑ह॒नु-रुत्तर॑रू॒पं ।

वा॒ख् स॒न्धिः । जि॒ह्वा स॒न्धानं॑ । इत्य॑द्ध्य॒ात्मं ॥

इ॒ती मा॒महा स॒ञ्हिताः॑ ॥

य ए॒वमे॒ता मा॒हास॒ञ्हिता व्या॒ख्या॒ता वे॒द ।

स॒न्धी॒यते॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ ।

ब्र॒ह्मव॑र्च-से॒नान्ना॒द्येन॑ सु॒वर्ग्येण॑ (सु॒वर्गेण॑) लो॒केन॑ () ॥ 3.4

(स॒न्धि - रा॒चार्यः पू॒र्वरू॒प - मि॒त्यधि॑प्र॒जम् - लो॒केन॑) (A3)

1.4 मे॒घादि॑-सि॒द्ध्यर्था॑ आव॒हन्ती॑ हो॒म मन्त्राः॑

T.A.5.4.1

य इ॒च्छन्द्वा॑-मृ॒षभो॑ वि॒श्वरू॒पः । छ॒न्दो॒भ्यो-ऽद्ध्य॑मृ॒ताथ् सं॒बभू॑व ।

स मे॒न्द्रो मे॒धया॑ स्पृ॒णोतु॑ । अ॒मृत॑स्य दे॒व धा॑रणो भू॒यासं॑ ॥

शरी॑रं मे वि॒चर्ष॑णं । जि॒ह्वा मे म॑धु॒मत्त॑मा । क॒र्णा॒भ्यां भू॒रि वि॑श्रु॒वं ।

ब्र॒ह्मणः॑ को॒शोऽसि॑ मे॒धया॑ ऽपि॒हितः॑ । श्रु॒तं मे॑ गो॒पाय॑ ॥

आ॒वह॑न्ती वि॒तन्वा॒ना । 4.1

T.A.5.4.2

कु॒र्वाणा॑ ची॒र-मा॒त्मनः॑ । वा॒साञ्॑सि म॒म गा॑वश्च ।

अ॒न्नपा॑ने च स॒र्वदा॑ । ततो॑ मे श्रि॒य-मा॑वह ।

लो॒म॒शां॑ प॒शु॒भिः॑ स॒ह स्वा॒हा ॥ आ॒मा॒य॒न्तु॑ ब्र॒ह्म॒चा॒रि॒णः॑ स्वा॒हा ।
वि॒मा॒ऽऽय॒न्तु॑ ब्र॒ह्म॒चा॒रि॒णः॑ स्वा॒हा । प्र॒मा॒ऽऽय॒न्तु॑ ब्र॒ह्म॒चा॒रि॒णः॑ स्वा॒हा ।
द॒मा॒य॒न्तु॑ ब्र॒ह्म॒चा॒रि॒णः॑ स्वा॒हा ।
श॒मा॒य॒न्तु॑ ब्र॒ह्म॒चा॒रि॒णः॑ स्वा॒हा ॥ 4.2

T.A.5.4.3

य॒शो॑ ज॒ने॒ऽऽसा॒नि स्वा॒हा । श्रे॒या॒न् व॒स्य॑सो॒ऽसा॒नि स्वा॒हा ॥
तं त्वा॑ भ॒ग प्र॒वि॒शा॒नि स्वा॒हा । स मा॑ भ॒ग प्र॒वि॒श स्वा॒हा ।
तस्मि॑न॒थ स॒हस्र॑ शा॒खे । नि॒भ॒गा॒हं त्वयि॑ मृ॒जे स्वा॒हा ॥
य॒था॒ऽऽपः॑ प्र॒व॒ता॒ऽऽय॒न्ति॑ । य॒था मा॑सा अ॒हर्ज॑रं ।
ए॒वं मां॑ ब्र॒ह्म॒चा॒रि॒णः॑ । धा॒त॒रा॒य॒न्तु॑ स॒र्व॒तः॑ स्वा॒हा () ॥
प्र॒ति॒वे॒शो॒ऽसि॑ प्र मा॑ भा॒हि प्र मा॑ प॒द्य॒स्व ॥ 4.3

(वि॒त॒न्वा॒ना – श॒मा॒य॒न्तु॑ ब्र॒ह्म॒चा॒रि॒णः॑ स्वा॒हा–धा॒त॒रा॒य॒न्तु॑ स॒र्व॒तः॑
स्वा॒है॒कम् च) (A4)

1.5 व्याहृत्युपासनं

T.A.5.5.1

भू-भु॒व-स्सु॒व-रि॒ति वा॑ ए॒ता स्ति॒स्रो॒ व्या॒हृ॒तयः॑ ॥
ता॒सा॒मु॒ह॒स्मै तां॑ च॒तु॒र्थीं॑ । मा॒हा॒च॒म॒स्यः॑ प्र॒वे॒द॒य॒ते ।
म॒ह इति॑ ॥ तद् ब्र॒ह्म । स आ॒त्मा । अ॒ङ्गान्य॒न्या दे॒वताः॑ ॥

भूरि॒ति वा अ॒यं लो॒कः । भुव॒ इत्य॒न्तरि॑क्षं ।

सुव॒-रि॒त्यसौ॒ लो॒कः । 5.1

T.A.5.5.2

मह॒ इत्यादि॒त्यः । आदि॒त्येन॒ वाव॑ सर्वे॑ लो॒का म॒हीय॑न्ते ॥

भूरि॒ति वा अ॒ग्निः । भुव॒ इति॑ वा॒युः । सुव॒रि॒त्यादि॒त्यः ।

मह॒ इति॑ च॒न्द्रमाः॑ । च॒न्द्रम॑सा वाव॑ सर्वा॑णि ज्योती॑षि॒ म॒हीय॑न्ते ॥

भू-रि॒ति वा ऋ॒चः । भुव॒ इति॑ सा॒मानि॑ ।

सुव॒ रि॒ति यजू॑षि । 5.2

T.A.5.5.3

मह॒ इति॑ ब्र॒ह्म । ब्र॒ह्मणा॒ वाव॑ सर्वे॑ वे॒दा म॒हीय॑न्ते ॥

भूरि॒ति वै प्रा॒णः । भुव॒ इत्य॑पा॒नः । सुव॒रि॒ति व्या॒नः । मह॒ इत्य॑न्नं॑ ।

अ॒न्नेन॑ वाव॑ सर्वे॑ प्रा॒णा म॒हीय॑न्ते ॥ ता वा ए॒ता-श्च॑त॒स्रश्च॑तु॒र्धा ।

च॒त॒स्र-श्च॑त॒स्रो व्या॑ह॒तयः॑ । ता यो वे॒द () । स वे॒द ब्र॒ह्म ।

सर्वे॑ऽस्मै दे॒वा ब॒लिमा॑व॒हन्ति॑ ॥ 5.3

(अ॒सौ लो॒को - यजू॑षि - वे॒द द्वे च॑) (A5)

1.6 मनोमयत्वादि-गुणक-ब्रह्मोपासनया स्वाराज्य-सिद्धिः

T.A.5.6.1

स य ए॒षो॒ऽन्तर्-॑ हृ॒दय॑ आका॒शः । तस्मि॑न्नयं पु॒रुषो॑ मनो॒मयः॑ ।
अमृ॑तो हि॒रण्म॑यः ॥ अन्त॑रेण तालु॒के । य ए॒ष स्तन॑ इवा॒वल॑ंबते ।
सै॒न्द्र यो॒निः । यत्रा॒सौ के॑शा॒न्तो वि॒वर्त॑ते । व्य॒पोह्य॑ शी॒र्षक॑पाले ॥
भू॒रित्य॑ग्नौ प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति । भुव॒ इति॑ वा॒यौ । 6.1

T.A.5.6.2

सु॒व॒रित्या॑दित्ये । मह॒ इति॑ ब्र॒ह्मणि॑ । आ॒प्नोति॑ स्वा॒राज्यं॑ ॥
आ॒प्नोति॑ मन॒सस्प॑तिं । वाक्प॑ति श्रक्षु॒ष्पतिः॑ । श्रोत्र॑पति वि॒ज्ञान॑पतिः ।
ए॒तत् ततो॑ भवति । आका॒श शरी॑रं ब्र॒ह्म ।
स॒त्यात्म॑ प्रा॒णारा॑मं मन॒ आन॑न्दं । शान्ति॑ समृ॒द्ध-म॑मृतं () ॥
इति॑ प्राची॒न यो॒ग्योपा॑स्व ॥ 6.2

(वा॒या-व॑मृत॒ मे॒कम् च॑) (A6)

1.7 पृथिव्या द्युपाधिक-पञ्च-ब्रह्मोपासनं

T.A.5.7.1

पृ॒थि॒व्यन्त॑रि॒क्षं द्यौर्-दि॑शो॒ऽवा॒न्तर॑दि॒शाः ।
अ॒ग्निर्-वा॒यु-रा॑दित्य-श्चन्द्र॒मा नक्ष॑त्राणि ।
आप॒ ओष॑धयो वन॒स्पत॑य आका॒श आ॒त्मा । इत्य॑धि॒भूतं॑ ॥

अथाद्ध्य॑आत्॒मं । प्रा॒णो व्य॑ानो॒ऽपान॑ उ॒दानः॑ स॒मानः॑ ।

चक्षुः॑ श्रो॒त्रं मनो॑ वाक् त्वक् । च॒र्म मा॒ञ् स॒न्नावा॑स्थि॒ मज्जा॑ ॥

ए॒त द॑धिवि॒धाय॑र्षि॒ रवो॑चत् । पा॒ङ्क्तं॑ वा इ॒दं सर्वं॑ () ।

पा॒ङ्क्तं॑ नै॒व पा॒ङ्क्तं॑ स्पृ॒णोती॑ति ॥ 7.1

(सर्वमेकम् च) (A7)

1.8 प्रणवोपासनम्

T.A.5.8.1

ओ-मि॒ति ब्र॑ह्म ॥ ओ-मि॒तीदं॑ सर्वं॑ ॥

ओमि॒त्येत॑-दनु॒कृति॑ ह॒स्म वा अ॒प्यो श्रा॒वये॑त्या-श्रा॒वय॑न्ति ।

ओ-मि॒ति सा॒मानि॑ गा॒यन्ति॑ । ओञ् शो॒मि॒ति श॒स्त्राणि॑ शञ्सन्ति॑ ।

ओ-मि॒त्यद्ध्व॑र्युः प्र॒तिग॑रं प्र॒तिगृ॑णाति । ओ-मि॒ति ब्र॑ह्मा प्र॒सौति॑ ।

ओ-मि॒त्यग्नि॑हो॒त्र-मनु॑जानाति ।

ओ-मि॒ति ब्रा॒ह्मणः॑ प्र॒वक्ष्य॑न्नाह॒ ब्रह्मो॑पा॒प्नव॑ानीति ।

ब्रह्मै॒वो-पा॑प्नोति ॥ 8.1

(ओम् दश) (A8)

1.9 स्वाध्याय-प्रशंसा

T.A.5.9.1

ऋ॒तं च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च । स॒त्यं च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
तप॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च । दम॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
शम॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च । अ॒ग्नय॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
अ॒ग्नि॒हो॒त्रं च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
अ॒ति॒थय॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
मा॒नु॒षं च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ।
प्र॒जा च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च () ।
प्र॒जन॑श्च स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च । प्र॒जा॒तिश्च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च ॥
स॒त्यमि॑ति स॒त्यव॑चा रा॒थी तरः॑ । तप॑ इति तपो॒नित्यः॑ पौ॒रु॒शि॒ष्टिः ।
स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने ए॒वेति॑ ना॒को मौ॒द्ग॒ल्यः ।
तद्धि॑ तप॒स्तद्धि॑ तपः॑ ॥ 9.1

(प्र॒जा च॑ स्वा॒ध्याय॑ प्र॒वच॑ने च षट्च॑) (A9)

1.10 ब्रह्मज्ञान-प्रकाशक-मन्त्रः

T.A.5.10.1

अ॒हं वृ॑क्षस्य रे॒रिवा॑ । की॒र्तिः पृ॑ष्ठं गि॒रेरि॑व ।
ऊ॒र्ध्वं प॑वि॒त्रो वा॒जिनी॑व स्व॒मृत॑मस्मि ।

द्र॒वि॒ण॒ꣳ स॒व॒र्च॒सं ।

सु॒मे॒धा अ॒मृ॒तो॒क्षि॒तः । इति॑ त्रि॒श॒ङ्को॒र्-वे॒दा॒नु॒व॒च॒नं ॥ 10.1

(अ॒ह॒ꣳ षट्) (A10)

1.11 शिष्यानुशासनम्

T.A.5.11.1

वे॒द॒म॒नू॒च्या- ऽचा॒र्यो॒न्ते॒वा॒सि॒न-म॒नु॒शा॒स्ति ॥

स॒त्यं व॑द । ध॒र्मं च॑र ॥ स्वा॒द्ध्य॒या॒यान्मा प्र॑म॒दः ।

आ॒चा॒र्या॒य प्रि॑यं ध॒न॒मा॒ह॒त्य प्र॑जा॒त॒न्तुं मा व्य॑व॒च्छे॒त्सीः ।

स॒त्या॒न्न प्र॑म॒दि॒त॒व्यं । ध॒र्मा॒न्न प्र॑म॒दि॒त॒व्यं ।

कु॒श॒ला॒न्न प्र॑म॒दि॒त॒व्यं । भू॒त्यै न प्र॑म॒दि॒त॒व्यं ।

स्वा॒द्ध्य॒याय प्र॑व॒च॒ना॒भ्यां न प्र॑म॒दि॒त॒व्यं । 11.1

T.A.5.11.2

दे॒व॒पि॒तृ॒का॒र्या॒भ्यां न प्र॑म॒दि॒त॒व्यं ॥

मा॒तृ॒दे॒वो भ॑व । पि॒तृ॒दे॒वो भ॑व ।

आ॒चा॒र्य दे॒वो भ॑व । अ॒ति॒थि॒दे॒वो भ॑व ॥

या॒न्य॒न॒व॒द्यानि॑ क॒र्मा॒णि । ता॒नि से॑वि॒त॒व्या॒नि । नो इ॑त॒रा॒णि ॥

या॒न्य॒स्मा॒कꣳ सु॑च॒रि॒ता॒नि । ता॒नि त्वयो॑पा॒स्या॒नि । 11.2

T.A.5.11.3

नो॑ इ॒तरा॒णि ॥ ये॑ के॒ चा॒स्म-च्छे॒याँ॒सो ब्रा॒ह्म॒णाः ।
तेषां॑ त्वयाऽऽ॒सने॑ न प्र॒श्न॒सित॒व्यं ॥ श्र॒द्धया॑ दे॒यं । अश्र॒द्धयाऽदे॒यं ।
श्रि॒या दे॒यं । हि॒या दे॒यं । भि॒या दे॒यं । स॒म्वि॒दा दे॒यं ॥
अथ॑ यदि॒ ते क॒र्मवि॒चिकि॑त्सा वा वृ॒त्त वि॒चिकि॑त्सा वा स्यात् ॥ 11.3

T.A.5.11.4

ये॑ तत्र॑ ब्रा॒ह्म॒णाः स॒मर्॒क्षि॒नः । यु॒क्ता आ॒यु॒क्ताः ।
अ॒लू॒क्षा ध॒र्म॒का॒माः स्युः॑ । यथा॑ ते॒ तत्र॑ वर्ते॒रन् । तथा॑ तत्र॑ वर्ते॒थाः ॥
अथा॒भ्या॒ख्याते॒षु । ये॑ तत्र॑ ब्रा॒ह्म॒णाः स॒मर्॒क्षि॒नः । यु॒क्ता आ॒यु॒क्ताः ।
अ॒लू॒क्षा ध॒र्म॒का॒माः स्युः॑ । यथा॑ ते॒ तेषु॑ वर्ते॒रन् () ॥ 11.4a

T.A.5.11.5

तथा॑ तेषु॑ वर्ते॒थाः ॥ एष॑ आ॒देशः॑ । एष॑ उ॒पदेशः॑ । एषा॑ वे॒दोप॒निषत् ।
एत॑दनु॒शा॒सनं॑ । ए॒व मु॒पा॒सित॒व्यं । ए॒व मु॒चै॒तदु॒पा॒स्यं ॥ 11.4b

(स्वा॒द्ध्याय॑प्रव॒चना॒भ्याम् न प्र॑म॒दित॒व्यम् - तानि॑ त्वयो॒पा॒स्यानि॑ -
स्यात् - तेषु॑ वर्ते॒रन्थ् - +स॒प्त च॑) (A11)

T.A.5.12.1

श॒न्नो मि॒त्रः शं॑ व॒रु॒णः । श॒न्नो भ॑व॒त्वर्य॑मा । श॒न्न इन्द्रो॑ बृ॒हस्प॑तिः ।
श॒न्नो वि॒ष्णु रुरु॑क्र॒मः । नमो॑ ब्र॒ह्म॒णे । नम॑स्ते वा॒यो ।

त्वमे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्र॒ह्मा॑सि । त्वामे॒व प्र॒त्यक्षं॑ ब्र॒ह्मा॑ वादिषं । ऋ॒तम॑वादिषं ।
स॒त्यम॑वादिषं () । तन्मामा॑वीत् । तद्व॒क्तार॑मावीत् । आवी॒न्मां ।
आ॒वी॒द्व॒क्तारं॑ ॥ ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥ 12.1

(स॒त्यम॑वादिषम् पञ्च॑ च) (A12)

॥ इति शीक्षावल्ली समाप्ता ॥

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

2 ब्रह्मानन्द वल्ली

T.A.5.13.1

स॒ह ना॑ ववतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॑र्यं करवावहै ।

ते॒ज॒स्विना॑ व॒धी॒तमस्तु॑ मा वि॒द्विषा॑वहै ॥

ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

(स॒ह प॒ञ्च) (A13)

2.1 उपनिषत्सार सङ्ग्रहः

T.A.5.14.1

ब्र॒ह्मवि॑दाप्नोति परं ॥

तदे॒षाऽभ्यु॑क्ता । स॒त्यं ज्ञा॑न-मनन्तं ब्र॒ह्म ।

यो वेद॑ नि॒हितं॑ गुहायां परमे व्योमन् ।

सोऽश्नु॑ते सर्वा॒न् कामा॑न् सह । ब्र॒ह्मणा॑ विपश्चि॒तेति॑ ॥

तस्मा॑द्वा ए॒तस्मा॑दात्मन आका॒शः संभू॑तः । आ॒का॒शाद् वा॒युः ।

वा॒यो र॒ग्निः । अ॒ग्नेरा॑पः । अ॒द्भ्यः पृ॑थि॒वी । पृ॒थि॒व्या ओष॑धयः ।

ओष॑धीभ्योऽन्नं । अ॒न्नात् पु॑रुषः ॥

स वा एष॑ पु॒रुषोऽन्न॑रसमयः ॥ तस्ये॑दमे॒व शि॒रः ।

अ॒यं दक्षि॑णः पक्षः । अ॒यमु॑त्तरः पक्षः । अ॒यमा॑त्मा ॥
इ॒दं पु॒च्छं प्र॒तिष्ठा ॥ तद॒प्येष॑ श्लो॒को भ॒वति ॥ 1.1

2.2 पञ्चकोश-विवरणं

T.A.5.14.2

अ॒न्नाद्वै॑ प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते । याः काश्च॑ पृ॒थि॒वीऽश्रि॒ताः ।
अथो॒ अ॒न्नेनै॒व जी॒वन्ति॑ । अथै॒नद॑पि॒यन्त्यन्तः॑ ।
अ॒न्नं हि॑ भू॒तानां॑ ज्येष्ठं ॥ तस्मा॑त् स॒र्वो॒षध॑ मु॒च्यते॑ ।
स॒र्वं वै तेऽन्न॑माप्नुवन्ति । येऽन्नं॑ ब्र॒ह्मोपा॑सते ।
अ॒न्नं हि॑ भू॒तानां॑ ज्येष्ठं ॥ तस्मा॑त् स॒र्वो॒षध॑ मु॒च्यते॑ ।
अ॒न्नाद् भू॒तानि॑ जा॒यन्ते॑ । जा॒तान्य॒न्नेन॑ वर्द्धन्ते ।
अ॒द्यतेऽ॒स्ति च॑ भू॒तानि॑ । तस्मा॑द॒न्नं तदु॑च्यत इति ॥
तस्मा॑द्वा ए॒तस्मा॑-द॒न्नर॑समयात् ।
अ॒न्योऽन्तर॑ आ॒त्मा प्रा॑ण म॒यः । तेनै॑ष पू॒र्णः ॥
स वा ए॑ष पु॒रुष॑वि॒ध ए॒व । तस्य॑ पु॒रुष॑ वि॒धतां॑ ।
अ॒न्वयं॑ पु॒रुष॑ वि॒धः । तस्य॑ प्रा॑ण ए॒व शि॒रः ॥
व्या॒नो दक्षि॑णः पक्षः । अ॒पान॑ उ॒त्तरः॑ पक्षः । आ॒काश॑ आ॒त्मा ।
पृ॒थि॒वी पु॒च्छं प्र॒तिष्ठा ॥ तद॒प्येष॑ श्लो॒को भ॒वति ॥ 2.1

T.A.5.14.3

प्रा॒णं दे॒वा अनु॒प्राण॑न्ति । म॒नु॒ष्याः प॒शव॑श्च ये ।
प्रा॒णो हि भू॒ताना॑मायुः । तस्मा॑त् सर्वा॒युष॑ मु॒च्यते॑ ।
सर्व॑मे॒व त आ॒युर्य॑न्ति । ये प्रा॒णं ब्र॒ह्मोपा॑सते ।
प्रा॒णो हि भू॒ताना॑मायुः । तस्मा॑त् सर्वा॒युष॑-मु॒च्यत॑ इति ॥
तस्यै॑ष ए॒व शा॒रीर॑ आ॒त्मा । यः पूर्॒वस्य॑ ॥
तस्मा॑द्वा ए॒तस्मा॑त् प्रा॒णम॑यात् । अ॒न्योऽन्तर॑ आ॒त्मा म॑नोमयः ।
तेनै॑ष पूर्णः ॥ स वा ए॒ष पु॒रुष॑वि॒ध ए॒व । तस्य॑ पु॒रुष॑वि॒धतां॑ ।
अ॒न्वयं॑ पु॒रुष॑वि॒धः । तस्य॑ यजु॒रेव॑ शि॒रः । ऋ॒ग् दक्षि॑णः प॒क्षः ।
सा॒मोत्तरः॑ प॒क्षः । आ॒देश॑ आ॒त्मा । अथ॑र्वाङ्गि॒रसः॑ पु॒च्छं प्र॑तिष्ठा ॥
तद॒प्येष॑ श्लो॒को भ॑वति ॥ 3.1

T.A.5.14.4

यतो॑ वा॒चो नि॒वर्त॑न्ते । अ॒प्राप्य॑ म॒नसा॑ सह । आ॒नन्दं॑ ब्र॒ह्म॒णो वि॒द्वान् ।
न बि॑भेति कदा॒चने॑ति ॥ तस्यै॑ष ए॒व शा॒रीर॑ आ॒त्मा । यः पूर्॒वस्य॑ ॥
तस्मा॑द्वा ए॒तस्मा॑न् म॒नोम॑यात् । अ॒न्योऽन्तर॑ आ॒त्मा वि॒ज्ञान॑मयः ।
तेनै॑ष पूर्णः ॥ स वा ए॒ष पु॒रुष॑वि॒ध ए॒व । तस्य॑ पु॒रुष॑ वि॒धतां॑ ।
अ॒न्वयं॑ पु॒रुष॑ वि॒धः । तस्य॑ श्र॒द्धैव॑ शि॒रः । ऋ॒तं दक्षि॑णः प॒क्षः ।

स॒त्यमु॒त्तरः॑ प॒क्षः॑ । यो॒ग आ॒त्मा ।

महः॑ पु॒च्छं॑ प्र॒तिष्ठा॑ ॥ तद॒प्येष॑ श्लो॒को भ॒वति॑ ॥ 4.1

T.A.5.14.5

वि॒ज्ञानं॑ य॒ज्ञं त॑नु॒ते । क॒र्माणि॑ त॒नुतेऽपि॑ च । वि॒ज्ञानं॑ दे॒वाः सर्वे॑ ।
ब्र॒ह्म ज्येष्ठ॑-मुपा॒सते॑ । वि॒ज्ञानं॑ ब्र॒ह्म चेद् वेद॑ । तस्मा॒च्चेन्न॑ प्र॒माद्य॑ति ।
शरी॑रे पाप्म॒नो हि॒त्वा । सर्वा॑न्-का॒मान्-सम॑श्नु॒त इति॑ ॥

तस्यै॑ष ए॒व शा॒रीर आ॒त्मा । यः पूर्॑व॒स्य ॥

तस्मा॒द्वा ए॒तस्माद्-वि॒ज्ञान॑मयात् । अ॒न्योऽन्तर॑ आ॒त्माऽऽन॑न्दमयः ।

तेनै॑ष पूर्णः ॥ स वा ए॒ष पु॒रुष॑वि॒ध ए॒व । तस्य॑ पु॒रुष॑वि॒धतां॑ ।

अ॒न्वयं॑ पु॒रुष॑वि॒धः । तस्य॑ प्रि॒य-मे॒व शि॒रः । मो॒दो दक्षि॑णः प॒क्षः ।

प्र॒मोद॑ उत्तरः प॒क्षः । आ॒नन्द आ॒त्मा । ब्र॒ह्म पु॒च्छं॑ प्र॒तिष्ठा॑ ॥

तद॒प्येष॑ श्लो॒को भ॒वति॑ ॥ 5.1

T.A.5.14.6

अ॒सन्ने॒व स॑ भ॒वति॑ । अ॒सद् ब्र॒ह्मेति॑ वे॒द चेत् ।

अ॒स्ति ब्र॒ह्मेति॑ चेद् वे॒द । स॒न्तमे॑नं ततो वि॒दुरि॑ति ॥

तस्यै॑ष ए॒व शा॒रीर आ॒त्मा । यः पूर्॑व॒स्य ॥ अथा॒तोऽनु॑ प्र॒श्नाः ॥

उ॒ता वि॒द्वा न॒मुं लो॒कं प्रे॒त्य । कश्च॑न ग॒च्छ॒ती(३) ।

आ॒हो वि॒द्वान॒मुं लो॒कं प्रे॒त्य ।

कश्चित् समश्नुता(3) उ ॥ सोऽकामयत ।
 बहुस्यां प्रजायेयेति । स तपोऽतप्यत । स तपस्तप्त्वा ।
 इदं सर्व-मसृजत ॥ यदिदं किञ्च । तथ्सृष्ट्वा । तदेवानु प्राविशत् ॥
 तदनुप्रविश्य । सच्च त्यच्चाभवत् । निरुक्तं चा निरुक्तं च ।
 निलयनं चा निलयनं च । विज्ञानं चा विज्ञानं च ।
 सत्यं चानृतं च सत्य-मभवत् ॥ यदिदं किञ्च ।
 तथ्सत्य-मित्या चक्षते ॥ तदप्येष श्लोको भवति ॥ 6.1

2.3 अभयप्रतिष्ठा

T.A.5.14.7

असद्वा इदमग्र आसीत् । ततो वै सदजायत ।
 तदात्मानं स्वय-मकुरुत । तस्मात् तथ् सुकृतमुच्यत इति ॥
 यद्वै तथ् सुकृतं । रसो वै सः ।
 रसं ह्येवायं लब्ध्वाऽऽनन्दी भवति ॥
 को ह्येवान्यात् कः प्राण्यात् । यदेष आकाश आनन्दो न स्यात् ।
 एष ह्येवानन्दयाति ॥
 यदा ह्येवैष एतस्मिन्-नदृश्ये ऽनात्म्ये ऽनिरुक्ते ऽनिलयने ऽभयं
 प्रतिष्ठां विन्दते ।

अथ सोऽभयं गतो भवति ॥

यदा ह्येवैष एतस्मिन्-नुदर-मन्तरं कुरुते । अथ तस्य भयं भवति ॥
तत्त्वेव भयं विदुषो-ऽमन्वानस्य ॥ तदप्येष श्लोको भवति ॥ 7.1

2.4 ब्रह्मानन्दमीमांसा

T.A.5.14.8

भीषाऽस्मा-द्वातः पवते । भीषोदेति सूर्यः ।

भीषाऽस्मा-दग्नि-श्चेन्द्रश्च । मृत्युर् धावति पञ्चम इति ॥

सैषाऽऽनन्दस्य मीमांसा भवति ॥ युवा स्यात् साधु युवाऽध्यायकः ।

आशिष्ठो दृढिष्ठो बलिष्ठः । तस्येयं पृथिवी सर्वा वित्तस्य पूर्णा स्यात् ।

स एको मानुष आनन्दः ॥ ते ये शतं मानुषा आनन्दाः । 8.1

स एको मनुष्य-गन्धर्वाणा-मानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं मनुष्य-गन्धर्वाणा-मानन्दाः ।

स एको देव-गन्धर्वाणा-मानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं देव-गन्धर्वाणा-मानन्दाः ।

स एकः पितॄणां चिरलोक-लोकाना-मानन्दः ।

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं पितॄणां चिरलोक-लोकाना-मानन्दाः ।

स एक आजानजानां देवाना-मानन्दः । 8.2

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शत-माजान-जानां देवाना मानन्दाः ।

स एकः कर्म-देवानां देवाना-मानन्दः ।

ये कर्मणा देवानपि यन्ति । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं कर्मदेवानां देवाना-मानन्दाः । स एको देवाना-मानन्दः ।

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥ ते ये शतं देवाना-मानन्दाः ।

स एक इन्द्रस्यानन्दः । 8.3

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥ ते ये शतमिन्द्र-स्याऽऽनन्दाः ।

स एको बृहस्पते-रानन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥

ते ये शतं बृहस्पते रानन्दाः । स एकः प्रजापते-रानन्दः ।

श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥ ते ये शतं प्रजापते-रानन्दाः ।

स एको ब्रह्मण आनन्दः । श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य ॥ 8.4

स यश्चायं॑ पु॒रु॒षे । यश्चा॑सा-वादि॒त्ये । स ए॑कः ॥ स य॑ ए॒वं वि॒त् ।
अ॒स्माल्लो॑कात् प्रे॒त्य । ए॒तम॑न्नमय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्रा॒मति॑ ।
ए॒तं प्रा॑णमय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्रा॒मति॑ ।
ए॒तं मनो॑मय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्रा॒मति॑ ।
ए॒तं वि॑ज्ञानमय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्रा॒मति॑ ।
ए॒तमा॑नन्दमय-मा॒त्मान-मु॑पसङ्क्रा॒मति॑ ॥
तद॑प्येष॒ श्लो॑को भव॒ति ॥ 8.5

T.A.5.14.9

यतो॑ वा॒चो नि॒वर्त॑न्ते । अ॒प्राप्य॑ मन॒सा सह॑ । आ॒नन्दं॑ ब्रह्म॒णो वि॒द्वान् ।
न बि॒भेति॑ कु॒तश्च॑नेति ॥ ए॒त॒ञ् ह वा॑ व न तप॒ति ।
किम॑ह॒ञ् साधु॑ ना॒कर॑वं । किम॑हं पा॒प-म॑करव-मि॒ति ॥
स य॑ ए॒वं वि॒द्वाने॑ते आ॒त्मान॑ञ् स्पृ॒णुते॑ ॥
उ॒भे ह्ये॒वैष॑ ए॒ते आ॒त्मान॑ञ् स्पृ॒णुते॑ ।
य ए॒वं वे॑द ॥ इ॒त्यु॒पनि॑षत् ॥ 9.1

स॒ह ना॑ ववतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॒र्यं॑ करवावहै ।
ते॒ज॒स्विना॑ वधी॒तम॑स्तु॒ मा वि॑द्विषावहै ॥ ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

Special Korvai

(ब्रह्मविदिदमयमिदमेकविंशतिः ।

अन्ना दन्नरसमयात् प्राणो व्यानोऽपान आकाशः पृथिवी पुच्छं
षड्विंशतिः ।

प्राणम् प्राणमयान् मनो यजुर्ऋक् सामादेशोऽथर्वाङ्गिरसः पुच्छम्
द्वाविंशतिः ।

यतः श्रद्धर्त्तु सत्यम् यौगो महोऽष्टादश ।

विज्ञानम् प्रियम् मोदः प्रमोद आनन्दो ब्रह्म पुच्छम् द्वाविंशतिः ।

असन्नेवाथाष्टाविंशतिः । असत् षोडश ।

भीषाऽस्मान् मानुषो मनुष्यगन्धर्वाणाम् देवगन्धर्वाणाम्

पितृणाम्चिरलोकलोकानां माजानजानाम् कर्मदेवानाम् यैः कर्मणा देवानां

मिन्द्रस्य बृहस्पतेः प्रजापतेर्ब्रह्मणः स यश्च संक्रामत्येकपञ्चाशत् ।

यतः कुतश्च नैतमेकादश नव) (A14)

॥ इति ब्रह्मानन्दवल्ली समाप्ता ॥

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

3 भृगु वल्ली

सह ना ववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै ।
तेजस्विना वधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥
ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

3.1 ब्रह्मजिज्ञासा

T.A.5.15.1

भृगुर्वै वारुणिः । वरुणं पितर-मुपससार । अधीहि भगवो ब्रह्मेति ॥
तस्मा एतत् प्रोवाच । अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं मनो वाचमिति ॥
तं होवाच । यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते ।
येन जातानि जीवन्ति । यत् प्रयन्त्यभि सम्विशन्ति ।
तद् विजिज्ञासस्व । तद् ब्रह्मेति ॥
स तपोऽतप्यत । स तप-स्तप्त्वा ॥ 1.1

3.2 पञ्चकोशान्तः स्थित-ब्रह्मनिरूपणम्

T.A.5.15.1

भृगुर्वै वारुणिः । वरुणं पितर-मुपससार । अधीहि भगवो ब्रह्मेति ॥
तस्मा एतत् प्रोवाच । अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं मनो वाचमिति ॥

त॒ ऽ हो॒वाच॑ । यतो॒ वा इ॒मानि॒ भू॒तानि॒ जा॒यन्ते॑ ।
येन॒ जा॒तानि॒ जी॒वन्ति॑ । यत् प्र॒यन्त्य॒भिः स॒म्वि॑शन्ति ।
तद् वि॒जिज्ञा॑सस्व । तद् ब्र॒ह्मेति॑ ॥

स तपो॑ऽतप्यत । स तप॑-स्तप्त्वा ॥ 2.1

T.A.5.15.3

प्रा॒णो ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात्॑ ।
प्रा॒णाद्ध्ये॒व ख॒ल्वि॒मानि॒ भू॒तानि॒ जा॒यन्ते॑ । प्रा॒णेन॒ जा॒तानि॒ जी॒वन्ति॑ ।
प्रा॒णं प्र॒यन्त्य॒भिः-स॒म्वि॑शन्तीति ॥ तद् वि॒ज्ञाय॑ ।
पुन॑रे॒व वरु॑णं पि॒तर॑-मु॒पस॑सार । अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ ।
त॒ ऽ हो॒वाच॑ । तप॑सा ब्र॒ह्म वि॒जिज्ञा॑सस्व । तपो॑ ब्र॒ह्मेति॑ ।
स तपो॑ऽतप्यत । स तप॑-स्तप्त्वा ॥ 3.1

T.A.5.15.4

मनो॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात्॑ । मन॑सो ह्ये॒व ख॒ल्वि॒मानि॒ भू॒तानि॒ जा॒यन्ते॑ ।
मन॑सा जा॒तानि॒ जी॒वन्ति॑ । मनः॑ प्र॒यन्त्य॒भिः-स॒म्वि॑शन्तीति ॥
तद् वि॒ज्ञाय॑ । पुन॑रे॒व वरु॑णं पि॒तर॑-मु॒पस॑सार ।
अधी॑हि भग॒वो ब्र॒ह्मेति॑ । त॒ ऽ हो॒वाच॑ । तप॑सा ब्र॒ह्म वि॒जिज्ञा॑सस्व ।
तपो॑ ब्र॒ह्मेति॑ । स तपो॑ऽतप्यत । स तप॑-स्तप्त्वा ॥ 4.1

T.A.5.15.5

वि॒ज्ञानं॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात् ।
वि॒ज्ञाना-॑द्ध्ये॒व ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते ।
वि॒ज्ञाने॑न जा॒तानि॑ जी॒वन्ति॑ । वि॒ज्ञानं॑ प्र॒यन्त्य॒भि-सम्॑वि॒शन्तीति॑ ॥
तद् वि॒ज्ञाय॑ । पु॒नरे॒व वरु॑णं पि॒तर-मु॑प॒ससार॑ ।
अधी॑हि भ॒गवो॑ ब्र॒ह्मेति॑ । त॒प् हो॑वाच । त॒पसा॑ ब्र॒ह्म वि॒जिज्ञा॑सस्व ।
तपो॑ ब्र॒ह्मेति॑ । स तपो॑ऽत॒प्यत॑ । स त॒प-स्त॑प्त्वा ॥ 5.1

T.A.5.15.6

आ॒नन्दो॑ ब्र॒ह्मेति॑ व्य॒जानात् ।
आ॒नन्दा॑-द्ध्ये॒व-ख॒ल्विमा॑नि भू॒तानि॑ जा॒यन्ते ।
आ॒नन्दे॑न जा॒तानि॑ जी॒वन्ति॑ । आ॒नन्दं॑ प्र॒यन्त्य॒भि-सम्॑वि॒शन्तीति॑ ॥
सै॒षा भा॒र्गवी॑ वा॒रुणी॑ वि॒द्या । प॒रमे॑ व्यो॒मन् प्र॑ति॒ष्ठिता॑ ॥
य ए॒वं वे॒द प्र॑ति॒तिष्ठ॑ति । अ॒न्नवा॑न॒न्नादो॑ भ॒वति॑ ।
म॒हान् भ॑वति प्र॒जया॑ प॒शुभिर् ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ ।
म॒हान् की॒र्त्या ॥ 6.1

3.3 अन्नब्रह्मोपासनम्

T.A.5.15.7

अन्नं॑ न नि॒न्धात् । तद् व्र॒तं ॥ प्रा॒णो वा अन्नं॑ ॥ शरी॑रमन्नादं ।

प्रा॒णो शरी॑रं प्रति॒ष्ठितं॑ । शरी॑रे प्रा॒णः प्रति॒ष्ठितः॑ ।

तदे॒त-दन्न॑-मन्ने॒ प्रति॒ष्ठितं॑ ॥

स य ए॒त-दन्न॑-मन्ने॒ प्रति॒ष्ठितं॑ वे॒द प्रति॑तिष्ठति ।

अन्न॑वा-नन्नादो भवति ।

म॒हान् भवति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिर्-ब्रह्म॑वर्च॒सेन॑ ।

म॒हान् की॒र्त्या ॥ 7.1

T.A.5.15.8

अन्नं॑ न परि॒चक्षी॑त । तद् व्र॒तं । आ॒पो वा अन्नं॑ ॥ ज्योति॑रन्नादं ।

अ॒प्सु ज्योतिः॑ प्रति॒ष्ठितं॑ । ज्योति॑ष्यापः प्रति॒ष्ठिताः॑ ।

तदे॒त-दन्न॑-मन्ने॒ प्रति॒ष्ठितं॑ ॥

स य ए॒त-दन्न॑-मन्ने॒ प्रति॒ष्ठितं॑ वे॒द प्रति॑तिष्ठति ।

अन्न॑वा-नन्नादो भवति ।

म॒हान् भवति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिर् ब्रह्म॑वर्च॒सेन॑ ।

म॒हान् की॒र्त्या ॥ 8.1

T.A.5.15.9

अ॒न्नं॑ ब॒हु॒ कु॒र्वी॒त । तद् ब्र॒तं ॥ पृ॒थि॒वी॒ वा अ॒न्नं॑ । आ॒का॒शोऽन्ना॒दः॑ ।
पृ॒थि॒व्या-मा॒का॒शः प्र॒ति॒ष्ठि॒तः । आ॒का॒शे पृ॒थि॒वी प्र॒ति॒ष्ठि॒ता ।
तदे॒त-द॒न्न-म॒न्ने प्र॒ति॒ष्ठि॒तं ॥
स य ए॒त-द॒न्न-म॒न्ने प्र॒ति॒ष्ठि॒तं वै॒द प्र॒ति॒ति॒ष्ठि॒ति ।
अ॒न्न॒वा॒न॒न्ना॒दो भ॒वति॑ । म॒हान् भ॒वति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभि॑र् ब्र॒ह्म॒वर्च॑से॒न ।
म॒हान् की॒र्त्या ॥ 9.1

3.4 सदाचारप्रदर्शनम् । ब्रह्मानन्दानुभवः

T.A.5.15.10

न कञ्च॑न वस॒तौ प्र॒त्याच॑क्षी॒त । तद् ब्र॒तं ॥
तस्मा॑द्य॒या क॒या च वि॒धया॑ ब्र॒ह्म॒न्नं प्राप्नु॑यात् ॥
अ॒रा॒द्ध्य॒स्मा अ॒न्नमि॑त्याच॒क्षते॑ ॥ ए॒तद्वै मु॒खतोऽन्न॑ꣳ रा॒द्धं ।
मु॒खतोऽस्मा॑ अ॒न्नꣳ रा॒द्ध्यते॑ । ए॒तद्वै म॒द्ध्यतोऽन्न॑ꣳ रा॒द्धं ।
म॒द्ध्यतोऽस्मा॑ अ॒न्नꣳ रा॒द्ध्यते॑ । ए॒तद्वै अ॒न्ततोऽन्न॑ꣳ रा॒द्धं ।
अ॒न्ततोऽस्मा॑ अ॒न्नꣳ रा॒द्ध्यते॑ । 10.1

य ए॒वं वै॒द ॥ क्षे॒म इति॑ वा॒चि । यो॒गक्षे॑म इति॑ प्रा॒णापा॑नयोः ।
क॒र्मेति॑ ह॒स्तयोः॑ । ग॒ति-रि॒ति पा॒दयोः॑ । वि॒मुक्ति॑-रि॒ति पा॒यौ ।

इति॑ मानु॒षीः॑ समा॒ज्ञाः ॥ अथ॑ दै॒वीः । तृ॒प्ति-रि॑ति वृ॒ष्टौ ।
बल॑-मि॒ति वि॒द्युति॑ । 10.2

यश॑ इति॑ प॒शुषु॑ । ज्योति॑रिति॑ नक्ष॒त्रेषु॑ ।
प्रजा॑ति-रमृ॒त-मा॑नन्द इत्यु॒पस्थे॑ । सर्व॑ मि॒त्याका॒शे ॥
तत् प्रति॑ष्ठे-त्युपासी॒त । प्रति॑ष्ठा॒वान् भ॒वति॑ । तन्म॑ह इत्युपासी॒त ।
म॒हान् भ॒वति॑ । तन्म॑न इत्युपासी॒त । मा॑न॒वान् भ॒वति॑ । 10.3

तन्न॑म इत्युपासी॒त । नम्य॑न्तेऽस्मै॑ का॒माः । तद्ब्र॑ह्मे-त्युपासी॒त ।
ब्र॒ह्म॒वान् भ॒वति॑ । तद् ब्र॒ह्मणः॑ परि॒मर॑ इत्युपासी॒त ।
पर्ये॑णं म्रियन्ते॑ द्विषन्तः॑ सप॒त्नाः । परि॑ यैऽप्रि॒या भ्रातृ॑व्याः ॥
स यश्चा॑यं पु॒रुषे॑ । यश्चा॑सा-वादि॒त्ये । स ए॑कः । 10.4

स य॑ ए॒वं वि॒त् । अस्मा॑ल्-लो॒कात् प्रे॒त्य ।
एत॑मन्नमय-मा॒त्मान-मु॒पसङ्क्र॑म्य ।
एतं॑ प्राणमय-मा॒त्मान-मु॒पसङ्क्र॑म्य ।
एतं॑ मनोमय-मा॒त्मान-मु॒पसङ्क्र॑म्य ।
एतं॑ वि॒ज्ञान॑मय-मा॒त्मान-मु॒पसङ्क्र॑म्य ।

ए॒त॒ मा॒न॒न्द॒म॒य॒ मा॒त्मा॒न॒ मु॒प॒स॒ङ्क्र॒म्य॒ ।
इ॒मा॒न् लो॒का॒न् का॒मा॒न्नी॒ काम॒-रू॒प्य॒नु॒स॒ञ्च॒रन् ।
ए॒त॒थ् सा॒म गा॒य॒त्रा॒स्ते ॥ हा(३) वु हा(३) वु हा(३) वु । 10.5

अ॒ह-म॒न्न-म॒ह-म॒न्न-म॒हम॒न्नं ।
अ॒हम॒न्ना॒दो(२)ऽह॒म॒न्ना॒दो(२) ऽह॒म॒न्ना॒दः ।
अ॒ह॒ ऽश्लो॒क॒कृ-द॒ह॒ ऽश्लो॒क॒कृ-द॒ह॒ ऽश्लो॒क॒कृत् ।
अ॒हम॒स्मि प्र॒थ॒म॒जा ऋ॒ता(३) स्य॒ ।
पूर्वं॑ दे॒वेभ्यो॑ अ॒मृत॑स्य ना(३) भा॒ इ॒ ।
यो मा द॒दा॒ति स इ॒दे॒व मा(३)वाः॑ ।
अ॒ह-म॒न्न-म॒न्न-म॒द॒न्त-मा(३) द्धि॒ ।
अ॒हं वि॒श्वं भु॒व॒न-म॒भ्य॒भवां॑ । सु॒व॒र्न ज्योतीः॑ ॥
य ए॒वं वे॒द ॥ इ॒त्यु॒प॒नि॒षत् ॥ 10.6

स॒ह ना॑ ववतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॒र्यं॑ करवावहै ।
ते॒ज॒स्वि॒ना व॒धी॒त॒म॒स्तु॒ मा वि॒द्वि॒षा॒वहै॑ ॥
ओं शा॒न्तिः॑ शा॒न्तिः॑ शा॒न्तिः॑ ॥

(भृ॒गुस्त्रयो॑द॒शा - त्र॑म् - प्रा॒णो - मनो॑ - वि॒ज्ञान॑म् द्वा॒दश॑ द्वा॒दश॑ -
न॒न्दो द॒शा - त्र॑म् न नि॒न्द्या - द॒न्नम् न परि॑चक्षी॒ता -
त्र॑म् बहु॒कुर्वि॑ तै॒काद॑शै॒काद॑श - न कंच॑ नै॒कष॑ष्टि॒र्दश॑) (A15)

॥ इति भृगुवल्ली समाप्ता ॥

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 15 Anuvaakams :-

(श॒म् नः॑ - शी॒क्षा - सह॑ नौ - य इ॒च्छन्द्साम्॑ - भूः -
स यः॑ - पृ॒थि - व्यो॒मि - तृ॒तम् चा॑ - हम् - वै॒दम॑नुच्य -
श॒म् नः॑ - सह॑ ना॒वव॑तु - ब्र॒ह्मवि॑द् - भृ॒गुः पञ्च॑द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(श॒म् नो॑ - मह॑ इ॒त्यादि॒त्यो - नो॑ इ॒तरा॑ण्य - स॒न्नेवा॑ -
त्र॑म् न नि॒न्द्याच्च॑तुश्च॒त्वारि॑ंशत्)

First and Last Padam in TA, 5th Prapaatakam :-

(श॒न्न - इ॒त्युप॑निषत्)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

4 महा नारायणोपनिषत्

स॒ह ना॑ ववतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॑र्यं करवावहै ।
ते॒ज॒स्विना॑ वधी॑तमस्तु॒ मा वि॑द्विषावहै ॥
ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

4.1 अम्भस्यपारे

T.A.6.1.1

अ॒म्भस्य॑ पा॒रे भु॒वनस्य॑ म॒ध्ये ना॒कस्य॑ पृ॒ष्ठे म॒हतो॑ म॒हीयान् ।
शु॒क्रेण॑ ज्योती॑षि॒ समनु॑प्रविष्टः प्र॒जाप॑तिश्चरति॒ गर्भे॑ अ॒न्तः ॥ 1.1

यस्मि॑न्निदं सञ्च॒ विचै॑ति॒ सर्वं॑ यस्मिन् दे॒वा अ॒धि वि॒श्वे नि॒षेदुः ।
तदे॒व भू॒तं तदु॑ भव्यमा॒ इदं॑ तद॒क्षरे॑ प॒रमे॑ व्योमन् ॥ 1.2

येना॑ वृ॒तं खञ्च॑ दि॒वं म॒हीञ्च॑ येना॑दि॒त्य-स्त॑पति॒ तेज॑सा
भ्राज॑सा च ।

यम॑न्तः स॒मुद्रे॑ क॒वयो॑ वय॑न्ति॒ यद॒क्षरे॑ प॒रमे॑ प्र॒जाः ॥ 1.3

यतः॑ प्र॒सू॒ता ज॒गतः॑ प्र॒सू॒ती तो॒येन॑ जी॒वान् व्य॑च॒स॒र्ज (व्य॑स॒स॒र्ज) भू॒म्यां॑ ।
यदोष॑धीभिः पु॒रुषा॑न् प॒शूँश्च॑ वि॒वेश॑ भू॒तानि॑ च॒राच॒राणि॑ ॥ 1.4

अतः॑ परं॒ नान्य॑-द॒णीय॑स॒हि परा॑त् परं॒ यन् मह॑तो म॒हान्तं॑ ।
यदे॑क-म॒व्यक्त॑-म॒नन्तरूपं॑ वि॒श्वं पु॒राणं॑ तम॒सः पर॑स्तात् ॥ 1.5

T.A.6.1.2

तदे॒वर्त्तं तदु॑ स॒त्यमाहु॑-स्तदे॒व ब्र॑ह्म पर॒मं क॑वीनां ।
इ॒ष्टापूर्त्तं॑ बहु॒धा जा॒तं जा॑यमानं वि॒श्वं बि॑भर्त्ति भु॒वनस्य॑ नाभिः ॥ 1.6

तदे॒वाग्नि॑-स्तद्वा॒यु-स्तथ्सू॒र्यस्तदु॑ च॒न्द्रमाः॑ ।
तदे॒व शु॒क्रम॒मृतं॑ तद्ब्र॑ह्म तदा॒पः स प्र॑जापतिः ॥ 1.7

सर्वे॑ नि॒मेषा॑ ज॒ज्ञिरे॑ वि॒द्युतः॑ पु॒रुषा॑दधि ।
क॒ला मु॒हूर्त्ताः का॒ष्ठाश्चा॒हो-रा॒त्राश्च॑ सर्व॒शः ॥ 1.8

अ॒र्धमा॒सा मा॒सा ऋ॒तवः॑ स॒म्वथ्स॑रश्च क॒ल्पन्तां॑ ।
स आ॒पः प्र॒दु॒घे उ॒भे इ॒मे अ॒न्तरि॑क्ष-मथो सु॒वः ॥ 1.9

नैन॑-मू॒र्ध्वं न ति॒र्यं च॑ न म॒ध्ये परि॑जग्रभत् ।
न तस्ये॑शो कश्च॒न तस्य॑ ना॒म म॒हद्य॑शः ॥ 1.10

T.A.6.1.3

न संदृ॒शे तिष्ठ॑ति रूप॑मस्य न चक्षु॑षा पश्य॑ति कश्चनै॑नं ।
हृदा॑ मनी॒षा मन॑साऽभि क्लृ॑प्तो य ए॒नं वि॒दु-र॑मृतास्ते भव॑न्ति ॥ 1.11

Expansion of अद्भ्यः संभूतः : (Appearing in T.A.3.13.1)

अद्भ्यः॑ संभू॑तः पृथि॒व्यै रसा॑च्च । विश्व॑कर्मणः॒ सम॑वर्तताधि॑ ।
तस्य॑ त्वष्टा॑ विद॑धद्रूपमे॑ति ॥ तत्पुरु॑षस्य विश्व॑माजा॒नम॑ग्रे ॥ 1

वेदा॑हमेतं॒ पुरु॑षं महान्तं॑ । आदि॑त्य वर्णं॒ तम॑सः पर॑स्तात् ।
तमे॒वं वि॒द्वान॒मृत॑ इ॒ह भव॑ति । नान्यः॑ पन्था॑ विद्य॑तेऽय॑नाय ॥ 2

प्रजा॑पतिश्चर॑ति गर्भे॑ अन्तः । अजा॑यमानो बहु॒धा विजा॑यते ।
तस्य॑ धीराः॒ परि॑जानन्ति॒ योनिं॑ । मरी॑चीनां पद॑मिच्छन्ति वे॒धसः॑ ॥ 3

यो दे॒वेभ्य॑ आत॑पति । यो दे॒वानां॑ पुरो॑हितः ।
पूर्वो॑ यो दे॒वेभ्यो॑ जातः । नमो॑ रुचा॒य ब्राह्म॑ये ॥ 4

रुचं॑ ब्राह्मं॒ जन॑यन्तः । दे॒वा अग्रे॑ तदब्रु॑वन् ।
यस्त्वै॒वं ब्राह्म॑णो वि॒द्यात् । तस्य॑ दे॒वा अ॒सन् वशं॑ ॥ 5

ह्री॑श्च॒ते ल॒क्ष्मीश्च॑ प॒त्न्यौ॑ । अ॒हो॒रा॒त्रे पा॒र्श्वे । नक्ष॑त्राणि रूपं ।
अ॒श्विनौ॑ व्या॒त्तं । इ॒ष्टं म॒निषा॑ण । अ॒मुं म॒निषा॑ण । स॒र्वं म॒निषा॑ण ॥ 6

Ref: TA 3.13.1 to TA 3.13.2

Expansion of हिरण्यगर्भः इत्यष्टौ

हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भः स॒म॒व॒र्त्त॒ता॒ग्रे भू॒त॒स्य॑ जा॒तः प॒ति॒रेक॑ आसीत् ।
स दा॒धार पृ॒थि॒वीं द्या॒मु॒ते॒मां क॒स्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 1

यः प्रा॒णतो॑ नि॒मिष॑तो म॒हित्वैक॑ इ॒द्राजा॑ जग॒तो ब॒भूव॑ ।
य ई॒शे अ॒स्य द्वि॒पद॑-श्चतु॒ष्पदः॑ क॒स्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 2

य आ॒त्म॒दा ब॒ल॒दा य॒स्य वि॒श्व उपा॑सते प्र॒शिषं॑ य॒स्य दे॒वाः ।
य॒स्य छा॒यामृ॑तं य॒स्य मृ॒त्युः क॒स्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 3

य॒स्येमे हि॒मव॑न्तो म॒हित्वा य॒स्य स॒मु॒द्रं र॒सया॑ स॒हाऽऽहुः॑ ।
य॒स्ये॒माः प्र॒दि॒शो य॒स्य बा॒हू क॒स्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 4

यं क्र॒न्द॒सी अ॒वसा॑ तस्त॒भाने॑ अ॒भ्यैक्षे॑तां म॒नसा॑ रेज॒माने॑ ।
य॒त्राधि॑सूर उ॒दितौ॑ व्येति॒ क॒स्मै दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 5

येन द्यौरु॒ग्रा पृ॒थि॒वी च दृ॒ढे येन सु॒वस् स्त॒भितं॑ येन ना॒कः ।
यो अ॒न्तरि॒क्षे रज॑सो वि॒मानः॒ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 6

आपो॑ ह यन्म॒हती॑ वि॒श्वमा॒यन्-दक्ष॑न्दधाना ज॒नय॑न्ती-र॒ग्निं ।
ततो॑ दे॒वाना-न्नि॒र्वर्त्त॑तासु॒रेकः॒ कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 7

यश्चि॒दापो॑ म॒हिना॑ प॒र्यप॑श्यद्-दक्ष॑न्दधाना ज॒नय॑न्ती-र॒ग्निं ।
यो दे॒वेष्व॑धि दे॒व येक॑ आसीत् कस्मै॑ दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ 8

Ref - T.S.4.1.8.3 to 4.1.8.6

अ॒द्भ्यः संभू॑तो हि॒रण्य॒गर्भ॑ इत्य॒ष्टौ ॥

एष॑ हि दे॒वः प्र॒दिशोऽनु॑ सर्वाः पूर्॒वो हि जा॒तः स उ॒ गर्भे॑ अ॒न्तः ।
स वि॒जाय॑मानः सज॒निष्य॑माणः प्र॒त्यङ्-मु॒खा स्ति॑ष्ठति वि॒श्वतो॑मुखः ॥ 1.12

वि॒श्वतश्च॑-क्षु॒रुत॑ वि॒श्वतो॑ मु॒खो वि॒श्वतो॑ ह॒स्त उ॒त वि॒श्वत॑स्पात् ।
सं बा॒हुभ्यां॑ नम॒ति सं प॑त॒त्रैर्-द्या॒वा पृ॒थि॒वी ज॒नय॑न् दे॒व एकः॑ ॥ 1.13

वे॒नस्त॑त् प॒श्यन् वि॒श्वा भु॑वनानि वि॒द्वान् यत्र॑ वि॒श्वं भव॑त्येक-नी॒ळं ।
यस्मि॑न्नि॒दं सञ्च॑ वि॒चैकं॑ स ओ॒तः प्रो॑तश्च वि॒भुः प्र॒जासु॑ ॥ 1.14
प्र॒तद्वो॑चे अ॒मृत॑न्नु वि॒द्वान् गन्ध॑र्वो ना॒म नि॑हितं गु॒हासु॑ ।

T.A.6.1.4

त्रीणि॑ प॒दा नि॒हि॒ता गुहा॑सु यस्त॒द्वेद॑ सवि॒तुः पि॒ताऽस॑त् ॥ 1.15

स नो॑ बन्धु॒र्-जनि॑ता स वि॒धा॒ता धा॒मानि॑ वेद॒ भुव॑नानि वि॒श्वा ।
यत्र॑ दे॒वा अ॒मृत॑मान-शा॒नास्तृ॒तीये॑ धा॒मान्य॑-भ्यैर॑यन्त ॥ 1.16

परि॑ द्यावा॒पृथि॒वी यन्ति॑ सद्यः॒ परि॑ लो॒कान् परि॑ दि॒शः परि॑ सु॒वः ।
ऋ॒तस्य॑ तन्तुं॑ वि॒ततं॑ वि॒चृत्य॑ तद॒पश्य॑त् तद॒भवत् प्र॒जासु॑ ॥ 1.17

परी॑त्य लो॒कान् परी॑त्य भू॒तानि॑ परी॒त्य सर्वाः॑ प्र॒दिशो॑ दि॒शश्च॑ ।
प्र॒जाप॑तिः प्रथ॒मजा॑ ऋ॒तस्या॒त्मना॑-ऽऽत्मा॑न-म॒भि-सं॑बभूव ॥ 1.18

सद॑स॒स्पति॑-म॒द्भुतं॑ प्रि॒यमिन्द्र॑स्य का॒म्यं । सनिं॑ मे॒धा मया॑सिषं ॥ 1.19
उद्दी॑प्यस्व जा॒तवे॑दो ऽप॒घ्नन्नि॑ऋ॒र्त्तिं मम॑ ।

T.A.6.1.5

प॒शूँश्च॑ म॒ह्यमा॑व॒ह जी॑वनञ्च दि॒शो दि॒श ॥ 1.20

मा॒नो हि॑ँसी ज्जा॒तवे॑दो गा॒मश्च॑ पु॒रुषं॑ जगत् ।
अ॒भिभ्र॑द॒ग्न आ॑ग॒हि श्रि॒या मा॑ परि॒पात॑य ॥ 1.21

4.2 गायत्री मन्त्राः

पुरुषस्य विद्म सहस्राक्षस्य महादेवस्य धीमहि ।

तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ 1.22

तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि ।

तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ 1.23

तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि ।

तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ॥ 1.24

तत्पुरुषाय विद्महे चक्रतुण्डाय धीमहि ।

T.A.6.1.6

तन्नो नन्दिः प्रचोदयात् ॥ 1.25

तत्पुरुषाय विद्महे महासेनाय धीमहि ।

तन्नः षण्मुखः प्रचोदयात् ॥ 1.26

तत्पुरुषाय विद्महे सुवर्णपक्षाय धीमहि ।

तन्नो गरुडः प्रचोदयात् ॥ 1.27

वे॒दा॒त्म॒नाय॑ वि॒द्महे॑ हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भाय॑ धी॒महि॑ ।
तन्नो॑ ब्र॒ह्म प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.28

ना॒रा॒य॒णाय॑ वि॒द्महे॑ वा॒सु॒दे॒वाय॑ धी॒महि॑ ।
तन्नो॑ वि॒ष्णुः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.29

वज्र॑न॒खाय॑ वि॒द्महे॑ ती॒क्ष्ण-द॒ष्ट्राय॑ धी॒महि॑ ।
T.A.6.1.7
तन्नो॑ ना॒र॒सि॒ं॒हः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.30

भा॒स्क॒राय॑ वि॒द्महे॑ म॒हद्दु॑ति॒कराय॑ धी॒महि॑ ।
तन्नो॑ आ॒दि॒त्यः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.31

वै॒श्वान॑राय॑ वि॒द्महे॑ ला॒ली॒लाय॑ धी॒महि॑ ।
तन्नो॑ अ॒ग्निः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.32

का॒त्या॒य॒नाय॑ वि॒द्महे॑ क॒न्य॒कु॒मारि॑ धी॒महि॑ ।
तन्नो॑ दु॒र्गिः प्र॒चो॒दया॑त् ॥ 1.33

4.3 दूर्वा सूक्तं

स॒हस्र॑पर॒मा दे॒वी श॒तमू॒ला श॒ताङ्कु॑रा ।
सर्व॑ꣳ ह॒रतु॑ मे पा॒पं दूर्वा॑ दुःस्वप्न॒ नाश॑नी ॥ 1.34

काण्डा॑त् काण्डा॑त् प्र॒रोह॑न्ती॒ परु॑षः परु॑षः परि॒ ।

T.A.6.1.8

ए॒वा नो॑ दूर्वे॒ प्रत॑नु स॒हस्रे॑ण श॒तेन॑ च ॥ 1.35

या श॒तेन॑ प्र॒तनो॑षि स॒हस्रे॑ण वि॒रोह॑सि ।
तस्या॑स्ते दे॒वीष्ट॑के वि॒धेम॑ ह॒विषा॑ व॒यं ॥ 1.36

अश्व॑क्रान्ते॒ रथ॑क्रान्ते॒ विष्णु॑क्रान्ते॒ वसु॑न्धरा ।
शि॒रसा॑ धा॒रयि॑ष्यामि रक्ष॒स्व मां प॑दे प॒दे ॥ 1.37

4.4 मृत्तिका सूक्तं

भूमि॑र्-धे॒नुर् ध॑रणी लो॒कधा॑रिणी ।
उ॒धृता॑ऽसि व॒राहे॑ण कृ॒ष्णेन॑ श॒त बा॑हुना ॥
मृ॒त्तिके॑ ह॒न मे पा॒पं य॑न्म॒या दु॑ष्कृतं कृतं । 1.38

मृ॒त्तिके॑ ब्र॒ह्मद॑त्ताऽसि का॒श्यपे॑नाभि॒मन्त्रि॑ता ।
मृ॒त्तिके॑ दे॒हि मे पु॒ष्टिं त्वयि॑ सर्वं प्र॒तिष्ठी॑तं ॥ 1.39

T.A.6.1.9

मृ॒त्तिके॑ प्र॒तिष्ठि॑ते स॒र्वं त॒न्मे नि॒र्णु॑द मृ॒त्तिके॑ ।
तया॑ ह॒तेन॑ पा॒पेन॑ ग॒च्छामि॑ प॒रमां॑ ग॒तिं ॥ 1.40

4.5 शत्रुजय मन्त्राः

यत॑ इन्द्र॒ भया॑महे ततो॑ नो॒ अभयं॑ कृधि ।
मघ॑वन् छ॒ग्धि तव॑ तन्न॒ ऊ॒तये॑ वि॒द्विषो॑ वि॒मृ॒धो जहि॑ ॥ 1.41

स्व॒स्ति॒दा वि॒शस्प॑तिर्-वृ॒त्रहा॑ वि॒मृ॒धो व॒शी ।
वृ॒षेन्द्रः॑ पु॒र ए॒तु नः॑ स्व॒स्ति॒दा अ॒भय॑ङ्करः ॥ 1.42

स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा वि॒श्ववे॑दाः ।
स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष॑र्यो अ॒रिष्ट॑नेमिः स्व॒स्ति नो॒ बृह॑स्पतिर् दधातु ॥ 1.43

आ॒पा॒न्त-म॑न्युस्तृ॒पल॑प्र॒भर्मा॑ धु॒निः शि॑मीवा॒ञ्-छ॑रुमा॒ञ् ऋ॒जीषी॑ ।
सोमो॑ वि॒श्वान्य॑त॒सा व॑नानि॒ नार्वा॑गिन्द्रं प्र॒तिमा॑नानि दे॒भुः ॥ 1.44

T.A.6.1.10

ब्र॒ह्म ज॑ज्ञानं प्र॒थमं॑ पु॒रस्ता॑द्-वि॒सी॒मतः॑ सु॒रुचो॑ वे॒न आ॑वः ।
स बु॒ध्निया॑ उ॒पमा॑ अ॒स्य वि॒ष्ठाः स॒तश्च॑ यो॒नि-म॑स॒तश्च॑ वि॒वः ॥ 1.45

स्यो॒ना पृ॑थि॒वि भ॑वा नृ॒क्षरा॑ नि॒वेश॑नी ।
यच्छा॑ नः श॒र्म स॒प्रथाः॑ ॥ 1.46

गन्ध॑द्वारां॑ दुरा॑धर्षां॑ नित्य॑पुष्टां॑ करी॑षिणीं॑ ।

ई॒श्वरी॑ꣳ सर्व॑भू॒तानां॑ तामि॒होप॑ह्वये॒ श्रियं॑ ॥ 1.47

श्री॑र्मे भ॒जतु॑ । अल॒क्ष्मी॑र्मे न॒श्यतु॑ ।

विष्णु॑मुखा॒ वै दे॒वा इ॒च्छन्द्वा॑-भिरि॒मान् लो॒का-न॑नप॒जय्य॑-
मभ्य॑जयन् । 1.48

महा॑ꣳ इन्द्रो॑ वज्र॑बाहुः षोड॒शी श॑र्म यच्छतु ॥

T.A.6.1.11

स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ करोतु॒ हन्तु॑ पा॒प्मानं॑ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि ॥ 1.49

सो॒मानꣳ स्वर॑णं कृणु॒हि ब्र॑ह्मणस्पते । कक्षी॑वन्तं॒ य औ॑शिजं ।

शरी॑रं य॒ज्ञश॑मलं कुसीदं॒ तस्मिन्॑ थसीदतु॒ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि ॥ 1.50

च॒रणं प॒वित्रं॑ वि॒ततं॑ पु॒राणं॑ येन॒ पूत॑-स्तरति दुष्कृ॒तानि॑ ।

तेन॑ प॒वित्रेण॑ शु॒द्धेन॑ पू॒ता अति॑ पा॒प्मान-म॑रातिं तरेम ॥ 1.51

स॒जोषा॑ इन्द्र॒ सग॑णो मरु॒द्भिः सोमं॑ पिब वृ॒त्रह॑ञ्छूर वि॒द्वान् ।

ज॒हि शत्रू॑ꣳ रप॒ मृधो॑ नुद॒स्वाथा॑भयं कृणु॒हि वि॒श्वतो॑ नः ॥ 1.52

सु॒मि॒त्रा न॒ आप॒ ओष॑धयः सन्तु दु॒र्मि॒त्रास्तस्मै॑
भू॒यासु॒र् योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॒ यज्च॑ व॒यं द्वि॒ष्मः ॥ 1.53

आपो॑ हि॒ष्ठा म॒यो भुव॑स्ता न ऊ॒र्जे द॑धातन ।

T.A.6.1.12

महे॑र॒णाय॑ चक्ष॒से । यो वः॑ शि॒वत॑मो र॒स्-स्तस्य॑ भाज॒यते॑ ह नः ।
उ॒श॒ती-रि॒व मा॑तरः । तस्मा॑ अर॒ङ्गमा॑मवो॒ यस्य॑ क्षया॒य जि॒न्वथ॑ ।
आपो॑ ज॒नय॑था च नः ॥ 1.54

4.6 अघमर्षण सूक्तं

हि॒रण्य॑शृङ्गं व॒रुणं॑ प्रपद्ये ती॒र्थं मे॑ दे॒हि या॑चितः ।
य॒न्मया॑ भु॒क्त-म॒साधू॑नां पा॒पेभ्य॑श्च प्र॒तिग्र॑हः ॥ 1.55

य॒न्मे म॑न॒सा वा॒चा क॑र्म॒णा वा दु॑ष्कृतं कृतं ।
तन्न॑ इन्द्रो॒ वरु॑णो बृ॒हस्प॑तिः स॒विता॑ च पु॒नन्तु॑ पु॒नः पु॒नः ॥ 1.56

नमो॑ऽग्नये॑-ऽप्सु॒मते॑ नम॒ इन्द्रा॑य नमो॒ वरु॑णाय नमो
वा॒रुण्यै॑ नमो॑ऽद्भ्यः ॥ 1.57

T.A.6.1.13

यद॒पां क्रू॑रं य॒दमे॑द्ध्यं य॒दशा॑न्तं तद॒पग॑च्छतात् ॥ 1.58
अ॒त्या॒श॒ना-द॑ती॒पा॒ना-द्य॑च्च उ॒ग्रात् प्र॑तिग्रहात् ॥

तन्नो॑ वरु॑णो रा॒जा पा॒णिना॑ ह्यवम॑र्शतु ॥ 1.59

सोऽ॒हम॑पा॒पो वि॒रजो॑ निर्मु॒क्तो मु॒क्तकि॑ल्बिषः ।
नाक॑स्य पृ॒ष्ठमा॑रुह्य गच्छे॒द् ब्र॒ह्मस॑लो॒कतां॑ ॥ 1.60

यश्चा॑प्सु वरु॑णः स पु॒नात्व॑घम॒र्षणः॑ ॥ 1.61

इ॒मं मे॑ ग॒ङ्गे यमु॑ने सर॒स्वति॑ शु॒तुद्रि॑ स्तोम॑ꣳ स॒चता॑ प॒रुष्णि॑या ।
अ॒सि॒क्नि॒या म॑रुद्वृ॒धे वि॒तस्त॒या-ऽऽर्जी॑कीये शृ॒णु॒ह्या सु॒षोम॑या ॥ 1.62

ऋ॒तञ्च॑ स॒त्यञ्चा॑-भी॒द्धा त॑प॒सोऽ॒ध्यजा॑यत ।
ततो॑ रा॒त्रि-र॒जाय॑त ततः॑ स॒मुद्रो॑ अ॒र्णवः॑ ॥ 1.63

T.A.6.1.14

स॒मुद्रा॑-दर्ण॒वा-द॑धि स॒म्व॑त्सरो अ॒जाय॑त ।
अ॒हो॒रा॒त्राणि॑ वि॒दध॑द् (मि॒दध॑द्) वि॒श्वस्य॑ मि॒षतो॑ व॒शी ॥ 1.64

सू॒र्याच॑न्द्रम॒सौ धा॒ता य॑था पू॒र्व म॑कल्पयत् ।
दि॒वञ्च॑ पृ॒थि॒वीं चा॒न्तरि॑क्ष म॒थो सु॒वः॑ ॥ 1.65

यत् पृ॒थि॒व्याꣳ र॒जस्स्व॑ मा॒न्तरि॑क्षे वि॒रोद॑सी ।
इ॒माꣳ स्तदा॑पो वरु॑णः पु॒नात्व॑घम॒र्षणः॑ ॥ 1.66a

पुनन्तु॑ वस॑वः पुनातु॑ वरुणः पुनात्व॑घमर्षणः ।

एष॑ भूत॑स्य म॒द्ध्ये॑ भुवन॑स्य गोप्ता ॥ 1.66b

एष॑ पु॒ण्यकृ॑तां लो॒काने॑ष मृ॒त्योर् हि॒र॒ण्म॒यं॑ ।

द्यावा॑पृथि॒व्योर् हि॒र॒ण्म॒यꣳ सꣳश्रि॑तꣳ सु॒वः॑ ।

T.A.6.1.15

स नः॑ सु॒वः सꣳ शि॑शाधि ॥ 1.66c

आर्द्रं॑ ज्वल॑ति ज्योति॑-रहम॑स्मि । ज्योति॑र्-ज्वल॑ति ब्रह्मा॑हम॑स्मि ।

योऽहम॑स्मि ब्रह्मा॑हम॑स्मि । अहम॑स्मि ब्रह्मा॑हम॑स्मि ।

अहमे॒वाहं॑ मां जुहोमि॑ स्वाहा ॥ 1.67

अकार्य॑-कार्य॑व की॒र्णी स्ते॒नो भ्रू॑णहा गुरु॑तल्पगः ।

वरु॑णो-ऽपाम॑घमर्षण-स्तस्मा॑त् पा॒पात् प्र॑मुच्यते ॥ 1.68

रजो॑भूमि॑स्त्वमाꣳ रोद॑यस्व प्रव॑दन्ति धीराः॑ ॥ 1.69

आक्रान्थ्-समु॒द्रः प्रथ॑मे वि॒धर्म॑-ज्जन॑यन् प्र॒जा भुव॑नस्य॒ राजा॑ () ।

वृषा॑ पवि॒त्रे अधि॑सानो॒ अव्ये॑ बृह॒थ् सोमो॑

वावृ॑धे सु॒वान इ॒न्दुः॑ ॥ 1.70

(पु॒रस्ताद् - य॒शो - गुहा॑सु - म॒म - चक्र॑तुण्डाय॑ धीमहि -
तीक्ष्ण॑द॒ष्टाय॑ धीमहि - परि॑ - प्र॒तिष्ठि॑तं - दे॒भुर् - यच्छ॑तु -
दधा॑त॒ना- द॒भ्यो - ऽर्ण॑वः - सु॒वो - राजै॑कं च) (A1)

Special Korvai

रु॒द्रो रु॒द्रश्च॑ दन्ति॒श्च न॒न्दिः ष॒ण्मुख॑ ए॒व च॑ ।
ग॒रुडो॑ ब्र॒ह्म वि॒ष्णुश्च॑ ना॒रसि॑ह॒स्तथै॑व च ।
आ॒दि॒त्योऽग्नि॑श्च दु॒र्गिश्च॑ क॒रमे॑ण द्वा॒दशा॑म्भ॒सि ।

Special Korvai

म॒ म॒ व॒ च॒ म॒ सु॒ वे॒ ना॒ व॒ भा॒ वै का॒त्या॒य॒नाय॑ ।

4.7 दुर्गा सूक्तं

T.A.6.2.1

जा॒तवे॑द॒से सु॒नवा॑म॒ सोम॑-म॒राती॑य॒तो नि॒दहा॑ति वे॒दः ।
स॒ नः॑ प॒र्षद॑ति दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा ना॒वेव॑ सि॒न्धुं दु॒रिता॑ऽत्य॒ग्निः ॥ 2.1

ता॒मग्नि॑व॒र्णां त॑प॒सा ज्व॑ल॒न्तीं वै॑रो॒चनीं॑ क॒र्मफ॑लेषु जु॒ष्टां ।
दु॒र्गा दे॒वीं श॑रण॒महं॑ प्र॒पद्ये॑ सु॒तर॑सि तर॒से नमः॑ ॥ 2.2

अग्ने॑ त्वं॑ पा॒रया॑ न॒व्यो॑ अ॒स्मान्त् स्व॒स्ति-भि॑रति॒ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा॑ ।
पू॒श्च पृ॒थ्वी॑ ब॒हुला॑ न उ॒र्वी भ॑वा तो॒काय॑ तनयाय॒ शम्भ्योः॑ ॥ 2.3

वि॒श्वा॒नि नो॑ दु॒र्गहा॑ जा॒तवे॒दः सि॒न्धुं न॒ नावा॑ दु॒रिता॑ऽति॒पर्षि॑ ।
अग्ने॑ अ॒त्रिव॑न् मन॒सा गृ॒णानो॑ऽस्माकं॑ बो॒द्ध्यवि॒ता त॒नूनां॑ ॥ 2.4

पृ॒तना॑जि॒तं सह॑मान-मु॒ग्रम॒ग्निं हु॑वेम पर॒मात् स॒धस्था॑त् ।
स नः॑ पर्ष॒दति॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा क्षा॑म॒द्दे॒वो अति॑ दु॒रिता॑ऽत्य॒ग्निः () ॥ 2.5

प्र॒लोषि॑-क॒मीड्यो॑ अ॒ध्वरे॑षु स॒नाच्च॑ होता न॒व्यश्च॑ स॒त्सि॑ ।
स्वा॒ञ्चाग्ने॑ त॒नुवं पि॒प्रय॑स्वा॒स्मभ्य॑ञ्च सौ॒भग॑मायजस्व ॥ 2.6

गो॒भिर्-जु॑ष्टम॒युजो॑ नि॒षिक्तं॑ तवे॒न्द्र वि॒ष्णो-र॒नुस॑ञ्चरेम ।
नाक॑स्य पृ॒ष्ठम॒भि स॒म्ब॑सानो॒ वैष्ण॑वीं लो॒क इ॒ह मा॑दयन्तां ॥ 2.7

(दु॒रिता॑ऽत्य॒ग्निश्च॒त्वारि॑ च) (A2)

4.8 व्याहृति होम मन्त्राः

T.A.6.3.1

भू-र॒न्न-म॒ग्नये॑ पृ॒थिव्यै॑ स्वाहा ,
भुवो॑ऽन्नं वा॒यवे॑ऽन्तरि॒क्षाय॑ स्वाहा,
सुव॑र॒न्न-मा॒दित्या॑य दि॒वे स्वाहा ,

भूर्भुवस्सुव-रन्नं चन्द्रमसे दिग्भ्यः स्वाहा ,
नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यो भूर्भुवस्सुव-रन्नमो ॥ 3.1

T.A.6.4.1

भू-रग्नये पृथिव्यै स्वाहा,
भुवो वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा ,
सुवरादित्याय दिवे स्वाहा ,
भू-भुवस्सुव-श्चन्द्रमसे दिग्भ्यः स्वाहा,
नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यो भूर्भुवस्सुव-रग्न ओं ॥ 4.1

T.A.6.5.1

भू-रग्नये च पृथिव्यै च महते च स्वाहा ,
भुवो वायवे चान्तरिक्षाय च महते च स्वाहा ,
सुवरादित्याय च दिवे च महते च स्वाहा ,
भू-भुवस्सुव-श्चन्द्रमसे च नक्षत्रेभ्यश्च दिग्भ्यश्च महते च स्वाहा,
नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यो भूर्भुवस्सुवर् महरो ॥ 5.1

4.9 ज्ञानप्राप्त्यर्था होममन्त्राः

T.A.6.6.1

पाहि नो अग्न एनसे स्वाहा । पाहि नो विश्ववेदसे स्वाहा ।
यज्ञं पाहि विभावसो स्वाहा । सर्वं पाहि शतक्रतो स्वाहा ॥ 6.1

T.A.6.7.1

पा॒हि नो॑ अ॒ग्न ए॒कया॑ । पा॒ह्युत॑ द्वि॒तीयया॑ । पा॒ह्यूर्जं॑ तृ॒तीयया॑ ।
पा॒हि गी॒र्भि-श्च॑त॒सृभिर्॑ व॒सो स्वा॒हा ॥ 7.1

4.10 वेदाविस्मरणाय जपमन्त्राः

T.A.6.8.1

यश्छ॑न्द॒सा-मृ॒षभो॑ वि॒श्वरूप॑-श्छ॑न्दो॒भ्यश्छ॑न्दा॒स्य वि॒वेश॑ ।
सचा॑ ऽ शि॒क्यः पु॒रो वा॒चोप॑निष-दि॒न्द्रो ज्येष्ठ॑ इ॒न्द्रियाय॑ ऋ॒षिभ्यो॑
नमो॑ दे॒वेभ्यः॑ स्व॒धा पि॒तृभ्यो॑ भूर्भुव॑स्सुव॒श्छ॑न्द॒ ओं ॥ 8.1

T.A.6.9.1

नमो॑ ब्र॒ह्मणे॑ धा॒रणं मे॑ अ॒स्त्व-नि॒राकर॑णं-धा॒रयि॑ता भूया॒सं
कर्ण॑योः श्रु॒तं मा॒च्योढ्वं॑ म॒मामु॑ष्य॒ ओं ॥ 9.1

4.11 तपः प्रशंसा

T.A.6.10.1

ऋ॒तं तपः॑ स॒त्यं तपः॑ श्रु॒तं तपः॑ शान्तं॑ तपो॒ दम॑ स्तपः॒ शम॑स्तपो॒
दानं॑ तपो॒ यज्ञं॑ तपो॒ भूर्भुव॑स्सुव॒र्-ब्र॒ह्मै-तदु॑पा॒स्यै-तत्तपः॑ ॥ 10.1

4.12 विहिताचरण प्रशंसा निषिद्धाचरण निन्दा च

T.A.6.11.1

यथा॑ वृ॒क्षस्य॑ सं॒पुष्पि॑तस्य दू॒राद् ग॒न्धो वा॒त्येवं॑ पु॒ण्यस्य॑ क॒र्मणो॑
दू॒राद् ग॒न्धो वा॒ति यथा॑ ऽसि॒धारां॑ क॒र्त्तेऽव॑हिता-मव॒क्रामे॑ यद्यु॒वे यु॒वे
हवा॑ वि॒ह्वयि॑ष्यामि क॒र्त्तं प॑ति॒ष्यामी॒त्येव॑-म॒मृता॑-दा॒त्मानं॑ जु॒गुप्से॑त् ॥ 11.1

4.13 दहर विद्या

T.A.6.12.1

अ॒णो-र॒णी॒यान् मह॑तो म॒ही॒या-ना॒त्मा गु॒हा॒यां नि॒हि॒तोऽस्य॑ ज॒न्तोः ।
तम॑क्र॒तुं पश्य॑ति वी॒तशो॑को धा॒तुः प्र॒सादा॑न्-महि॒मान॑मी॒शं ॥ 12.1

स॒प्त प्रा॒णाः प्र॒भव॑न्ति तस्मा॑त् स॒प्तार्चि॑षः स॒मिधः॑ स॒प्त जिह्वाः॑ ।
स॒प्त इ॒मे लो॒का येषु॑ चर॑न्ति प्रा॒णा गु॒हाश॑या-नि॒हि॒ताः स॒प्त स॒प्त ॥ 12.2

अ॒तः स॒मु॒द्रा गि॒रय॑श्च स॒र्वेऽस्मा॑त् स्य॒न्दन्ते॑ सि॒न्धवः॑ स॒र्वरू॑पाः ।
अ॒तश्च॑ वि॒श्वा ओष॑धयो रसा॑च्च येनै॑ष भू॒त-स्तिष्ठ॑त्यन्तरा॒त्मा ॥ 12.3

ब्र॒ह्मा दे॒वानां॑ प॒दवीः॑ क॒वीना-मृ॑षिर्-वि॒प्राणां॑ म॒हिषो॑ मृ॒गाणां॑ ।
श्ये॒नो गृ॑धा॒णाः स्व॑धि॒तिर्-वना॑ना॒ः सोमः॑ प॒वित्र॑ म॒त्येति॑ रेभ॒न् ॥ 12.4

अ॒जा मे॒कां लो॑हित-शु॒क्ल-कृ॑ष्णां ब॒र्हीं प्र॒जां ज॒नय॑न्ती॒ः सरू॑पां ।
अ॒जो ह्ये॒को जु॑षमा॒णोऽनु॑शे॒ते जहा॑त्येनां भु॒क्त-भो॑गा॒मजोऽन्यः॑ ॥ 12.5

T.A.6.12.2

ह॒ः सः शु॒चिष॑द् वसु॒-रन्त॑रि॒क्ष-स॒द्भो॒ता वे॒दिष॑-द॒तिथि॑र्-दु॒रोण॑सत् ।
नृ॒षद्व॑र-स॒दृ॒त-सद् व्यो॑म-स॒दब्जा॑ गो॒जा ऋ॒तजा॑
अ॒द्रि॒जा ऋ॒तं बृ॒हत् ॥ 12.6

घृतं॑ मि॒मिक्षि॑रे घृत॑मस्य॒ योनि॑र्-घृ॒ते श्रि॒तो घृत॑मुवस्य॒ धाम॑ ।
अनु॒ष्वध॑मावह॒ माद॑यस्व॒ स्वाहा॑ कृतं॑ वृष॑भ वक्षि॒ हव्यं॑ ॥ 12.7

समु॒द्रा दू॒र्मिर्-म॑धुमा॒ऽउ॒दार-दु॒पाऽशु॑ना॒ सम॑मृत॒त्व मान॑त् ।
घृत॑स्य॒ नाम॒ गुह्यं॑ यदस्ति॒ जिह्वा॑ दे॒वाना॑-म॒मृत॑स्य॒ नाभिः॑ ॥ 12.8

वयं॑ नाम॒ प्रब्र॑वामा घृ॒तेना॑स्मिन् य॒ज्ञे धा॑रयामा॒ नमो॑भिः ।
उप॑ ब्र॒ह्मा शृ॑णवच्छ॒स्यमा॑नं॒ चतुः॑ शृ॒ङ्गो ऽव॑मीद् गौ॒र ए॒तत् ॥ 12.9

च॒त्वारि॑ शृ॒ङ्गा त्रयो॑ अस्य॒ पादा॑ द्वे शी॒र्षे स॒प्त ह॑स्ता॒सो अ॒स्य ।
त्रि॒धा ब॒द्धो वृ॑षभो॒ रोर॑वीति॒ महो॑ दे॒वो म॒र्त्याऽ॒ आवि॑वेश ॥ 12.10

T.A.6.12.3

त्रि॒धा हि॒तं प॒णिभि॑र् गुह्य॑मा॒नं ग॒वि-दे॒वासो॑ घृत॑मन्वविन्दन् ।
इन्द्र॑ एक॒ऽसूर्य॑ एकं॒ जजान॑ वे॒ना दे॒कऽस्व॑धया॒ निष्ट॑तक्षुः ॥ 12.11

यो दे॒वानां॑ प्र॒थमं॑ पु॒रस्ता॑द् वि॒श्वाधि॑यो रु॒द्रो म॒हर्षिः॑ ।
हि॒रण्य॑ग॒र्भं प॑श्यत॒ जाय॑मान॒ऽसनो॑ दे॒वः शु॒भया॒ स्मृत्या॒
सम्यु॑नक्तु ॥ 12.12

यस्मा॑त्प॒रं ना॒पर॑ म॒स्ति कि॒ञ्चि॒द्यस्मा॑न् ना॒णीयो॑ न ज्य॒यायो॑ऽस्ति कश्चित् ।
वृ॒क्ष इ॒व स्त॑ब्धो दि॒वि तिष्ठ॑-त्ये॒कस्ते॑ने॒दं पूर्णं॑ पु॒रुषे॑ण॒ सर्वं॑ ॥ 12.13

(सन्यास सूक्तम्)

न कर्मणा न प्रजया धनेन त्यागेनैके अमृतत्व-मानशुः ।
परेण नाकं निहितं गुहायां विभ्राजदेतद् यतयो विशन्ति ॥ 12.14

वेदान्त विज्ञान-सुनिश्चितार्थाः सन्यास योगाद्यतयः शुद्ध सत्त्वाः ।
ते ब्रह्मलोके तु परान्तकाले परामृतात् परिमुच्यन्ति सर्वे () ॥ 12.15

दहं विपापं परमैश्वर्यं भूतं यत् पुण्डरीकं पुरमद्ध्य सञ्स्थं ।
तत्रापि दहं गगनं विशोक-स्तस्मिन्. यदन्तस्त-दुपासितव्यं ॥ 12.16

यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।
तस्य प्रकृति-लीनस्य यः परः स महेश्वरः ॥ 12.17

(अजोऽन्य - आविवेश - सर्वे चत्वारि च) (A12)

4.14 नारायण सूक्तं

T.A.6.13.1

सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्वं शं भुवं ।
विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदं ॥ 13.1

विश्वतः परमान्नित्यं विश्वं नारायणं हरिं ।
विश्वमेवेदं पुरुष-स्तद् विश्वमुपजीवति ॥ 13.2

पतिं॑ वि॒श्वस्या॑त्मे॒श्वर॑ꣳ शा॒श्वत॑ꣳ शिव॑मच्युतं ।
ना॒रा॒य॒णं॑ म॒हाज्ञे॑यं वि॒श्वात्मा॑नं प॒राय॑णं ॥ 13.3

ना॒रा॒य॒ण प॑रो ज्योति॒रात्मा॑ ना॒र॒य॒णः प॑रः ।
ना॒रा॒य॒ण प॑रं ब्र॒ह्म तत्त्वं॑ ना॒रा॒य॒णः प॑रः ।
ना॒रा॒य॒ण प॑रो ध्या॒ता ध्या॑नं ना॒रा॒य॒णः प॑रः ॥ 13.4

यच्च॑ किञ्चि॒ज्-जग॑त् सर्वं॑ दृ॒श्यते॑ श्रू॒यतेऽपि॑ वा ।

T.A.6.13.2

अन्त॑र् ब॒हिश्च॑ तथ् सर्वं॑ व्या॒प्य ना॒रा॒य॒णः स्थि॑तः ॥ 13.5

अन॑न्त म॒व्ययं॑ क॒विꣳ स॒मु॒द्रेऽन्तं॑ वि॒श्व शं॑भुवं ।
प॒द्म॒को॒श-प्र॑तीका॒शꣳ हृ॒दयं॑ चाप्य॒धोमु॑खं ॥ 13.6

अ॒धो नि॒ष्ट्या वि॑तस्त्यान्ते ना॒भ्यामु॑परि तिष्ठति ।
ज्वा॒ल॒मा॒ला कु॑लं भा॒ती वि॒श्वस्या॑यत॒नं म॑हत् ॥ 13.7

सन्त॑तꣳ शि॒लाभि॑स्तु ल॒ंब॒त्या को॒शस॑न्निभं ।
तस्या॑न्ते सु॒षिर॑ꣳ सू॒क्ष्मं तस्मि॑न्त् सर्वं॑ प्रतिष्ठितं ॥ 13.8

तस्य॑ म॒ध्ये॑ म॒हान॑ग्निर् वि॒श्वार्चि॑र् वि॒श्वतो॑ मुखः ।
 सोऽग्र॑भुग् वि॒भजन् तिष्ठन्-ना॑हार-म॒जरः क॒विः ।
 तिर्य॑गूर्ध्व म॒धः शायी॑ रश्मयस्तस्य॑ सन्तता () ॥ 13.9

सन्ता॑पयति स्वं दे॒हमा॑पादतल मस्त॑कः ।
 तस्य॑ म॒ध्ये॑ वह्नि॑शिखा अ॒णीयो॑र्ध्वा व॒यव॑स्थितः ॥ 13.10

नील॑तो यद म॒ध्यस्था॑द् विद्यु॒ल्लेखे॑व भास्व॑रा ।
 नी॒वार शू॒कव॑त्तन्वी पी॒ता भास्व॑त्यणू॒पमा ॥ 13.11

तस्याः॑ शि॒खाया॑ म॒ध्ये॑ पर॒मात्मा॑ व॒यव॑स्थितः ।
 स ब्र॒ह्म स शि॒वः स हरिः॑ सेन्द्रः॑ सोऽक्षरः॑ पर॒मः स्व॒राट् ॥ 13.12

(अपि॑ वा - सन्त॑ता षट् च) (A13)

4.15 आदित्य मण्डले परब्रह्मोपासनं

T.A.6.14.1

आ॒दि॒त्यो वा ए॒ष ए॒तन् म॒ण्डलं॑ तपति॑ तत्र॒ ता ऋ॒चस्त॑दृ॒चा म॒ण्डलं॑
 स ऋ॒चां लो॒कोऽथ॑ य ए॒ष ए॒तस्मिन्॑ म॒ण्डले॑ऽर्चिर् दी॒प्यते॑ तानि॒ सामा॑नि
 स सा॒म्नां लो॒कोऽथ॑ य ए॒ष ए॒तस्मिन्॑ म॒ण्डले॑ऽर्चिषि॒

पुरु॑षस्ता॒नि यजू॑षि॒ स यजु॑षा मण्ड॒लꣳ स यजु॑षां लो॒कः सै॒षा
त्रय्ये॑व वि॒द्या तप॑ति॒ य ए॒षोऽन्त॑-रादि॒त्ये हि॒रण्म॒यः पुरु॑षः ॥ 14.1

4.16 आदित्यपुरुषस्य सर्वात्मकत्व प्रदर्शनं

T.A.6.15.1

आदि॒त्यो वै तेज॑ ओजो॒ बलं॑ य॒श-श्चक्षुः॑ श्रोत्र॑मा॒त्मा मनो॑
म॒न्युर्-मनु॑र्-मृ॒त्युः स॒त्यो मि॒त्रो वा॒युरा॒काशः॑ प्रा॒णो लो॒कपालः॑
कः किं॑ कं तथ् स॒त्यम॒न्न-म॒मृतो॑ जी॒वो वि॒श्वः क॒तमः स्व॑यं॒भु ब्र॒ह्मै
तद॑मृत ए॒ष पुरु॑ष ए॒ष भू॒ताना॑-मधि॑पति॒र्-ब्र॒ह्मणः॑ सा॒युज्यꣳ स॒लो॒कता॑-
मा॒प्नो-त्ये॒तासा॑मे॒व दे॒वता॑नाꣳ सा॒युज्यꣳ सा॒र्ष्टिताꣳ स॒मान
लो॒कता॑-मा॒प्नोति॑ य ए॒वं वे॒दे॒त्युप॑निषत् ॥ 15.1

4.17 शिवोपासन मन्त्राः

T.A.6.16.1

नि॒धन॑प॒तये॒ नमः॑ । नि॒धन॑प॒तान्ति॒काय॑ नमः ।
ऊ॒र्ध्वाय॑ नमः । ऊ॒र्ध्वलि॑ङ्गाय॒ नमः॑ ।
हि॒र॒ण्य॒ाय॑ नमः । हि॒र॒ण्यलि॑ङ्गाय॒ नमः॑ ।
सु॒व॒र्णाय॑ नमः । सु॒व॒र्णलि॑ङ्गाय॒ नमः॑ ।
दि॒व्याय॑ नमः । दि॒व्यलि॑ङ्गाय॒ नमः॑ । 16.1a

T.A.6.16.2

भवाय॒ नमः॑ । भवलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

शर्वाय॒ नमः॑ । शर्वलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

शिवाय॒ नमः॑ । शिवलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

ज्वलाय॒ नमः॑ । ज्वललिङ्गाय॒ नमः॑ ।

आत्माय॒ नमः॑ । आत्मलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

परमाय॒ नमः॑ । परमलिङ्गाय॒ नमः॑ ।

ए॒तत्सोम॑स्य॒ सूर्य॑स्य॒ सर्व॑लिङ्गं॒ स्थाप॑यति॒ पाणि॑मन्त्रं॒ पवि॑त्रं ॥ 16.1b

4.18 पश्चिमवक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.17.1

सद्योजा॑तं प्र॒पद्या॑मि सद्योजा॑ताय॒ वै नमो॑ नमः॑ ।

भवे॑ भवे॑ नाति॑भवे॒ भव॑स्व मां । भवो॑द्भवाय॒ नमः॑ ॥ 17.1

4.19 उत्तर वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.18.1

वाम॑देवाय॒ नमो॑ ज्ये॒ष्ठाय॒ नमः॑ श्रे॒ष्ठाय॒ नमो॑ रु॒द्राय॒ नमः॑ का॒लाय॒ नमः॑

कल॑विकर॒णाय॒ नमो॑ बल॑विकर॒णाय॒ नमो॑ बला॑य॒ नमो॑

बल॑प्रमथ॒नाय॒ नमः॑ सर्व॑भूत॒दम॑नाय॒ नमो॑ मनो॑न्मनाय॒ नमः॑ ॥ 18.1

4.20 दक्षिण वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.19.1

अ॒घो॒रे॒भ्योऽथ॑ घो॒रे॒भ्यो॑ घो॒र॒घो॒र॒त॒रे॒भ्यः॑ ।

सर्वे॑भ्यः सर्व॑ शर्वे॑भ्यो नमस्ते अस्तु रु॒द्ररू॒पे॒भ्यः॑ ॥ 19.1

4.21 प्राग्वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.20.1

तत्पु॒रुषाय॑ वि॒द्महे॑ मा॒हादे॒वाय॑ धीमहि । तन्नो॑ रु॒द्रः प्र॒चोद॑यात् ॥ 20.1

4.22 ऊर्ध्व वक्त्र प्रतिपादक मन्त्रः

T.A.6.21.1

ई॒शानः॑ सर्व॑विद्याना- मी॒श्वरः॑ सर्व॑भू॒तानां॑ ब्र॒ह्माधि॑पतिर् ब्र॒ह्म॒णोऽधि॑पतिर्
ब्र॒ह्मा शि॒वो मे॑ अस्तु सदा॒शिवो॑ ॥ 21.1

4.23 नमस्कारार्थ मन्त्राः

T.A.6.22.1

नमो॑ हि॒र॒ण्य॒बा॒हवे॑ हि॒र॒ण्य॒व॒र्णाय॑ हि॒र॒ण्य॒रू॒पाय॑ हि॒र॒ण्य॒प॒तये॑ ऽ॒ंबिका॒प॒तये॑
उ॒मा॒प॒तये॑ प॒शु॒प॒तये॑ नमो॑ नमः॑ ॥ 22.1

T.A.6.23.1

ऋ॒तं स॒त्यं परं॑ ब्र॒ह्म पु॒रुषं॑ कृ॒ष्णपि॒ङ्गलं॑ ।

ऊ॒र्ध्वरे॑तं वि॒रूपा॒क्षं वि॒श्वरू॒पाय॑ वै नमो॑ नमः॑ ॥ 23.1

T.A.6.24.1

सर्वो॑ वै रु॒द्रस्त॑स्मै रु॒द्राय॑ नमो॑ अस्तु ।

पु॒रुषो॑ वै रु॒द्रः स॒न्म॒हो नमो॑ नमः॑ ।

वि॒श्वं॑ भू॒तं॑ भु॒वनं॑ चि॒त्रं॑ बहु॒धा जा॑तं जा॒यमा॑नं च॒ यत् ।

सर्वो॑ ह्येष रु॒द्रस्तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑ अस्तु ॥ 24.1

T.A.6.25.1

क॒द्रु॒द्राय॑ प्र॒चेत॑से मी॒ढुष्ट॑माय॒ तव्य॑से । वो॒चेम॑ श॒न्तम॑ ह॒दे ॥

सर्वो॑ ह्येष रु॒द्रस्तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑ अस्तु ॥ 25.1

4.24 अग्निहोत्र हवण्याः उपयुक्तस्य वृक्ष विशेष-स्याभिधानम्

T.A.6.26.1

यस्य॑ वै क॒ङ्कत्य॑ग्नि-हो॒त्रह॑वणी॒ भव॑ति प्र॒त्येवा॑-स्याहु॒तय॑-

स्ति॒ष्ठन्त्य॑थो प्र॒तिष्ठि॑त्यै ॥ 26.1

4.25 रक्षोघ्न मन्त्र निरूपणं

T.A.6.27.1

(This Expansion is appearing in T.S.1.2.14.1 for

कृ॒णु॒ष्व पा॒ज इति॑ पञ्च ।

कृ॒णु॒ष्व पा॒जः प्र॑सि॒तिन्न॑ पृ॒थ्वीं॑ या॒हि रा॒जे वा॑मवा॒ इभे॑न ।

तृ॒ष्ठीम॒नु प्र॑सि॒तिं दू॒णानो॑ऽस्ताऽसि॒ विद्ध्य॑ र॒क्ष स॒स्तपि॑ष्ठैः ॥ 27.1

तव॑ भ्र॒मास॑ आ॒शुया॑ प॒तन्त्य॑नु स्पृ॒श धृ॑ष॒ता शो॑शु॒चानः॑ ।

तपू॑ष्य॒ग्ने जु॒ह्वा प॒तंग॑ान स॒न्दितो॑ वि॒सृज॑ वि॒ष्व गु॒ल्काः ॥ 27.2

प्र॒ति॒स्प॒शो॒ वि॒सृ॒ज॒ तू॒र्णि॒ त॒मो॒ भ॒वा॒ पा॒यु॒र् वि॒शो॒ अ॒स्या॒ अ॒द॒ब्धः॑ ।
 यो॒ नो॒ दू॒रे॒ अ॒घ॒श॒सो॒ यो॒ अ॒न्त्य॒ग्ने॒ मा॒कि॒ष्टे॒ व्य॒थि॒रा
 द॒ध॒र्षी॑त् ॥ 27.3

उ॒द॒ग्ने॒ ति॒ष्ठ॒ प्र॒त्या॒ त॒नु॒ष्व॒न्य॒ मि॒त्रा॒ ओ॒ष॒ता॒त् ति॒ग्म॒हे॒ते॑ ।
 यो॒ नो॒ अ॒रा॒ति॒स॒मि॒धा॒न॒ च॒क्रे॒ नी॒चा॒तं॑ ध॒क्ष्य॒त॒ स॒न्न॒ शु॒ष्कं॑ ॥ 27.4

ऊ॒र्ध्वो॑ भ॒व॒ प्र॒ति॒वि॒द्ध्य॒-ध्य॒स्म॒दा॒ वि॒ष्कृ॑णुष्व दै॒व्या॑न्यग्ने ।
 अ॒व॒स्थि॒रा॒ त॒नु॒हि॒ या॒तु॒ जू॒नां॑ जा॒मि॒म॒जा॒मिं॑ प्र॒मृ॑णीहि श॒त्रून्॑ ॥ 27.5

कृ॒णु॒ष्व पा॒ज इ॒ति॒ पञ्च॑ ॥ 27

4.26 भूदेवताक मन्त्रः

T.A.6.28.1

अ॒दि॒ति॒र्-दे॒वा॒ ग॒न्ध॒र्वा॒ म॒नु॒ष्याः॑ पि॒त॒रो॒-ऽसु॒रा॒-स्ते॒षा॒ सर्व॑ भू॒ता॒नां॑ मा॒ता
 मे॒दि॒नी॒ म॒ह॒ता॒ म॒ही॒ सा॒वि॒त्री॒ गा॒य॒त्री॒ ज॒ग॒त्यु॒र्वी॒ पृ॒थ्वी॒ ब॒हु॒ला॒ वि॒श्वा॒ भू॒ता
 क॒त॒मा॒ का॒या॒ सा॒ स॒त्ये॒-त्य॒मृ॒ते॒ति॒ व॒सि॒ष्ठः॑ ॥ 28.1

4.27 सर्वा देवता आपः

T.A.6.29.1

आ॒पो॒ वा॒ इ॒दं॑ सर्वं वि॒श्वा॒ भू॒ता॒न्या॒पः॑ प्रा॒णा॒ वा॒ आ॒पः॑ प॒श॒व
 आ॒पो॒ऽन्न॒मा॒पो॒-ऽमृ॒त॒मा॒पः॑ स॒म्रा॒डा॒पो॒ वि॒रा॒डा॒पः॑ स्व॒रा॒डा॒पः॑

इ॒च्छन्दा॑ꣳस्यापो॒ ज्योती॑ꣳष्यापो॒ यजू॑ꣳष्यापः॒ स॒त्यमापः॒ सर्वा॑
दे॒वता॒ आपो॒ भूर्भुव॑स्सुवराप॒ ओं ॥ 29.1

4.28 सन्ध्यावन्दन मन्त्राः

T.A.6.30.1

आपः॑ पुनन्तु॒ पृथि॒वीं पृथि॒वी पू॒ता पु॒नातु॑ मां ।
पुनन्तु॒ ब्रह्म॑णस्पतिर् ब्रह्म॑ पू॒ता पु॒नातु॑ मां ॥ 30.1

यदु॑च्छिष्ट॒-मभौ॑ज्यं॒ यद्वा॑ दु॒श्चरि॑तं॒ मम॑ ।
सर्वं॑ पुनन्तु॒ मामापो॑-ऽस॒ताञ्च॑ प्र॒तिग्र॑हꣳ स्वाहा॑ ॥ 30.2

T.A.6.31.1

अग्नि॑श्च मा म॒न्युश्च॑ म॒न्युप॑तयश्च म॒न्युकृ॑तेभ्यः ।
पापे॑भ्यो रक्षन्तां । यद॑ह्मा पापम॒कार्.षं॑ ।
मन॑सा वाचा॒ हस्ता॑भ्यां । पद्भ्या॑-मुदरेण शि॒श्ना ।
अह॑स्तद॒वलु॑पतु । यत्किञ्च॑ दु॒रितं॑ मयि ।
इद॑मह-माम॒मृत॑ यो॒नौ । स॒त्ये ज्यो॑तिषि जुहोमि स्वाहा ॥ 31.1

T.A.6.32.1

सूर्य॑श्च मा म॒न्युश्च॑ म॒न्युप॑तयश्च म॒न्युकृ॑तेभ्यः ।
पापे॑भ्यो रक्षन्तां । यद् रा॒त्रिया॑ पापम॒कार्.षं॑ ।
मन॑सा वाचा॒ हस्ता॑भ्यां । पद्भ्या॑-मुदरेण शि॒श्ना ।

रा॒त्रि-स्त॑द॒वलु॑प॒तु । य॒त्किञ्च॑ दु॒रितं॑ म॒यि ।
इ॒दम॑ह-मा॒ममृ॑त॒ यो॒नौ । सूर्ये॑ ज्योति॒षि जु॑होमि स्वा॒हा ॥ 32.1

4.29 प्रणवस्य ऋष्यादि विवरणं

T.A.6.33.1

ओ॒मित्ये॒काक्ष॑रं ब्र॒ह्म । अ॒ग्नि॒र्दे॒वता॑ ब्र॒ह्म इ॒त्यार्ष॑ ।
गा॒य॒त्रं छ॒न्दं प॑रमा॒त्मं स॒रूपं॑ । सा॒यु॒ज्यं वि॑नियो॒गं ॥ 33.1

4.30 गायत्र्यावाहन मन्त्राः

T.A.6.34.1

आ॒या॒तु व॑र॒दा दे॒वी अ॒क्षरं॑ ब्र॒ह्म सं॑मितं ।
गा॒य॒त्रीं छ॒न्द॒सां मा॒तेदं॑ ब्र॒ह्म जु॑षस्व मे । 34.1

य॒द॒ह्रात् कुरु॑ते पा॒पं त॒द॒ह्रात् प्र॑तिमु॒च्यते॑ ।
य॒द् रा॒त्रिया॑त् कुरु॑ते पा॒पं तद् रा॒त्रिया॑त् प्र॑तिमु॒च्यते॑ ।
सर्व॑ वर्णे॒ महा॑दे॒वि स॒न्ध्या वि॒द्ये स॒रस्व॑ति ॥ 34.2

T.A.6.35.1

ओ॒जो॒ऽसि॒ सहो॑ऽसि॒ बल॑म॒सि भ्रा॒जो॑ऽसि॒ दे॒वानां॑ धा॒मना॑मा॒ऽसि
वि॒श्वम॑सि॒ विश्वा॑युः॒ सर्व॑म॒सि सर्वा॑यु-र॒भिभू॑रों-गा॒य॒त्री-मा॑वा॒हया॑मि
सा॒वि॒त्री-मा॑वा॒हया॑मि स॒रस्व॑ती-मा॑वा॒हया॑मि छ॒न्दर्षी॑-ना॑वा॒हया॑मि
श्रि॒य-मा॑वा॒हया॑मि गा॒य॒त्रिया॑ गा॒य॒त्री छ॒न्दो वि॒श्वा॒मित्र॑

ऋषिः सविता देवताऽग्निर्मुखं ब्रह्मा शिरो विष्णुर्हृदयं रुद्रः
शिखा पृथिवीयोनिः प्राणापान-व्यानोदान-समाना सप्राणा श्वेतवर्णा
साङ्ख्यायन-सगोत्रा गायत्री चतुर्विंशत्यक्षरा त्रिपदा
षट्कुक्षिः पञ्च शीर्षोपनयने विनियोग, 35.1

ओं भूः । ओं भुवः । ओं सुवः । ओं महः । ओं जनः ।
ओं तपः । ओं सत्यं । ओं तथ् सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

ओमापो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवस्सुवरो ॥ 35.2

4.31 गायत्री उपस्थान मन्त्राः

T.A.6.36.1

उत्तमे शिखरे जाते भूम्यां पर्वत मूर्द्धनि ।
ब्राह्मणेभ्यो-ऽभ्यनुज्ञाता गच्छ देवि यथासुखं ॥ 36.1

स्तुतो मया वरदा वेदमाता प्रचोदयन्ती पवनै द्विजाता ।
आयुः पृथिव्यां-द्रविणं ब्रह्मवर्चसं मह्यं दत्वा प्रजातुं
ब्रह्मलोकं ॥ 36.2

4.32 आदित्यदेवता मन्त्रः

T.A.6.37.1

घृ॒णिः॑ सू॒र्य आ॒दित्यो॑ न प्रभा॑-वा॒त्यक्ष॑रं । मधु॑क्षरन्ति॒ तद् र॑सं ।
स॒त्यं वै॑ तद् र॒स-मा॒पो ज्योती॑र॒सोऽमृतं॑ ब्र॒ह्म भूर्भुव॑स्सु॒वरो॑ ॥ 37.1

4.33 त्रिसुपर्णमन्त्राः

T.A.6.38.1

ब्र॒ह्म मे॒तु मां॑ । मधु॑ मे॒तु मां॑ । ब्र॒ह्म-मे॒व मधु॑ मे॒तु मां॑ ॥
यास्ते॑ सोम प्र॒जाव॑त्सो-ऽभि॒सो अ॒हं । दुःष्व॑प्न॒हन् दु॑रुष्व॒ह ।
यास्ते॑ सोम प्रा॒णाऽस्तां॑ जु॒होमि॑ ॥
त्रि॒सुपर्ण॑ मया॒चितं॑ ब्रा॒ह्मणा॑य दद्यात् । ब्र॒ह्मह॑त्यां॒ वा ए॒ते घ्न॑न्ति ।
ये ब्रा॒ह्मणा॑-स्त्रि॒सुपर्ण॑ प॒ठन्ति॑ । ते सोमं॑ प्राप्नुवन्ति ।
आ॒सह॑स्रात् पं॒क्तिं पु॑नन्ति । ओं ॥ 38.1

T.A.6.39.1

ब्र॒ह्म मे॒धया॑ । मधु॑ मे॒धया॑ । ब्र॒ह्ममे॒व मधु॑ मे॒धया॑ ॥
अद्या॑ नो देव स॒वितः॑ प्र॒जाव॑त्सा॒वीः सौ॒भगं॑ ।
परा॑ दुःष्व॒प्निय॑ सु॒व ।
वि॒श्वानि॑ देव स॒वितर्-दु॒रिता॑नि॒ परा॑सुव । यद् भ॒द्रं तन्म॑ आ॒सुव॑ ॥ 39.1
मधु॑वाता॒ ऋ॒ताय॑ते मधु॑क्षरन्ति॒ सिन्ध॑वः । मा॒ध्वीर्नः॑ स॒न्त्वोष॑धीः ॥ 39.2

मधु॑नक्त॑ मु॒तोष॑सि॒ मधु॑मत् पार्थि॑वꣳ रजः॑ । मधु॑द्यौरस्तु॑ नः पि॒ता ॥ 39.3

मधु॑मान्नो॒ वन॑स्पति॒र्-मधु॑माꣳ अस्तु॑ सूर्यः॑ ।

माद॑ध्वी॒ गावो॑ भवन्तु॑ नः ॥ 39.4

य इ॒मं त्रि॑सुप॒र्ण-मया॑चितं ब्रा॒ह्मणा॑य दद्यात् ॥ 39.5

भ्रू॒णह॑त्यां वा ए॒ते घ्न॑न्ति । ये ब्रा॒ह्मणा॑-स्त्रि॑सुप॒र्णं प॑ठन्ति ॥ 39.6

ते सोमं॑ प्राप्नुवन्ति । आ॒सह॑स्रात् पंक्तिं पुन॑न्ति । ओं ॥ 39.7

T.A.6.40.1

ब्र॒ह्म मे॒धवा॑ । मधु॑ मे॒धवा॑ । ब्र॒ह्ममे॒व मधु॑ मे॒धवा॑ ॥ 40.1

ब्र॒ह्मा दे॒वानां॑ प॒दवीः॑ क॒वीना॑-मृषि॒र् वि॒प्राणां॑ म॒हिषो॑ मृ॒गाणां॑ ।

श्ये॒नो गृ॑द्धा॒णाꣳ स्व॑धि॒तिर्-वना॑नाꣳ सोमः॑ प॒वित्र॑-म॒त्येति॑ रेभ॒न् ॥ 40.2

हꣳसः॑ शु॒चिष॑द् वसु॒रन्तरि॑क्ष स॒द्धोता॑- वेदि॒ष-द॑तिथि॒र्-दुरो॑ण॒सत् ।

नृ॒षद्व॑र-स॒दृत॑-सद् व्यो॒म-स॒दब्जा॑- गो॒जा ऋ॑त॒जा

अ॒द्रिजा॑ ऋ॒तं बृ॒हत् ॥ 40.3

ऋ॒चेत्वा रु॒चेत्वा॑ स॒मिथ् स्र॑वन्ति स॒रितो॑ न धे॒नाः ।

अ॒न्तर्. हृ॒दा म॒नसा॑ पू॒यमा॑नाः ।

घृ॒तस्य॑ धा॒रा अ॒भिचा॑क॒शीमि॑ ।

हि॒र॒ण्ययो॑ वे॒त॒सो म॑द्ध्य॒ आसां॑ ॥ 40.4

तस्मि॑न्त् सु॒पर्णो॑ म॒धुकृ॑त् कु॒लायी॑ भ॒जन्नास्ते॑ म॒धु दे॒वता॑भ्यः ।

तस्या॑ स॒ते ह॒रयः॑ स॒प्तती॑रे॒ स्वधां॑ दु॒हाना॑ अ॒मृत॑स्य॒ धारां॑ ॥ 40.5

य इ॒दं त्रि॑सु॒पर्ण-म॑या॒चितं॑ ब्रा॒ह्मणा॑य द॒द्यात् ।

वी॒र॒ह॒त्यां वा॑ ए॒ते घ्न॑न्ति । ये ब्रा॒ह्मणा॑-स्त्रि॒सु॒पर्णं प॑ठ॒न्ति ।

ते सो॒मं प्रा॑प्नुवन्ति । आ॒स॒ह॒स्रात् प॑न्ति पु॒नन्ति॑ । ओं ॥ 40.6

4.34 मेधा सूक्तं

T.A.6.41.1

मे॒धादे॒वी जु॑षमा॒णा न॒ आगा॑द् वि॒श्वाची॑ भ॒द्रा सु॑म॒नस्य॑ मा॒ना ।

त्वया॑ जु॒ष्टा नु॑दमा॒ना दु॒रुक्ता॑न् बृ॒हद्व॑दे॒म वि॒दथे॑ सु॒वीराः॑ ॥

त्वया॑ जु॒ष्ट ऋ॒षिर् भ॑वति दे॒वि त्वया॑ ब्र॒ह्माऽऽ॒गत॑श्री॒ रुत॑ त्वया॑ ।

त्वया॑ जु॒ष्टश्चि॒त्रं वि॑न्दते वसु॒ सा नो॑ जु॒षस्व॒ द्रवि॑णो नमे॒धे ॥ 41.1

T.A.6.42.1

मे॒धां म॒ इन्द्रो॑ द॒दातु॑ मे॒धां दे॒वी सर॑स्वती ।

मे॒धां मे॒ अ॒श्विना॑-वु॒भावा॑ध॒त्तां पु॑ष्कर॒स्रजा॑ ॥

अ॒प्स॒रा॒सु॒ च॒ या॒ मे॒धा॒ ग॒न्ध॒र्वेषु॑ च॒ यन्मनः॑ ।

दै॒वीं॑ मे॒धा॒ सर॒स्वती॑ सा मां मे॒धा॒ सु॒रभि॑र् जुषता॒ स्वाहा॑ ॥ 42.1

T.A.6.43.1

आमां॑ मे॒धा॒ सु॒रभि॑र् वि॒श्वरू॑पा हि॒र॒ण्यव॑र्णा जगती॑ जग॒म्या ।

ऊ॒र्ज॒स्वती॑ पयसा॒ पि॒न्वमा॑ना सा मां मे॒धा॒ सु॒प्रती॑का जुषन्तां ॥ 43.1

T.A.6.44.1

मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां मय्य॑ग्निस्तेजो॑ दधातु॒ मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां
मयीन्द्र॑ इन्द्रि॒यं दधातु॑ मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां मयि॑ सूर्यो॒ भ्राजो॑

दधातु ॥ 44.1

4.35 मृत्युनिवारण मन्त्राः

T.A.6.45.1

अपै॑तु मृ॒त्यु-र॒मृत॑न्न आ॒गन् वैव॑स्वतो नो अ॒भय॑ङ्क॒णोतु॑ ।

पर्णं॑ व॒नस्प॑ते रिवा॒भिनः॑ शी॒यता॑ र॒यिः स॑च॒तान्नः॑ श॒चीप॑तिः ॥ 45.1

T.A.6.46.1

परं॑ मृ॒त्यो अनु॑ परेहि॒ पन्थां॑ य॒स्तेस्व॑ इ॒तरो॑ दे॒वया॑नात् ।

चक्षु॑ष्मते शृ॒ण्वते॑ ते ब्रवी॑मि मा॒नः प्र॒जा री॑रिषो मोत॑ वी॒रान् ॥ 46.1

T.A.6.47.1

वा॒तं प्रा॒णं म॒नसा॑ न्वा॒रभा॑महे प्र॒जाप॑तिं यो भु॒वन॑स्य गो॒पाः ।

सनो॑ मृ॒त्यो स्त्रा॑यतां पा॒त्वह॑सो ज्यो॒ग् जी॒वा ज॒राम॑शीमहि ॥ 47.1

T.A.6.48.1

अमु॒त्र भू॒याद॒ध यद॑य॒मस्य॑ बृ॒हस्प॑ते अ॒भि॒शस्ते॑र मु॒ञ्चः ।
प्र॒त्यौ॒हता॑ म॒श्विना॑ मृ॒त्यु म॒स्माद् दे॒वाना॑म॒ग्ने भि॒षजा॑ श॒चीभिः॑ ॥ 48.1

T.A.6.49.1

हरि॒ः हर॑न्त- म॒नुय॑न्ति दे॒वा वि॒श्वस्ये॑शानं वृ॒षभं॑ म॒तीनां॑ ।
ब्र॒ह्म स॒रूप॑-म॒नुमे॑दमा॒गा-द॒यनं॑ मा वि॒वधी॑र् वि॒क्रम॑स्व ॥ 49.1

T.A.6.50.1

श॒ल्कैर॒ग्नि-मि॒न्धान॑ उ॒भौ लो॒कौ स॒नेम॑हं ।
उ॒भयो॑ लो॒कया॑र् ऋ॒ध्वाऽति॑ मृ॒त्युं त॒राम्य॑हं ॥ 50.1

T.A.6.51.1

मा छि॒दो मृ॒त्यो मा व॑धी॒र्मा मे॒ बलं॑ वि॒वृहो॑ मा प्र॒मोषीः॑ ।
प्र॒जां मा मे॑ री॒रिष॑ आ॒युरु॑ग्र नृ॒चक्ष॑सं त्वा ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ ॥ 51.1

T.A.6.52.1

मा नो॑ म॒हान्त॑मु॒त मा नो॑ अ॒र्भकं॑ मा न उ॒क्षन्त॑मु॒त मा न उ॒क्षितं॑ ।
मा नो॑ व॒धीः पि॒तरं॑ मो॒त मा॒तरं॑ प्रि॒या मा न॑स्त॒नुवो॑ रु॒द्र री॒रिषः॑ ॥ 52.1

T.A.6.53.1

मा न॑स्तो॒के त॒नये॑ मा न आ॒युषि॑ मा नो गो॒षु मा नो॑ अ॒श्वेषु॑ री॒रिषः॑ ।
वी॒रान्मा॑ नो रु॒द्र भा॒मितो॑व॒धीर्-ह॒विष्म॑न्तो नम॒सा वि॒धेम॑ ते ॥ 53.1

4.36 प्रजापति-प्रार्थना मन्त्रः

T.A.6.54.1

प्रजापते न त्वदेता-न्यन्यो विश्वा जातानि परिता बभूव ।
यत् कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो रयीणां ॥ 54.1

4.37 इन्द्रप्रार्थना मन्त्रः

T.A.6.55.1

स्वस्तिदा विशस्पतिर् वृत्रहा विमृधो वशी ।
वृषेन्द्रः पुर एतु नस्स्वस्तिदा अभयं करः ॥ 55.1

4.38 मृत्युञ्जय मन्त्राः

T.A.6.56.1

त्र्यंबकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनं ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्-मृत्योर् मुक्षीय मामृतात् ॥ 56.1

T.A.6.57.1

ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो मर्त्याय हन्तवे ।
तान् यज्ञस्य मायया सर्वानव यजामहे ॥ 57.1

T.A.6.58.1

मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा ॥ 58.1

4.39 पापनिवारका मन्त्राः

T.A.6.59.1

देवकृतस्यैनसो-ऽवयजनमसि स्वाहा ।
मनुष्यकृतस्यैनसो ऽवयजनमसि स्वाहा ।

पितृ॑कृत॑स्यै॑नसो॑ ऽवय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥
 आ॒त्मकृत॑स्यै॑नसो॑ ऽवय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥
 अ॒न्यकृत॑स्यै॑नसो॑ ऽवय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥
 अ॒स्मत्कृत॑स्यै॑नसो॑ ऽवय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥
 यद्वि॒वा च॒ नक्तं॑ चै॒नश्च॑कृ॒म तस्या॑ वय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥
 यथ् स्व॒पन्तश्च॑ जाग्र॒त-श्चै॒नश्च॑-कृ॒म तस्या॑ वय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥
 यथ् सु॒षुप्तश्च॑ जाग्र॒त-श्चै॒नश्च॑-कृ॒म तस्या॑ वय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥
 यद् वि॒द्वाँस॒श्चा वि॒द्वाँस॒श्चै॒नश्च॑-कृ॒म तस्या॑ वय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥
 ए॒नस॑ ए॒नसो॑ वय॑जनमसि॑ स्वाहा॑ ॥ 59.1

4.40 वसु-प्रार्थना मन्त्रः

T.A.6.60.1

यद्वो॑ दे॒वाश्च॑कृ॒म जिह्॒वया॑ गु॒रुम॑नसो॑ वा प्र॒युती॑ दे॒व हे॒डनं॑ ।
 अ॒रावा॒यो नो॑ अ॒भिदु॑च्छु॒नाय॑ते तस्मि॒न् तदे॒नो वस॑वो
 नि॒धेत॑न स्वाहा॑ ॥ 60.1

4.41 कामोऽकार्षीत् - मन्युरकार्षीत् मन्त्रः

T.A.6.61.1

कामो॑ऽकार्षी॑न् नमो॑ नमः॑ ।
 कामो॑ऽकार्षी॑त् कामः॑ करोति॑ नाहं॑ करोमि॑ कामः॑ कर्त्ता॑ नाहं॑

कर्त्ता कामः कारयिता नाहं कारयिता एष ते काम

कामाय स्वाहा ॥ 61.1

T.A.6.62.1

मन्युरकार्षीन् नमो नमः ।

मन्युरकार्षीन् मन्युः करोति नाहं करोमि मन्युः कर्त्ता नाहं कर्त्ता मन्युः
कारयिता नाहं कारयिता एष ते मन्यो मन्यवे स्वाहा ॥ 62.1

4.42 विरजा होम मन्त्राः

T.A.6.63.1

तिलाञ्जुहोमि सरसाञ् सपिष्टान् गन्धार मम चित्ते रमन्तु स्वाहा ॥ 63.1

गावो हिरण्यं धनमन्नपानञ् सर्वेषाञ् श्रियै स्वाहा ॥ 63.2

श्रियञ्च लक्ष्मिञ्च पुष्टिञ्च कीर्त्तिं चा नृण्यतां ।

ब्रह्मण्यं बहुपुत्रतां । श्रद्धामेधे प्रजाः सन्ददातु स्वाहा ॥ 63.3

T.A.6.64.1

तिलाः कृष्णा-स्तिलाः श्वेता-स्तिलाः सौम्या वशानुगाः ।

तिलाः पुनन्तु मे पापं यत्किञ्चिद् दुरितं मयि स्वाहा ॥ 64.1

चोरस्यान्नं नवश्राद्धं ब्रह्महा गुरुतल्पगः ।

गोस्तेयञ् सुरापानं भ्रूणहत्या तिला शान्तिञ् शमयन्तु स्वाहा ॥ 64.2

श्रीश्च लक्ष्मीश्च पुष्टीश्च कीर्तिं॑ च॒ नृ॒ण्यतां॑ । ब्र॒ह्म॒ण्यं बहु॑पु॒त्रतां॑ ।

श्रद्धामेधे प्र॒ज्ञातु॑ जा॒तवे॒दः सं॒ददा॑तु॒ स्वाहा॑ ॥ 64.3

T.A.6.65.1

प्रा॒णापा॒न-व्या॒नो॒दान-स॒माना॑ मे शु॒द्ध्यन्तां॑
ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑ भू॒यास॑ ॥ स्वाहा॑ ॥ 65.1

वाङ्-मन-श्चक्षुः-श्रोत्र-जिह्वा-घ्राण-रेतो-बुद्ध्याकूतिः सङ्कल्पा
मे शु॒द्ध्यन्तां॑ ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑ भू॒यास॑ ॥ स्वाहा॑ ॥ 65.2

त्वक्-चर्म-मांस-रुधिर-मेदो-मज्जा-स्नायवो-ऽस्थीनि
मे शु॒द्ध्यन्तां॑ ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑ भू॒यास॑ ॥ स्वाहा॑ ॥ 65.3

शिरः पाणि पाद पार्श्व पृष्ठो-रूदर-जङ्घ-शिश्नोपस्थ पायवो
मे शु॒द्ध्यन्तां॑ ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑ भू॒यास॑ ॥ स्वाहा॑ ॥ 65.4

उत्तिष्ठ पुरुष हरित-पिङ्गल लोहिताक्षि देहि देहि ददापयिता
मे शु॒द्ध्यन्तां॑ ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑ भू॒यास॑ ॥ स्वाहा॑ ॥ 65.5

T.A.6.66.1

पृथिव्याप स्तेजो वायु-राकाशा मे शु॒द्ध्यन्तां॑
ज्योति॑ र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पाप्मा॑ भू॒यास॑ ॥ स्वाहा॑ ॥ 66.1

शब्द-स्पर्श-रूपरस-गन्धा मे शुद्ध्यन्तां
ज्योति॑ र॒हं वि॑रजा विपाप्मा भूयास॑ स्वाहा ॥ 66.2

मनो-वाक्-काय-कर्माणि मे शुद्ध्यन्तां
ज्योति॑ र॒हं वि॑रजा विपाप्मा भूयास॑ स्वाहा ॥ 66.3

अव्यक्तभावै-रहङ्कारैर् ज्योति॑ र॒हं वि॑रजा विपाप्मा
भूयास॑ स्वाहा ॥ 66.4

आत्मा मे शुद्ध्यन्तां ज्योति॑ र॒हं वि॑रजा विपाप्मा
भूयास॑ स्वाहा ॥ 66.5

अन्तरात्मा मे शुद्ध्यन्तां ज्योति॑ र॒हं वि॑रजा विपाप्मा
भूयास॑ स्वाहा ॥ 66.6

परमात्मा मे शुद्ध्यन्तां ज्योति॑ र॒हं वि॑रजा विपाप्मा
भूयास॑ स्वाहा ॥ 66.7

क्षु॒धे स्वाहा॑ । क्षु॒त्पिपा॑साय स्वाहा॑ ।

विवि॒द्यै स्वाहा॑ । ऋ॒ग्विधा॑नाय स्वाहा॑ । क॒षौत्का॑य स्वाहा॑ ॥ 66.8

क्षु॒त्पि॒पा॒सा॒म॒लं॑ ज्ये॒ष्ठा॒म॒ल॒क्ष्मी॒र् ना॒शया॒म्य॒हं॑ ।

अ॒भू॒ति-म॒स॒मृ॒द्धि॒ञ्च॒ सर्वा॑ (सर्वा) निर्णु॒द मे॑ पा॒प्मान॑ ७ स्वाहा ॥ 66.9

अ॒न्न॒म॒य-प्रा॒ण॒म॒य-म॒नो॒म॒य-वि॒ज्ञा॒न॒म॒य-मा॒न॒न्द॒म॒य-मा॒त्मा

मे शु॒द्ध्य॒न्तां॑ ज्यो॒ति र॒हं वि॒रजा॑ वि॒पा॒प्मा भू॒यास॑ ७ स्वाहा ॥ 66.10

4.43 वैश्वदेव मन्त्राः

T.A.6.67.1

अ॒ग्नये॑ स्वाहा ॥ वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यः॑ स्वाहा ॥ ध्रु॒वाय॑ भू॒माय॑ स्वाहा ॥
 ध्रु॒वक्षि॑तये स्वाहा ॥ अ॒च्यु॒तक्षि॑तये स्वाहा ॥ अ॒ग्नये॑ स्वि॒ष्टकृ॑ते स्वाहा ॥
 ध॒र्माय॑ स्वाहा ॥ अ॒ध॒र्माय॑ स्वाहा ॥ अ॒द्भ्यः॑ स्वाहा ॥

ओ॒ष॒धि॒व॒न॒स्प॒ति॒भ्यः॑ स्वाहा ॥ 67.1

T.A.6.67.2

र॒क्षो॒दे॒व॒ज॒ने॒भ्यः॑ स्वाहा ॥
 गृ॒ह्या॒भ्यः॑ स्वाहा ॥ अ॒व॒सा॒ने॒भ्यः॑ स्वाहा ॥ अ॒व॒सा॒न॒प॒ति॒भ्यः॑ स्वाहा ॥
 स॒र्व॒भू॒ते॒भ्यः॑ स्वाहा ॥ का॒माय॑ स्वाहा ॥ अ॒न्त॒रि॒क्षा॒य॑ स्वाहा ॥
 य॒दे॒ज॒ति॒ ज॒ग॒ति॒ य॒च्च॒ चेष्ट॑ति ना॒म्नो॑ भा॒गोऽयं॑ ना॒म्ने स्वाहा ॥
 पृ॒थि॒व्यै॑ स्वाहा ॥ अ॒न्त॒रि॒क्षा॒य॑ स्वाहा ॥ 67.2

T.A.6.67.3

दिवे॑ स्वाहा॑ । सूर्या॑य स्वाहा॑ । चन्द्र॑मसे स्वाहा॑ । नक्ष॑त्रेभ्यः स्वाहा॑ ।
 इन्द्रा॑य स्वाहा॑ । बृह॑स्पतये स्वाहा॑ । प्रजा॑पतये स्वाहा॑ ।
 ब्रह्म॑णे स्वाहा॑ । स्वधा॑ पितृ॑भ्यः स्वाहा॑ ।
 नमो॑ रुद्रा॑य पशु॑पतये स्वाहा॑ । 67.3

T.A.6.67.4

देवे॑भ्यः स्वाहा॑ । पितृ॑भ्यः स्वधा॑ऽस्तु । भू॒तेभ्यो॑ नमः॑ ।
 मनु॑ष्येभ्यो हन्ता॑ । प्रजा॑पतये स्वाहा॑ । परमे॑ष्ठिने स्वाहा॑ ॥
 यथा॑ कूपः॑ शत॑धारः सहस्र॑धारो अक्षि॑तः ।
 ए॒वा मे॑ अस्तु॑ धान्य॑ꣳ सहस्र॑धार-मक्षि॑तं । धन॑धान्यै स्वाहा॑ ॥
 ये भू॒ताः प्र॒चर॑न्ति दि॒वान॑क्तं बलि॑-मिच्छ॑न्तो वि॒तुद॑स्य प्रे॒ष्याः () ।
 तेभ्यो॑ बलिं॑ पु॒ष्टिका॑मो ह॒रामि॑ मयि॒ पुष्टिं॑ पु॒ष्टिप॑तिर् दधातु॑
 स्वाहा॑ ॥ 67.4

(ओष॑धिव॒नस्प॑तिभ्यः स्वाहा॑ – ऽन्तरि॑क्षाय स्वाहा॑ – नमो॑ रुद्रा॑य
 पशु॑पतये स्वाहा॑ – वि॒तुद॑स्य प्रे॒ष्या एकं॑ च) (A67)

T.A.6.68.1

ओं तद् ब्र॒ह्म । ओं तद् वा॒युः । ओं तदा॑त्मा । ओं तथ् स॒त्यं ।
 ओं तथ् स॒र्वं । ओं तत् पु॒रोर् नमः॑ ॥ 68.1

अ॒न्तश्च॑रति॒ भू॒तेषु॑ गु॒हायां॑ वि॒श्व मूर्ति॑षु ।

त्वं य॑ज्ञस्त्वं व॑षट्कारस्त्व-मि॒द्रस्त्व॑ रु॒द्रस्त्व॑-वि॒ष्णुस्त्वं
ब्र॒ह्मत्वं॑ प्र॒जाप॑तिः ।

त्वं तदा॑प॒ आपो॑ ज्योती॒ रसो॑ऽमृतं ब्र॒ह्म भू॒र्भुव॑स्सु॒वरो॑ ॥ 68.2

4.44 प्राणाहुति मन्त्राः

T.A.6.69.1

श्रद्धा॑यां प्रा॒णे नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।
श्रद्धा॑याम॒पाने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।
श्रद्धा॑यां व्या॒ने नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।
श्रद्धा॑यामु॒दाने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।
श्रद्धा॑यां स॒माने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।
ब्र॒ह्मणि॑ म आ॒त्माऽमृत॑त्वाय ॥ 69.1

अ॒मृतो॑प॒स्तर॑णमसि ॥ 69.2

श्रद्धा॑यां प्रा॒णे नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।
शि॒वो मा॑ वि॒शाप्र॑दाहाय । प्रा॒णाय॑ स्वाहा ॥
श्रद्धा॑याम॒पाने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं जुहोमि ।
शि॒वो मा॑ वि॒शाप्र॑दाहाय । अ॒पानाय॑ स्वाहा ॥

श्रद्धायां॑ व्या॒ने नि॒विष्टो॑ऽमृतं॑ जुहोमि ।
शिवो॑ मा॒ विशा॑प्रदाहाय । व्या॒नाय॑ स्वाहा ॥
श्रद्धाया॑-मु॒दाने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं॑ जुहोमि ।
शिवो॑ मा॒ विशा॑प्रदाहाय । उ॒दानाय॑ स्वाहा ॥
श्रद्धाया॑ꣳ स॒माने॑ नि॒विष्टो॑ऽमृतं॑ जुहोमि ।
शिवो॑ मा॒ विशा॑प्रदाहाय । स॒मानाय॑ स्वाहा ॥
ब्र॒ह्मणि॑ म॒ आ॒त्माऽमृत॑त्वाय ॥ 69.3

अ॒मृता॑पि॒धान॑मसि ॥ 69.4

4.45 भुक्तान्नाभिमन्त्रण मन्त्राः

T.A.6.70.1

श्रद्धायां॑ प्रा॒णे नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं । प्रा॒ण मन्त्रे॑नाप्यायस्व ।
श्रद्धाया॑म॒पाने॑ नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं । अ॒पान॑ मन्त्रे॑नाप्यायस्व ।
श्रद्धायां॑ व्या॒ने नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं । व्या॒न मन्त्रे॑नाप्यायस्व ।
श्रद्धाया॑-मु॒दाने॑ नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं । उ॒दान॑ मन्त्रे॑नाप्यायस्व ।
श्रद्धाया॑ꣳ स॒माने॑ नि॒विश्या॑ऽमृतं॑ हु॒तं ।
स॒मान॑ मन्त्रे॑नाप्यायस्व ॥ 70.1

4.46 भोजनान्ते आत्मानुसन्धान मन्त्रः

T.A.6.71.1

अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽङ्गुष्ठञ्च समाश्रितः ।

ईशः सर्वस्य जगतः प्रभुः प्रीणाति विश्वभुक् ॥ 71.1

4.47 अवयवस्वस्थता प्रार्थना मन्त्रः

T.A.6.72.1

वाङ्म आसन् । नसोः प्राणः । अक्ष्यो-श्चक्षुः । कर्णयोः श्रोत्रं ।

बाहुवोर् बलं । ऊरुवो रोजः । अरिष्टा विश्वान्यङ्गानि तनूः ।

तनुवा मे सह नमस्ते अस्तु मा मा हिंसीः ॥ 72.1

4.48 इन्द्र सप्तरषि संवाद मन्त्रः

T.A.6.73.1

वयः सुपर्णा उपसेदुरिन्द्रं प्रिय मेधा ऋषयो नाधमानाः ।

अपद्ध्वान्त मूर्णुहि पूर्धि चक्षुर्-मुमुग्ध्यस्मान्

निधये ऽवबद्धान् ॥ 73.1

4.49 हृदयालंभन मन्त्रः

T.A.6.74.1

प्राणानां ग्रन्थिरसि रुद्रो मा विशान्तकः ।

तेनान्नेना-प्यायस्व ॥ 74.1

4.50 देवता प्राणनिरूपण मन्त्रः

T.A.6.75.1

नमो रुद्राय विष्णवे मृत्युर्मे पाहि ॥ 75.1

4.51 अग्नि स्तुति मन्त्रः

T.A.6.76.1

त्वमग्ने॑ द्यु॒भि-स्त्वमा॑शु-शु॒क्षणि॑-स्त्वमद्भ्य॑-स्त्वमश्म॑नस्परि॑ ।
त्वं ँ॒वने॑भ्य-स्त्वमोष॑धीभ्य-स्त्वं नृ॒णां नृ॒पते जाय॑से शु॒चिः ॥ 76.1

4.52 अभीष्ट याचना मन्त्रः

T.A.6.77.1

शिवे॑न मे सन्ति॑ष्ठस्व स्यो॒नेन॑ मे सन्ति॑ष्ठस्व सु॒भूते॑न मे सन्ति॑ष्ठस्व
ब्रह्म॑वर्च॒सेन॑ मे सन्ति॑ष्ठस्व य॒ज्ञस्य॑दि॒र्धं म॒नु सन्ति॑ष्ठ स्वो॒प ते
य॒ज्ञ नम॑ उप॒ ते नम॑ उप॒ ते नमः॑ ॥ 77.1

4.53 पर तत्त्व निरूपणं

T.A.6.78.1

स॒त्यं प॒रं प॒रं स॒त्यं स॒त्येन॑ न सु॒वर्गा-ल्लो॒काच्च्य॑वन्ते
क॒दाच॑न स॒तां हि स॒त्यं तस्मा॑त् स॒त्ये र॑मन्ते, (78.1)

तप॑ इति॒ तपो॑ नान॑श॒नात् प॒रं य॑दि॒ध प॒रं तप॑स्तद् दु॒धर्षं॑
तद् दु॒राध॑र्षं तस्मा॑त् तप॑सि र॑मन्ते, (78.2)

दम॑ इति॒ निय॑तं ब्रह्म॑चा॒रिण॑-स्तस्मा॑द् दमे॑ र॑मन्ते, (78.3)

शम॑ इत्य॑रण्ये मु॒नय॑-स्तस्मा॑च्छमे॑ र॑मन्ते, (78.4)

दानमि॒ति सर्वा॑णि भू॒तानि॑ प्र॒श॑स्सन्ति दाना॒न्नाति॑ दु॒श्चरं॑
तस्मा॑द् दाने॑ रमन्ते, (78.5)

धर्म॑ इति धर्मे॑ण सर्वमिदं परिगृहीतं धर्मा॒न्नाति॑-दु॒ष्करं॑
तस्मा॑द् -धर्मे॑ रमन्ते, (78.6)

प्र॒जन॑ इति भूया॑स्-स्तस्मा॑द् भूयि॑ष्ठाः प्रजा॑यन्ते तस्मा॑द् भूयि॑ष्ठाः
प्र॒जन॑ने रमन्ते, (78.7)

ऽग्नय॑ इत्या॒ह तस्मा॑-द॒ग्नय॑ आधा॒तव्या॑ अग्नि॒होत्र॑-मि॒त्याह॑
तस्मा॑-द॒ग्निहो॑त्रे रमन्ते, (78.8)

य॒ज्ञ इति॑ य॒ज्ञो हि॑ दे॒वा स्तस्मा॑द् य॒ज्ञे रम॑न्ते, (78.9)

मा॒नस॑-मि॒ति वि॒द्वास्-स्तस्मा॑द् वि॒द्वास् ए॒व मा॒नसे॑ रमन्ते, (78.10)

न्या॒स इति॑ ब्र॒ह्मा ब्र॒ह्मा हि॑ परः॒ परो॑ हि ब्र॒ह्मा ता॒नि वा॑ ए॒तान्य॑वराणि
परा॑स्मि॒ न्या॒स ए॒वात्य॑रेचयद् य ए॒वं वैदे॑त्युपनिषत् ॥ (78.11)

4.54 ज्ञान साधन निरूपणं

T.A.6.79.1

प्राजाप॑त्यो हारु॑णिः सुपर्णे॑यः प्रजा॑पतिं पि॒तर-मु॑पससार किं
भगव॑न्तः पर॒मं व॑दन्तीति तस्मै प्रोवाच, (79.1)

सत्ये॑न वायु॑रावाति सत्ये॑-नादित्यो रोचते दिवि सत्यं वाचः प्रतिष्ठा
सत्ये॑ सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मात् सत्यं पर॒मं व॑दन्ति, (79.2)

तप॑सा दे॒वा दे॒वता-म॑ग्र आयन् तप॑सर्ष॒यः सुव॑रन्व-विन्दन् तप॑सा
सप॒त्नान् प्र॑णुदा-मारा॑ती स्तप॑सि सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मात् तपः
पर॒मं व॑दन्ति, (79.3)

दमे॑न दान्ताः किल्बिष॑-मवधू॑न्वन्ति दमे॑न ब्रह्म॑चारिणः सुव॑रगच्छन्
दमो॑ भू॒तानां॑ दुराध॑र्षं दमे॑ सर्वं प्रतिष्ठितं तस्माद् दमः
पर॒मं व॑दन्ति, (79.4)

शमे॑न शान्ताः शिव॑-माचर॑न्ति शमे॑न नाकं मु॒नयो-ऽन्व॑विन्दन् छमो॑
भू॒तानां॑ दुराध॑र्षं छमे॑ सर्वं प्रतिष्ठितं तस्माच्छमः पर॒मं व॑दन्ति, (79.5)

दानं॑ य॒ज्ञानां॑ व॒रूथं॑ दक्षि॑णा लो॒के दा॒तार॑ꣳ सर्व॑ भू॒तान्यु॑पजी॒वन्ति॑
दा॒नेना॑राती-र॒पानु॑दन्त दा॒नेन॑ द्विष॒न्तो मि॒त्रा भ॑वन्ति दा॒ने स॒र्वं प्र॑तिष्ठि॒तं
तस्मा॑द् दानं॑ प॒रमं॑ व॒दन्ति, (79.6)

धर्मो॑ वि॒श्वस्य॑ जग॑तः प्र॒तिष्ठा लो॒के धर्मि॑ष्ठं प्र॒जा उप॑सर्पन्ति ध॒र्मेण॑
पाप॑-म॒पनु॑दति ध॒र्मे स॒र्वं प्र॑तिष्ठि॒तं तस्मा॑द् ध॒र्मं प॒रमं॑ व॒दन्ति, (79.7)

प्र॒जननं॑ वै प्र॒तिष्ठा लो॒के सा॒धु प्र॒जाया॑ स्तन्तुं-त॒न्वानः॑ पि॒तृणा॑
म॒नृणो॑ भ॒वति॑ तदे॒व त॒स्या अ॒नृणं॑ तस्मा॑त् प्र॒जननं॑ प॒रमं॑ व॒दन्त्य, (79.8)

ग्नयो॑ वै त्रयी॑ वि॒द्या दे॒वयानः॑ पन्था॑ गा॒र्हप॑त्य ऋक्-पृ॒थिवी॑ रथ॒न्तर-
म॒न्वाहा॑र् य॒पच॑नं य॒जुरन्त॑रि॒क्षं वाम॑दे॒व्य मा॑ह॒वनी॑यः सा॒मसु॑व॒र्गो
लो॒को बृ॒हत्-तस्मा॑-द॒ग्नीन् प॒रमं॑ व॒दन्त्य, (79.9)

ग्नि॑होत्रꣳ सा॒यं प्रा॑तर्-गृ॒हाणां॑-निष्कृ॑तिः स्वि॑ष्टꣳ सु॒हुतं॑ य॒ज्ञक्र॑तूनां
प्रा॒यणꣳ सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्य॑ ज्योति॑-स्तस्मा॑-द॒ग्निहो॑त्रं
प॒रमं॑ व॒दन्ति, (79.10)

य॒ज्ञ इति॑ य॒ज्ञेन॑ हि दे॒वा दि॒वं ग॒ता य॒ज्ञेना॑सुरा-न॒पा॒नु॒दन्त॑ य॒ज्ञेन॑
द्विष॑न्तो मि॒त्रा भ॑वन्ति य॒ज्ञे स॒र्वं प्र॑तिष्ठितं तस्मा॑द् य॒ज्ञं
प॒र॒मं व॑दन्ति, (79.11)

मा॒न॒सं वै प्रा॑जाप॒त्यं प॒वि॒त्रं मा॒न॒सेन॑ म॒न॒सा सा॒धु प॑श्यति मा॒न॒सा
ऋ॒षयः॑ प्र॒जा अ॑सृजन्त मा॒न॒से स॒र्वं प्र॑तिष्ठितं तस्मा॑न्
मा॒न॒सं प॒र॒मं व॑दन्ति, (79.12)

न्या॒स इ॒त्याहु॑र् म॒नी॒षिणो॑ ब्र॒ह्माणं॑ ब्र॒ह्मा वि॒श्वः क॒त॒मः
स्वयं॑भुः प्र॒जाप॑तिः स॒म्व॑त्स॒र इति॑, (79.13)

स॒म्व॑त्स॒रो ऽसा॑वादि॒त्यो य ए॒ष आ॑दि॒त्ये पु॒रुषः॑ स
प॒र॒मे॒ष्ठी ब्र॑ह्मा॒त्मा, (79.14)

याभि॑रादि॒त्य-स्त॑पति र॒श्मि॒भिस्ता॑भिः प॒र्जन्यो॑ वर्॒षति॑ प॒र्जन्ये॑-नौष॑धि-
व॒नस्प॑तयः प्र॒जाय॑न्त ओष॑धि-व॒नस्प॑तिभि-र॒न्नं भ॑वत्य॒न्नेन॑ प्रा॒णाः प्रा॑णैर्
ब॒लं ब॒लेन॑ तप॒-स्तप॑सा श्र॒द्धा श्र॒द्धया॑ मे॒धा मे॒धया॑ म॒नी॒षा म॒नी॒षया॑ म॒नो
म॒न॒सा शा॑न्तिः शा॒न्त्या चि॒त्तं चि॒त्तेन॑ स्मृ॒तिः स्मृ॒त्या स्मा॒रः स्मा॒रेण॑
वि॒ज्ञानं॑ वि॒ज्ञाने॑-ना॒त्मानं॑ वे॒दय॑ति तस्मा॑द॒न्नं द॑द॒न्थ् सर्वा॑ण्ये॒तानि॑

ददा-त्यन्नात् प्राणा भवन्ति भूतानां प्राणैर् मनो मनसश्च विज्ञानं विज्ञाना-
दानन्दो ब्रह्म योनिः, (79.15)

स वा एष पुरुषः पञ्चधा पञ्चात्मा येन सर्वमिदं प्रोतं पृथिवी
चान्तरिक्षं च द्यौश्च दिशश्चावान्तरदिशाश्च स वै सर्वमिदं जगत्स
सभूतः स भव्यं जिज्ञास क्लृप्त ऋतजा रयिष्ठा श्रद्धा सत्यो
महस्वान् तपसो परिष्ठाद्, (वरिष्ठाद्) (79.16)

ज्ञात्वा तमेवं मनसा हृदा च भूयो न मृत्यु-मुपयाहि विद्वान् (79.17)

तस्मा-न्यास-मेषां तपसा-मतिरिक्तमाहुर्, (79.18)

वसुरण्वो विभूरसि प्राणे त्वमसि सन्धाता ब्रह्मन् त्वमसि
विश्वधृत्ते-जोदास् त्वमस्यग्नि-रसि वर्चोदा-स्त्वमसि सूर्यस्य
द्युम्नोदा स्त्वमसि चन्द्रमस उपयामगृहीतोऽसि ब्रह्मणै
त्वा महस, (79.19)

ओमित्यात्मानं युञ्जीतैतद्वै महोपनिषदं देवानां गुह्यं य एवं वेद
ब्रह्मणो महिमान-माप्नोति तस्माद् ब्रह्मणो
महिमान-मित्युपनिषत् ॥ (79.20)

4.55 ज्ञानयज्ञः

T.A.6.80.1

तस्यै॒वं वि॒दुषो॑ य॒ज्ञस्या॒त्मा य॒ज॒मानः॑-श्र॒द्धा॒पत्नी॑ शरी॒र-मि॒द्ध॒म॒मुरो॑
वेदि॒र्-लो॒मानि॑ ब॒र्हिर्-वे॒दः-शि॒खा हृ॒दयं॑ यूपः॒ काम॑ आ॒ज्यं
म॒न्युः प॒शु-स्त॒पोऽग्नि॑र्-द॒मः श॒मयि॑ता दक्षि॒णा-वा॒ग्धोता॑ प्रा॒ण
उ॒द्ग॒ता चक्षु॑रध्व॒र्युर्-म॒नो ब्र॒ह्मा श्रो॒त्रम॒ग्नी-

ध्या॒व॒ध्मि॒यते॑ सा दी॒क्षा यद॑श्नाति त॒ध्वि॒र-य॒त्पि॒ब॒ति तद॑स्य सोम॒पानं॑
य॒द्म॒ते तदु॑प॒सदो॑ यथ् संच॒र-त्यु॑प॒विश॑-त्यु॒त्तिष्ठ॑ते च स॒प्रव॑र्ग्यो यन्मु॒खं
तदा॑ह॒वनी॒यो या व्या॑हति-राहु॒तिर्-यद॑स्य वि॒ज्ञानं॑ तज्जु॒होति॑ यथ्सा॒यं
प्रा॒तर॒त्ति तथ्स॒मिधं॑ य॒त्प्रा॒तर् म॒द्ध्य॒न्दि॒नं सा॒यं च॑ ता॒नि स॒वनानि॑
ये अ॒हो॒रा॒त्रे ते द॒र्श॒पूर्ण॑मा॒सौ यैर्ऽर्द्ध॑मा॒साश्च॑ मा॒साश्च॑ ते
चा॒तुर्मा॒स्यानि॑ य ऋ॒तव॑स्ते प॒शुब॑न्धा ये स॒व॒त्सरा॑श्च परि॒व॒त्सरा॑श्च
तेऽह॑र्ग॒णाः सर्व॑ वे॒दसं॑ वा ए॒तथ् स॒त्रं य॒न्म॒रणं॑ तद॒वभृ॑त्

ए॒तद्वै ज॒राम॑र्य-म॒ग्निहो॒त्रं स॒त्रं य॒ एवं वि॒द्वा-नु॒द॒ग॒य॒ने प्र॒मी॒यते॑
दे॒वाना॑मे॒व म॒हि॒मानं॑ ग॒त्वाऽऽदि॒त्यस्य॑ सा॒यु॒ज्यं
गच्छ॑त्यथ यो दक्षि॒णे प्र॒मी॒यते॑ पि॒तृणा॑-मे॒व म॒हि॒मानं॑ ग॒त्वा च॒न्द्रम॑सः
सा॒यु॒ज्यं स॒लो॒कता॑-मा॒प्नो॒त्येतौ॑ वै सूर्या॑ च॒न्द्रम॑सौर्-म॒हि॒मानौ॑ ब्रा॒ह्म॒णो

वि॒द्वा-न॒भिज॑यति॒ तस्मा॑द् ब्र॒ह्म॑णो॒ महि॑मान॒माप्नो॑ति॒ तस्मा॑द् ब्र॒ह्म॑णो॒
महि॑मान-मित्युपनिषत् ॥ 80.1

स॒ह ना॑ ववतु । स॒ह नौ॑ भुनक्तु । स॒ह वी॑र्यं करवावहै ।
ते॒ज॒स्विना॑ वधी॒तम॑स्तु॒ मा वि॑द्विषावहै ॥

॥ ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥

इति महानारायणोपनिषत् समाप्ता

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 80 Anuvaakams :-

(अ॒म्भ॒स्यै॒कप॒ञ्चा॒शच्छ॒तं - जा॒तवे॒दसे॒ चतु॑र्द॒श - भू॒रन्नं॑ -
 भू॒र॒ग्नये॑ - भू॒र॒ग्नये॑ चै॒कमे॑कं - पा॒हि - पा॒हि च॒त्वारि॑ च॒त्वारि॑ -
 यश्छ॒न्दसां॑ द्वे - नमो॑ ब्र॒ह्मणे॑ - ऋ॒तं तपो॑ - यथा॑ वृ॒क्षस्यै॑क मे॒क -
 म॒णोर॑णीया॒ ऽश्व॑तु॒स्त्रि॒ंशत् - स॒हस्र॑शी॒ष॒ षट्॑वि॒ंशति॑ - रा॒दि॒त्यो वा
 ए॒ष - आ॒दि॒त्यो वै ते॒ज एक॑मे॒कं - नि॒धन॑प॒तये॒ त्रयो॑वि॒ंशतिः॑ -
 स॒द्योजा॑तं त्री॒णि - वा॒मदे॒वायै॑क - म॒घोरे॑भ्य - स्त॒त्पुरु॑षाय॒ द्वे द्वे॑ -
 ई॒शानो॑ - नमो॑ हि॒र॒ण्यबा॑हव॒ एक॑मे॒क - मृ॒त॒ स॒त्यं द्वे॑ - स॒र्वो वै च
 त्वा॒रि - क॒द्रु॒द्राय॑ त्री॒णि - य॒स्य वै क॑ङ्क॒ती - कृ॒णु॒ष्व पा॒जो - ऽदि॑ति
 - रा॒पो वा इ॒द॒ सर्व॑ मे॒कमे॑क - मा॒पः पु॒नन्तु॑ च॒त्वा - र्य॑ग्निश्च -
 सूर्य॑श्च न॒व - न॒वोमि॑ति च॒त्वा - र्या॑यातु॒ पचौ॑ - जो॒ऽसि॒ दशो॑ -
 तमे॑ च॒त्वारि॑ - घृ॒णिस्त्री॑णि - ब्र॒ह्ममे॑तु॒ मां या॑स्ते॒ ब्र॒ह्मह॑त्यां द्वा॒दश॑ -
 ब्र॒ह्म मे॑धया॒ऽद्या न॒ इमं॑ भ्रू॒षह॑त्यां - ब्र॒ह्म मे॑धवा॒ ब्र॒ह्मा दे॒वाना॑मि॒दं वी॑र॒ह
 त्यामे॑कान्न वि॒ंशति॑ रे॒कान्न॑वि॒ंशति॑ - मे॒धा दे॒वी - मे॒धां म
 इन्द्र॑श्च॒त्वारि॑ च॒त्वार्या॑ - मां मे॒धा द्वे॑ - मयि॑ मे॒धा मे॒क - म॒पैतु॑ - परं॑ -
 वा॒तं प्रा॒ण - म॒मुत्र॑भूयाद् - ब॒द्धि॒ - श॒ल्कैर॑ग्निं - मा छि॒दो मृ॑त्यो -
 मा नो॑ म॒हान्तं॑ - मा॒नस्तो॑के - प्र॒जाप॑ते - स्व॒स्ति॒दा - त्र्य॑म्ब॒कं -

ये ते सहस्रं द्वे द्वे - मृत्यवे स्वाहैकं - देवकृतस्यैकादश - यद्वो देवाः
 - कामोऽकार्षीन् - मन्युरकार्षीद् द्वे द्वे - तिलाञ्जुहोमि गावः श्रियं
 प्रजाः पञ्च - तिलाः कृष्णाश्चोरस्य श्रीः प्रजातु जातवेदः
 सप्त - प्राण वाक् त्वक् छिर उत्तिष्ठ पुरुष पञ्च - पृथिवी शब्द मनो
 वाग् व्यक्ताऽऽत्माऽन्तरात्मा परमात्मा मे क्षुधेऽन्नमय
 पञ्चदशा - ग्नये स्वाहैकचत्वारिंश - दो न्तद्ब्रह्म नव -
 श्रद्धायां प्राणे निविष्ट श्रुतुर्विंशतिः - श्रद्धायां दशा - इगुष्ठ मात्रः पुरुषो
 द्वे - वाङ्म आसन्नष्टौ - वयः सुपर्षाः - प्राणानां ग्रन्थिरसि द्वे द्वे -
 नमो रुद्रायैकं - त्वमग्ने द्युभिर् द्वे - शिवेन मे सन्तिष्ठस्व - सत्यं -
 प्राजापत्य - स्तस्यैव मेक मेक मशतिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(अम्भस्यपारे - स्वस्ति नः - पाहि नो अग्न एकया - ऽदित्यो वा एष
 - ऋतु सत्य - मो मित्या - मां मेधा - मा नस्तोके - तिलाजुहोमि
 - श्रद्धायां प्राणे निविश्य - तस्यैव मेकोत्तरशतम्)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

5 अरुणप्रश्नः-तैत्तिरीयारण्यकं

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर् यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳ सस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः ॥
स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्-दधातु ॥
ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

1.1.1 अनुवाकं-1

T.A.1.1.1

भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर् यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाꣳ सस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः ॥
स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्-दधातु ॥
आपमापामपः सर्वाः । अस्मा-दस्मा-दितोऽमुतः । 1 (10)

T.A.1.1.2

अग्निर्वायुश्च सूर्यश्च । सह सञ्च-स्करर्द्धिया ॥
वाय्वश्चा रश्मिपतयः । मरीच्यात्मानो अद्रुहः । देवीर् भुवन सूवरीः ।

पु॒त्रव॒त्वाय॑ मे सु॒त ॥ म॒हाना॑म्नीर्-म॒हामा॑नाः । म॒हसो॑ म॒हसः॑ स्वः ।
दे॒वीः पर्ज॑न्य सू॒वरीः॑ । पु॒त्रव॒त्वाय॑ मे सु॒त ॥ 2 (10)

T.A.1.1.3

अपा॑न्युष्णि-मपा॑ रक्षः । अपा॑न्युष्णि-मपा॑ रघं ॥
अपा॑घ्नमप॑ चाव॑र्ति । अप॑ दे॒वीरि॑तो हि॒त ॥ वज्रं॑ दे॒वीरजी॑ताञ्च ।
भुव॑नं दे॒वसू॑वरीः । आ॒दि॒त्यान॑दि॒तिं दे॒वीं । योनि॑नोर्ध्व-मु॒दीष॑त ॥
शि॒वा नः॑ श॒न्तमा॑ भव॒न्तु । दि॒व्या आप॑ ओष॒धयः॑() ।
सु॒मृ॒डीका॑ सर॒स्वति॑ । मा ते॒ व्योम॑ स॒न्दृशि॑ ॥ 3 (12)

(अ॒मु॒तः - सु - तौष॑धयो द्वे च) (A1)

श्री॑ छा॒या-सु॑वर्च॒लाम्बा॑ स॒मेत॑ श्री॒सूर्य॑ना॒राय॑ण स्वा॒मिने॑ नमः ।
ॐ नमो॑ ना॒राय॑णाय ॥ 1 ॥

1.1.2 अनुवाकं-2

T.A.1.2.1

स्मृ॑तिः प्र॒त्यक्ष॑-मै॒तिह्यं॑ । अनु॑मान-श्चतु॒ष्टयं॑ । ए॒तैरा॑दि॒त्य मण॑डलं ।
सर्वै॑रे॒व वि॒धास्य॑ते ॥ सू॒र्यो म॑री॒चिमा॑द॒त्ते । सर्व॑स्माद् भुव॑नाद॒धि ।
तस्याः॑ पा॒क वि॒शेषे॑ण । स्मृ॑तं का॒ल वि॒शेष॑णं ॥
नदी॑व प्र॒भवा॑त् का॒चित् । अ॒क्षय्या॑थ् स्य॒न्दते॑ यथा । 4 (10)

T.A.1.2.2

तान्नद्योऽभि॑ समा॒यन्ति॑ । सो॒रुः सती॑ न नि॒वर्तते॑ ॥
ए॒व॒न्ना॒ना॒ समु॒त्थानाः॑ । का॒लाः सम्॑व॒त्सर॑श्च श्रि॒ताः ।
अ॒णु॒शश्च॑ म॒ह॒शश्च॑ । सर्वे॑ सम॒वयन्ति॑ तं ॥
स तैः॑ सर्वैः॑ समा॒विष्टः॑ । ऊ॒रुः सन्न॑ नि॒वर्तते॑ ।
अ॒धिसम्॑व॒त्सरं॑ वि॒द्यात् । तदे॒व लक्ष॑णे ॥ 5 (10)

T.A.1.2.3

अ॒णुभिश्च॑ म॒हद्भिश्च॑ । समा॒रूढः॑ प्र॒दृश्यते॑ । सम्॑व॒त्सरः॑ प्र॒त्यक्षे॑ण ।
ना॒धिस॑त्त्वः प्र॒दृश्यते॑ ॥ प॒टरो॑ वि॒क्लिधः॑ पि॒ङ्गः ।
ए॒तद् व॑रुण॒ लक्ष॑णं । यत्रै॒त-दु॒प॒दृश्यते॑ । स॒हस्रं॑ तत्र॒ नीय॑ते ॥
ए॒क॑श्च॒ हि शि॒रो ना॒ना मु॒खे । कृ॒त्स्नं तदृ॒तु लक्ष॑णं । 6 (10)

T.A.1.2.4

उ॒भय॑तः स॒प्तेन्द्रि॑याणि । ज॒ल्पितं॑ त्वे॒व दि॒ह्यते॑ ॥
शु॒क्लकृ॑ष्णे सम्॑व॒त्सर॑स्य । दक्षि॑ण॒ वाम॑योः पा॒र्श्वयोः॑ ।
तस्यै॒षा भ॑वति ॥ शु॒क्रं ते॑ अ॒न्यद्य॑ज॒तं ते॑ अ॒न्यत् ।
वि॒षु॒रूपे॑ अ॒हनी॒ द्यौरि॑वासि । वि॒श्वा हि॒ मा॒या अ॒वसि॑ स्व॒धावः॑ ।
भ॒द्रा ते॑ पू॒षन्नि॒ह रा॒तिर॒स्त्विति॑ ॥
ना॒त्र भु॒वनं॑ () । न पू॒षा । न प॒शवः॑ ।

नादित्यः सम्वत्सर एव प्रत्यक्षेण प्रियतमं विद्यात् ।

एतद्वै सम्वत्सरस्य प्रियतमं रूपं ।

योऽस्य महानर्थ उत्पत्त्यमानो भवति । इदं पुण्यं कुरुष्वेति ।

तमाहरणं दद्यात् ॥ 7 (17)

(यथा – लक्षण – ऋतुलक्षणं – भुवनं सप्त च (A2)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 2 ॥

1.1.3 अनुवाकं-3

T.A.1.3.1

साकञ्जानां सप्तथमाहु-रेकजं । षडुद्यमा ऋषयो देवजा इति ।

तेषामिष्टानि विहितानि धामशः । स्थात्रे रेजन्ते विकृतानि रूपशः ॥

कोनु मर्या अमिथितः । सखा सखायमब्रवीत् । जहाको अस्मदीषते ॥

यस्तित्याज सखिविदं सखायं । न तस्य वाच्यपि भागो अस्ति ।

यदीं शृणोत्यलकं शृणोति । 8 (10)

T.A.1.3.2

न हि प्रवेद सुकृतस्य पन्थामिति ॥ ऋतुर् ऋतुना नुद्यमानः ।

विननादाभिधावः । षष्टिश्च त्रिंशका वल्गाः ।

शुक्लकृष्णौ च षाष्टिकौ ॥ सारागवस्त्रैर्-जरदक्षः ।

वस॑न्तो वसु॑भिः सह । सम्व॑त्स॒रस्य॑ सवि॒तुः ।

प्रैष॑कृत् प्रथ॒मः स्मृतः॑ ॥ अ॒मूना॒दय॑-तेत्य॒न्यान् । 9 (10)

T.A.1.3.3

अमू॑श्च परि॒रक्ष॑तः । ए॒ता वाचः॑ प्रयु॒ज्यन्ते॑ । यत्रै॑ तदु॒पदृ॑श्यते ॥
ए॒तदे॒व वि॒जानी॑यात् । प्र॒माणं॑ का॒लपर्य॑ये । वि॒शेष॑णं तु वक्ष्या॒मः ।
ऋ॒तूनां॑ तन्नि॒बोध॑त ॥ शु॒क्लवा॑सा रु॒द्रग॑णः । ग्री॒ष्मेणा॑वर्त॒ते सह॑ ।
निज॑हन् पृथि॒वीं सर्वा॑ । 10 (10)

T.A.1.3.4

ज्यो॒तिषा॑ ऽप्रति॒ख्येन॑ सः ॥ वि॒श्वरू॒पाणि॑ वासा॒ं सि॒ ।
आ॒दि॒त्यानां॑ नि॒बोध॑त । सम्व॑त्स॒रीणं॑ कर्म॒फलं॑ ।
वर्षा॑भिर् दद॒तां सह॑ ॥ अ॒दुःखो॑ दुःख चक्षु॒रिव॑ ।
तद्वा पी॑त इव दृश्यते । शी॒तेना॑ व्यथयन्निव ।
रु॒रुदक्ष॑ इव दृश्यते ॥ ह्ला॒दय॑ते ज्वल॒तश्चैव॑ () ।
शा॒म्यत॑श्चास्य चक्षु॒षी । यावै॑ प्र॒जा भ्र॑श्यन्ते ।
सम्व॑त्स॒रात्ता भ्र॑श्यन्ते ॥ याः प्र॒ति॒तिष्ठ॑न्ति ।
संव॑त्स॒रे ताः प्र॒ति॒तिष्ठ॑न्ति । वर्षा॑भ्य इत्यर्थः ॥ 11 (16)

(शृ॒णो - त्य॒न्यान् - सर्वा॑ - मे॒व षट्च॑) (A3)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 3 ॥

1.1.4 अनुवाकं-4

T.A.1.4.1

अक्षि॑दुःखो॑त्थित॑स्यै॒व । विप्र॑सन्ने क॒नीनि॑के । आ॒ङ्गे चा॑द्रणं नास्ति ।
ऋ॒भूणां॑ तन्नि॒बोध॑त ॥ क॒नका॑भानि वासा॒सि । अ॒हतानि॑ निबोध॑त ।
अ॒न्नम॑श्नीत मृ॒ज्मीत॑ । अ॒हं वो॑ जी॒वन॑प्रदः ॥ ए॒ता वा॒चः प्र॑युज्यन्ते ।
श॒रद्य॑त्रोप दृ॒श्यते॑ । 12 (10)

T.A.1.4.2

अ॒भिधू॑न्वन्तो-ऽभि॒घ्नन्त॑ इ॒व । वा॒तव॑न्तो म॒रुद्ग॑णाः ॥
अ॒मुतो॑ जेतुमिषु॑मुखमि॒व । स॒न्नद्धाः॑ सह ददृ॒शे ह॑ ।
अ॒पद्ध॑वस्तैर्-वस्ति॒वर्णे॑रिव । वि॒शिखा॑सः क॒पर्दि॑नः ॥
अ॒क्रुद्ध॑स्य यो॒त्स्यमा॑नस्य । कृ॒द्धस्ये॒व लो॑हिनी ।
हे॒मत॑श्चक्षु॒षी वि॒द्यात् । अ॒क्ष्णयोः॑ क्षि॒पणो॑रिव ॥ 13 (10)

T.A.1.4.3

दु॒र्भिक्षं॑ दे॒वलो॑केषु । म॒नूना॑मु॒दकं॑ गृ॒हे । ए॒ता वा॒चः प्र॑वदन्तीः ।
वै॒द्युतो॑ यान्ति शै॒शिरीः॑ ॥ ता अ॒ग्निः प॑वमाना अ॒न्वैक्ष॑त ।
इ॒ह जी॑विकाम-प॒रिप॑श्यन् । तस्यै॒षा भ॑वति ॥ इ॒हेह॑ वः स्व॒तप॑सः ।
म॒रुतः॑ सूर्य॒त्वचः॑ । श॒र्म स॒प्रथा॑ आवृ॒णे () ॥ 14 (10)

(दृश्यत – इवा – वृणो) (A4)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 4 ॥

1.1.5 अनुवाकं-5

T.A.1.5.1

अति॑ ताम्राणि॑ वासा॒सि । अ॒ष्टिव॑ज्जि शत॑घ्नि च ।

विश्वे॑ देवा विप्र॑हरन्ति । अ॒ग्निजि॑ह्वा अस॑श्चत ॥ नैव॑ देवो न म॒र्त्यः ।

न राजा॑ वरु॒णो वि॒भुः । नाग्नि॑र् नेन्द्रो न प॑वमानः ।

मातृ॑क्कच्च न वि॒द्यते ॥ दि॒व्यस्यै॑का धनु॑रार्निः ।

पृ॒थिव्या॑मपरा श्रिता । 15 (10)

T.A.1.5.2

तस्येन्द्रो॑ वम्रि॒रूपे॑ण । धनु॑र्ज्या-म॒छिन॑त्स्वयं ॥ तदिन्द्र॑धनु॒रित्य॑ज्यं ।

अ॒भ्रव॑र्णेषु चक्ष॑ते । एतदे॒व शम्भो॑र्-बा॒र्हस्प॑त्यस्य ।

एतद् रु॒द्रस्य॑ धनुः ॥ रु॒द्रस्य॑ त्वेव धनु॑रार्निः । शिर॑ उत्पिपेष ।

स प्र॑वर्ग्योऽभवत् । तस्मा॑द् यः सप्र॑वर्ग्येण य॒ज्ञेन॑ यज॑ते () ।

रु॒द्रस्य॑ स शिरः॑ प्रति॒दधा॑ति । नैन॑ रु॒द्र आ॑रुको भवति ।

य एवं॑ वेद ॥ 16 (13) (श्रिता – यजते त्रीणि च) (A5)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 5 ॥

1.1.6 अनुवाकं-6

T.A.1.6.1

अ॒त्यू॒र्ध्वाक्षोऽति॑रश्वात् । शि॒शिरः प्र॒दृश्य॑ते ।
नै॒व रूपं॑ न वासा॒सि ।
न चक्षुः॑ प्रति॒दृश्य॑ते ॥ अ॒न्योन्यं॑ तु न हि॒स्रातः॑ ।
स॒त स्तद् दे॒वल॑क्षणं । लो॒हितोऽक्षि॑ण शार॒शीर्ष्णिः॑ ।
सूर्य॑स्योदयनं॑ प्रति ॥
त्वं करो॑षि न्यञ्ज॒लिकां॑ । त्वं करो॑षि नि॒जानु॑कां । 17 (10)

T.A.1.6.2

नि॒जानु॑कामे॑ न्यञ्ज॒लिका॑ । अमी॑ वाच-मुपा॒सता॑मिति ॥
तस्मै॑ सर्व॑ ऋ॒तवो॑ नमन्ते । मर्या॑दा क॒रत्वात् प्र॑पुरो॒धां ।
ब्रा॒ह्मण॑ आप्नोति । य ए॒वं वैद॑ ।
स खलु॑ स॒म्वत्स॑र ए॒तैः से॒नानी॑भिः स॒ह ।
इन्द्रा॑य स॒र्वान्-का॑मान॒भिव॑हति । स द्र॒प्सः ।
तस्यै॑षा भवति ॥ 18 (10)

T.A.1.6.3

अ॒व द्र॒प्सो अ॒शुम॑तीमतिष्ठत् । इ॒यानः॑ कृ॒ष्णो द॒शभिः॑ स॒हस्रैः॑ ।
आ॒वर्त॑-मिन्द्रः॑ श॒च्या ध॑मन्तं । उ॒पस्नु॑हि तं नृ॒मणा॑-मथ॒द्रामि॑ति ॥

एतयै वेन्द्रः सला वृक्या सह । असुरान् परिवृश्चति ।
 पृथिव्यं शुमती । तामन्व-वस्थितः सम्वत्सरो दिवञ्च ।
 नैवं विदुषा-ऽऽचार्यान् तेवासिनौ । अन्योन्यस्मै द्रुह्यातां () ।
 यो द्रुह्यति । भ्रश्यते स्वर्गाल् लोकात् । इत्यृतु मण्डलानि ।
 सूर्य मण्डला न्याख्यायिकाः । अत ऊर्ध्वं सनिर्वचनाः ॥ 19 (15)

(निजानुकां – भवति – द्रुह्यातां पञ्च च) (A6)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सूर्यनारायण स्वामिने नमः ।
 ॐ नमो नारायणाय ॥ 6 ॥

1.1.7 अनुवाकं-7

T.A.1.7.1

आरोगो भ्राजः पटरः पतङ्गः । स्वर्णरो ज्योतिषीमान्. विभासः ।
 ते अस्मै सर्वे दिवमातपन्ति । ऊर्जं दुहाना अनपस्फुरन्त इति ॥
 कश्यपोऽष्टमः । स महामेरुं न जहाति । तस्यैषा भवति ॥
 यत्ते शिल्पं कश्यप रोचनावत् । इन्द्रियावत् पुष्कलं चित्रभानु ।
 यस्मिन् त्सूर्या अर्पिताः सप्त साकं । 20 (10)

T.A.1.7.2

तस्मिन् राजान-मधिविश्रयेममिति ॥
 ते अस्मै सर्वे कश्यपा-ज्ज्योतिर्-लभन्ते ।

तान्त्सोमः कश्यपादधि निर्द्धमति । भ्रस्ता कर्म कृदिवैवं ॥
प्राणो जीवानीन्द्रिय जीवानि । सप्त शीर्षण्याः प्राणाः ।
सूर्या इत्याचार्याः ॥ अपश्यमह मेतान्त् सप्त सूर्यानि ॥
पञ्चकर्णो वात्स्यायनः । सप्तकर्णश्च प्लाक्षिः । 21 (10)

T.A.1.7.3

आनुश्रविक एव नौ कश्यप इति । उभौ वेदयिते ।
न हि शेकुमिव महामेरुं गन्तुं ॥
अपश्यमहमेतत् सूर्यमण्डलं परिवर्तमानं ।
गार्ग्यः प्राणन्नातः । गच्छन्त महामेरुं । एकञ्चाजहतं ॥
भ्राजपटर पतङ्गा निहने । तिष्ठन्नातपन्ति ।
तस्मादिह तप्त्रि तपाः । 22 (10)

T.A.1.7.4

अमुत्रेतरे । तस्मादिहा तप्त्रि तपाः ॥ तेषामेषा भवति ॥
सप्त सूर्या दिव-मनु प्रविष्टाः । तानन्वेति पथिभिर् दक्षिणावान् ।
ते अस्मै सर्वे घृतमातपन्ति । ऊर्जं दुहाना अनपस्फुरन्त इति ॥
सप्तर्त्विजः सूर्या इत्याचार्याः ॥ तेषामेषा भवति ॥
सप्त दिशो नाना सूर्याः । 23 (10)

T.A.1.7.5

स॒प्त हो॒तार ऋ॒त्विजः॑ । दे॒वा आ॒दि॒त्या ये स॒प्त ।
तेभिः॑ सो॒माभी र॒क्षण इति॑ ॥ तद॒प्या॒म्नायः॑ । दिग्भ्राज॑ ऋ॒तून् करो॒ति ॥
ए॒तयै॒वावृ॒ता ऽऽस॒हस्र॑सूर्य॒ताया इति॑ वै॒शम्पा॒यनः॑ ॥ तस्यै॒षा भव॑ति ॥
यद्द्याव॑ इन्द्र॒ ते श॒त॒ꣳ श॒तं भू॒मीः । उ॒त स्युः॑ ।
न त्वा॑ वज्रि॒न्त्स॒हस्र॑ꣳ सूर्याः॑ () । 24 (10)

T.A.1.7.6

अनु॑ न जा॒तम॒ष्ट रो॒दसी॑ इति॑ ॥ ना॒ना लिङ्ग॑त्वा-दृ॒तूनां॑ ना॒ना सूर्य॑त्वं ॥
अष्टौ॑ तु व्य॒वसि॑ता इति॑ ॥ सूर्य॑मण्ड॒ला-न्य॑ष्टात ऊ॒र्ध्वं ॥
तेषा॑मे॒षा भव॑ति ॥ चि॒त्रं दे॒वाना॑-मु॒दगा॑दनी॒कं ।
चक्षु॑र् मि॒त्रस्य॑ व॒रुण॑स्याग्नेः । आ॒ऽप्रा द्या॒वा पृ॒थि॒वी अ॒न्तरि॑क्षं ।
सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुषश्चेति॑ ॥ 25 (9) (सा॒कं - प्ला॒क्षि - स्त॒प्त्रि॒तपा॑
- ना॒नासूर्याः॑ - सूर्या॑ - +न॒व च) (A7)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 7 ॥

1.1.8 अनुवाकं-8

T.A.1.8.1

क्वे॒दम॒भ्रं नि॒विश॑ते । क्वाय॑ꣳ स॒म्व॑त्सरो मि॒थः ।
क्वा॒हः क्वे॒यन् दे॒व रा॒त्री । क्व मा॒सा ऋ॒तवः॑ श्रि॒ताः ॥

अ॒र्द्धमा॑सा मु॒हूर्ताः । नि॒मेषा॑स्तु॒टिभिः॑ (नि॒मेषा॑स्त्रु॒टिभिः॑) सह ।

क्वे॒मा आ॒पो नि॒विश॑न्ते । य॒दीतो॑ या॒न्ति संप्र॑ति ॥

का॒ला अ॒प्सु नि॒विश॑न्ते । आ॒पः सू॒र्ये स॒माहि॑ताः । 26 (10)

T.A.1.8.2

अ॒भ्राण्य॑पः प्र॒पद्य॑न्ते । वि॒द्युत्सू॑र्ये स॒माहि॑ता ॥ अ॒नव॑र्णे इ॒मे भू॑मी ।

इ॒यञ्चा॑सौ च रो॒दसी ॥ कि॒ञ्च स्वि॑द॒त्रान्तरा॑ भू॒तं । ये॒नेमे॑ वि॒धृते॑ उ॒भे ।

वि॒ष्णुना॑ वि॒धृते॑ भू॒मी । इ॒ति व॑त्स॒स्य वे॑द॒ना ॥

इ॒राव॑ती धे॒नुम॑ती हि भू॒तं । सू॒यव॑सिनी॒ मनु॑षे द॒शस्ये॑ ॥ 27 (10)

T.A.1.8.3

व्य॒ष्टभ्ना॑-द्रो॒दसी॑ वि॒ष्णवे॑ते । दा॒धर्थं॑ पृ॒थिवी॑-म॒भितो॑ म॒यूखैः॑ ॥

कि॒न्त-द्वि॒ष्णो ब॑ल॒माहुः॑ । का दी॒प्तिः किं॑ प॒राय॑णं ।

एको॑ य॒द्धा-र॑य॒ देवः॑ । रे॒जती॑ रो॒दसी॑ उ॒भे ॥ वा॒ताद्वि॒ष्णोर् ब॑ल॒ माहुः॑ ।

अ॒क्षरा॑द् दी॒प्ति रु॑च्यते । त्रि॒पदा॑द्धार॒यद् दे॒वः ।

यद्वि॒ष्णोरे॑क-मु॒त्तमं॑ ॥ 28 (10)

T.A.1.8.4

अ॒ग्नयो॑ वा॒यवश्चै॑व । ए॒तद॑स्य प॒राय॑णं ॥ पृ॒च्छामि॑ त्वा प॒रं मृ॑त्युं ।

अ॒वमं॑ म॒द्ध्यम॑ञ्चतुं । लो॒कञ्च॑ पु॒ण्यपा॑पानां ।

ए॒तत् पृ॑च्छामि॒ संप्र॑ति ॥ अ॒मुमा॑हुः परं मृ॒त्युं । प॒वमा॑नं तु म॒द्ध्य॑मं ।
अ॒ग्निरे॒वाव॑मो मृ॒त्युः । च॒न्द्रमा॑-श्चतु॒रुच्य॑ते ॥ 29 (10)

T.A.1.8.5

अ॒नाभो॑गाः परं मृ॒त्युं । पा॒पाः स॑म्य॒न्ति स॑र्वदा ।
आ॒भोगा॑स्त्वेव॒ स॑म्य॒न्ति । यत्र॑ पु॒ण्यकृ॑तो ज॒नाः ॥
ततो॑ म॒द्ध्य॑ममा॒यन्ति॑ । च॒तुर्म॑ग्निञ्च संप्र॑ति ॥
पृ॑च्छामि त्वा पा॒पकृ॑तः । यत्र॑ या॒तय॑ते य॒मः ।
त्वन्न॑स्तद् -ब्र॒ह्मन् प्र॑ब्रूहि । यदि॑ वे॒त्थाऽस॑तो गृ॒हान् ॥ 30 (10)

T.A.1.8.6

क॒श्यपा॑ दु॒दिताः॑ सू॒र्याः । पा॒पान्नि॑र्घ्नन्ति स॑र्वदा ।
रो॒दस्यो॑रन्तर् देशे॒षु । तत्र॑ न्य॒स्यन्ते॑ वा॒सवैः॑ ॥ ते ऽश॑रीराः प्र॒पद्य॑न्ते ।
यथा॑ ऽपु॒ण्यस्य॑ क॒र्मणः॑ । अ॒पाण्य॑पाद॒ केशा॑सः ।
तत्र॑ तेऽयो॒निजा॑ ज॒नाः ॥ मृ॒त्वा पु॑नर्मृ॒त्यु-मा॑पद्य॒न्ते ।
अद्य॑मा॒नाः स्व॑क॒र्मभिः॑ । 31 (10)

T.A.1.8.7

आ॒शा॒तिकाः॑ क्रि॒मय॑ इ॒व । ततः॑ पू॒यन्ते॑ वा॒सवैः॑ ॥
अ॒पैतं॑ मृ॒त्युं ज॑यति । य ए॒वं वे॑द । स ख॒ल्वै॒वं वि॑द्ब्रा॒ह्मणः॑ ।
दी॒र्घश्रु॑त्त॒मो भ॑वति । क॒श्यप॑स्याति॒थिः॑ सि॒द्धाग॑मनः सि॒द्धाग॑मनः ॥

तस्यैषा भवति ॥ आयस्मिन्-थ्सप्त वासवाः ।

रोहन्ति पूर्वा रुहः । 32 (10)

T.A.1.8.8

ऋषिर्ह दीर्घश्रुतमः । इन्द्रस्य घर्मो अतिथिरिति ॥

कश्यपः पश्यको भवति । यथ्सर्वं परिपश्यतीति सौक्ष्म्यात् ॥

अथाग्नेरष्टपुरुषस्य । तस्यैषा भवति ॥

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान् ।

विश्वानि देव वयुनानि विद्वान् । युयोद्ध्यस्म-ज्जुहुराणमेनः ।

भूयिष्ठान्ते नम उक्तिं विधेमेति () ॥ 33 (10) समाहिता – दशस्य –

उत्तम-मुच्यते-गृहान्-थस्वकर्मभिः-पूर्वा रुह-इति) (A8)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 8 ॥

1.1.9 अनुवाकं-9

T.A.1.9.1

अग्निश्च जातवेदाश्च । सहोजा अजिराप्रभुः । वैश्वानरो नर्यापाश्च ।

पङ्क्तिराधाश्च सप्तमः । विसर्पे वाष्टमोऽग्नीनां ।

एतेऽष्टौ वसवः क्षिता इति ॥ यथर्त्वे-वाग्ने-रर्चिर्वर्ण विशेषाः ।

नीलार्चिश्च पीतकार्चिश्चेति ॥

अथ वायो-रेकादश-पुरुषस्यैकादशस्त्रीकस्य ॥

प्रभ्राजमाना व्यवदाताः । 34 (10)

T.A.1.9.2

याश्च वासुकि वैद्युताः । रजताः परुषाः श्यामाः ।

कपिला अतिलोहिताः । ऊर्ध्वा अवपतन्ताश्च । वैद्युत इत्येकादश ॥

नैनं वैद्युतो हिनस्ति । य एवं वेद ॥ स होवाच व्यासः पाराशर्यः ।

विद्युद्वधमेवाहं मृत्युमैच्छमिति ॥ न त्वकामं हन्ति । 35 (10)

T.A.1.9.3

य एवं वेद ॥ अथ गन्धर्वगणाः । स्वान भ्राट् । अङ्घारिर् बभारिः ।

हस्तः सुहस्तः । कृशानुर् विश्वावसुः । मूर्धन्वान्थ-सूर्यवर्चाः ।

कृतिरित्येकादश गन्धर्वगणाः ॥ देवाश्च महादेवाः ।

रश्मयश्च देवा गरगिरः ॥ 36 (10)

T.A.1.9.4

नैनं गरो हिनस्ति । य एवं वेद ॥ गौरी मिमाय सलिलानि तक्षती ।

एकपदी द्विपदी सा चतुष्पदी । अष्टापदी नवपदी बभूवुषी ।

सहस्राक्षरा परमे व्योमन्निति ॥ वाचो विशेषणं ॥

अथ निगदव्याख्याताः । ताननुक्रमिष्यामः ॥

वराहवः-स्वतपसः । 37 (10)

T.A.1.9.5

वि॒द्युन् मह॑सो धू॒पयः॑ । श्वा॒पयो॑ गृ॒हमे॑धाश्चेत्ये॒ते ॥
 ये चेमे॑ऽशि॒मिवि॑द्विषः ॥ पर्ज॑न्याः सप्त पृथि॒वीम॑भि॒वर्ष॑न्ति ।
 वृष्टि॑भिरिति । एत॑यैव विभक्ति॑ विपरी॒ताः । सप्त॑भि॒र्वार्ता॑ रुदी॒रिताः॑ ।
 अमूं॑ लो॒का-न॑भि॒वर्ष॑न्ति । तेषा॑मे॒षा भव॑ति ॥
 समा॑न-मे॒तदु॑दकं । 38 (10)

T.A.1.9.6

उच्चै॑त्यव चा॒हभिः॑ । भूमिं॑ पर्ज॑न्या जि॒न्वन्ति॑ ।
 दि॒वं जि॒न्वन्-त्य॑ग्नय इति ॥ यदक्ष॑रं भू॒तकृ॑तं । विश्वे॑ दे॒वा उपा॑सते ।
 म॒हर्षि॑मस्य गो॒प्तारं॑ । ज॒मद॑ग्नि-मकु॒र्वत॑ ॥ ज॒मद॑ग्नि-रा॒प्याय॑ते ।
 छन्दो॑भि-श्चतु॒रुत्तरैः॑ । राज्ञः॑ सोम॒स्य तृ॒प्तासः॑ । 39 (10)

T.A.1.9.7

ब्र॒ह्मणा॑ वी॒र्या॑वता । शि॒वा नः॑ प्र॒दिशो॑ दि॒शः ॥ तच्छ॑य्यो॒रा वृ॑णीमहे ।
 गा॒तुं य॒ज्ञाय॑ । गा॒तुं य॒ज्ञप॑तये । दै॒वी स्व॑स्तिरस्तु नः ।
 स्व॑स्तिर् मानु॒षेभ्यः॑ । ऊ॒र्ध्वं जि॑गातु भे॒षजं॑ ।
 शन्नो॑ अस्तु द्वि॒पदे॑ । शञ्चतु॒ष्पदे॑ () ॥

सोम॑पा(3) असोम॑पा(3) इति निगद॑व्याख्या॒ताः ॥ 40 (11) (व्य॑वदा॒ता -
 ह॒न्ति-ग॑र॒गिर - स्त॒पस - उ॒दकं - तृ॒प्तास - श्वतु॑ष्पद॒ एकं॑ च) (A9)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 9 ॥

1.1.10 अनुवाकं-10

T.A.1.10.1

सहस्र॑वृ॒दियं॑ भू॒मिः । परं॑ व्यो॒म सहस्र॑वृत् ।
अ॒श्विना॑ भुज्यू॒ नास॑त्या । वि॒श्वस्य॑ जग॒तस्प॑ती ॥
जा॒या भू॒मिः प॑तिव्यो॒म । मि॒थुन॑न्ता अ॒तुर्य॑थुः ।
पु॒त्रो बृ॑हस्प॒ती रु॒द्रः । सर॑मा इति॑ स्त्रीपु॒मं ॥
शु॒क्रं वा॑म॒न्यद्य॑ज॒तं वा॑म॒न्यत् । वि॒षु रू॒पे अ॑ह॒नी द्यौ॑रिव स्थः । 41 (10)

T.A.1.10.2

वि॒श्वा हि॑ मा॒या अ॒वथः॑ स्व॒धाव॑न्तौ । भ॒द्रा वां॑ पू॒षणा॑वि॒ह रा॒तिर॑स्तु ॥
वा॒सात्यौ॑ चि॒त्रौ जग॑तो नि॒धानौ॑ । द्या॒वाभू॑मी च॒रथः॑ स॒ सखा॑यौ ।
ता॒वश्वि॑ना रा॒सभा॑श्चा ह॒वं मे॑ । शु॒भस्प॑ती आ॒गत॑ सूर्य॒या सह॑ ॥
त्यु॒ग्रो ह॑ भुज्यु-म॒श्विनो॑द मे॒घे । र॒यिन्न॑ क॒श्चिन् म॑मृवाँ(2) अ॒वाहाः॑ ।
त॒मूह॑थुर्-नौ॒भिरा॑त्मन्-व॒तीभिः॑ ।

अ॒न्तरि॑क्ष प्रु॒ङ्भिर॑-पो॒दका॑भिः ॥ 42 (10)

T.A.1.10.3

ति॒स्रः क्ष॑प॒स्त्रिर॑हा ऽति॒व्रज॑द्भिः । ना॒सत्या॑ भुज्यु॒मूह॑थुः प॒तङ्गैः॑ ।
स॒मु॒द्रस्य॑ ध॒न्वन्ना॒र्द्रस्य॑ पा॒रे । त्रि॒भी रथैः॑ श॒तप॑द्भिः षड॑श्वैः ॥

स॒वि॒तारं॑ वि॒तन्व॑न्तं । अनु॒बद्ध॑नाति॒ शां॒बरः॑ । आप॒पूर्षं॑-बर॒श्चै॒व ।
 स॒वि॒ता ऽरे॒पसो॑ ऽभवत् ॥ त्य॒ञ् सु॒तृप्तं॑ वि॒दित्वै॒व ।
 बहु॑सोम॒ गिरं॑ व॒शी । 43 (10)

T.A.1.10.4

अ॒न्वेति॑ तु॒ग्रो व॑क्रि॒यान्तं॑ । आ॒यसू॒यान्त् सोम॑तृप्सु॒षु ॥
 स सङ्ग्राम॑-स्तमो॒द्योऽत्यो॑तः । वा॒चो गाः॑ पि॒पाति॑ तत् ।
 स तद्गो॑भिः स्तवा॑ ऽत्ये॒त्यन्ये॑ । र॒क्षसा॑ ऽन॒न्विता॑श्च॒ ये ॥
 अ॒न्वेति॑ परि॒वृत्त्या॑ऽस्तः । ए॒वमे॒तौ स्थो॑ अ॒श्विना॑ ।
 ते ए॒ते द्युः॑ पृ॒थिव्योः॑ । अ॒हर॒हर्-गर्भ॑न्द॒धाथे॑ ॥ 44 (10)

T.A.1.10.5

तयो॑ रे॒तौ व॒थ्सा व॑हो॒रात्रे॑ । पृ॒थिव्या॑ अ॒हः । दि॒वो रा॒त्रिः ।
 ता अ॒वि॒सृष्टौ॑ । दं॒पती॑ ए॒व भ॑वतः ॥ तयो॑ रे॒तौ व॒थ्सौ॑ ।
 अ॒ग्निश्चा॑-दि॒त्यश्च॑ । रा॒त्रेर्व॒थ्सः॑ ।
 श्वे॒त आ॒दि॒त्यः । अ॒होऽग्निः॑ । 45 (10)

T.A.1.10.6

ता॒म्रो अ॒रुणः॑ । ता अ॒वि॒सृष्टौ॑ । द॒म्पती॑ ए॒व भ॑वतः ॥
 तयो॑ रे॒तौ व॒थ्सौ॑ । वृ॒त्रश्च॑ वैद्यु॒तश्च॑ । अ॒ग्नेर्वृ॒त्रः । वैद्यु॒त आ॒दि॒त्यस्य॑ ।
 ता अ॒वि॒सृष्टौ॑ । द॒म्पती॑ ए॒व भ॑वतः ॥ तयो॑ रे॒तौ व॒थ्सौ॑ । 46 (10)

T.A.1.10.7

उष्मा च नीहारश्च । वृत्रस्योष्मा । वैद्युतस्य नीहारः ।
तौ तावेव प्रतिपद्येते ॥ सेयं रात्री गर्भिणी पुत्रेण सम्वसति ।
तस्या वा एतदुल्बणं ॥ यद्रात्रौ रश्मयः । यथा गोगर्भिण्या उल्बणं ॥
एवमेतस्या उल्बणं ॥ प्रजयिष्णुः प्रजया च पशुभिश्च भवति () ।
य एवं वेद । एतमुद्यन्त-मपियन्तञ्चेति । आदित्यः पुण्यस्य वथ्सः ।
अथ पवित्राङ्गिरसः ॥ 47 (14) (स्थो – ऽपोदकाभिर् – वशी – दधाथे –
अग्नि – स्तयो रेतौ वथ्सौ – भवति चत्वारि च) (A10)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 10 ॥

1.1.11 अनुवाकं-11

T.A.1.11.1

पवित्रवन्तः परिवाजमासते । पितृषां प्रज्ञो अभिरक्षति व्रतं ।
महस्समुद्रं वरुण स्तिरोदधे । धीरा इच्छेकुर्द्धरुणेष्वारभं ॥
पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते ॥ प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः ।
अतप्ततनूर् न तदामो अश्नुते । श्रुतास इद्वहन्-तस्तथ् समाशत ॥

“ब्रह्मा देवानां {1}” ॥ असतः सद्ये ततक्षुः । 48 (10)

T.A.1.11.2

ऋषयः सप्तात्रि॑श्च यत् । सर्वे॑ऽत्रयो अगस्त्य॑श्च ।
नक्षत्रैः शङ्क॑तो ऽवसन् ॥ अथ सवि॑तुः श्यावा॑श्चस्या ऽवर्त्तिकाम॑स्य ॥
अमी य ऋक्षा निहि॑ता स उच्चा । नक्तं ददृ॑श्रे कुहचि॑द्दिवे॒युः ।
अद॑ब्धानि वरुण॑स्य व्रतानि । विचा॑कश-च्चन्द्र॑मा नक्षत्रमेति ॥
तथ् सवि॑तुर् वरे॑ण्यं । भर्गो॑ देव॑स्य धीमहि । 49 (10)

T.A.1.11.3

धियो॒ यो नः प्रचो॑दयात् ॥ तथ्सवि॑तुर् वृणी॑महे ।
वयं दे॒वस्य॑ भोजनं । श्रेष्ठ॑ः सर्व॑धातमं । तुरं भग॑स्य धीमहि ॥
अपा॑गूहत सवि॒ता तृ॒भीन् । सर्वा॑न् दि॒वो अ॒न्धसः॑ ।
नक्त॑न्तान्यभवन् दृ॒शे । अस्थ्य॑स्थ्ना संभवि॑ष्यामः ॥
नाम॑ नामै॒व नाम॑ मे ॥ 50 (10)

T.A.1.11.4

नपु॑ऽसकं पुमा॑ऽस्त्र्यस्मि । स्थाव॑रोऽस्म्यथ जङ्ग॑मः ।
यजे॑ऽयक्षि यष्टा॑हे च ॥ मया॑ भू॒तान्यय॑क्षत । प॒शवो॑ मम॑ भू॒तानि॑ ।
अनू॑बन्ध्यो ऽस्म्यहं वि॒भुः ॥
स्त्रियः॑ स॒तीः । ता उ मे पु॑ऽस आहुः । पश्य॑दक्ष॒ण्वान्न-विचे॑तद॒न्धः ।
कवि॑र्यः पु॒त्रः स इ॒मा चि॑केत । 51 (10)

T.A.1.11.5

यस्ता विजानाथ् सवितुः पिताऽसत् ॥ अन्धो मणिमविन्दत् ।
तमनङ्गुलि-रावयत् । अग्रीवः प्रत्यमुञ्चत् । तमजिह्वा असश्चत ॥
ऊर्ध्वमूल-मवाक्छाखं । वृक्षं यो वेद संप्रति ।
न स जातु जनः श्रद्दध्यात् । मृत्युर्मा मारयादितिः ॥
हसितं रुदितङ्गीतं । 52 (10)

T.A.1.11.6

वीणा पण वलासितं । मृतञ्जीवञ्च यत्किञ्चित् ।
अङ्गानि स्नेव विद्धि तत् ॥ अतृष्यं स्तृष्य ध्यायत् ।
अस्माज्जाता मे मिथू चरन् । पुत्रो निर्ऋत्या वैदेहः ।
अचेता यश्च चेतनः ॥ स तं मणिमविन्दत् । सोऽनङ्गुलिरावयत् ।
सोऽग्रीवः प्रत्यमुञ्चत् । 53 (10)

T.A.1.11.7

सोऽजिह्वो असश्चत ॥ नैतमृषिं विदित्वा नगरं प्रविशेत् ।
यदि प्रविशेत् । मिथौ चरित्वा प्रविशेत् । तत्संभवस्य व्रतं ॥
आ तमग्ने रथन्तिष्ठ । एकाश्चमेक योजनं । एकचक्र-मेकधुरं ।
वात ध्राजि गतिं विभो ॥ न रिष्यति न व्यथते () । 54 (10)

T.A.1.11.8

नास्याक्षो॑ यातु॑ सज्जति॑ । यच्छ्वेता॑न् रोहिता॑श्चाग्नेः॑ ।
रथे॑ युक्त्वाऽधि॑तिष्ठति॑ ॥ एकया॑ च दशभिश्च॑ स्वभू॒ते ।
द्वाभ्या॑ मिष्टये॑ वि॒शत्या॑ च । तिसृभिश्च॑ वहसे॑ त्रि॒शता॑ च ।
नियु॒द्धिर्-वाय॑विह॑ ता विमु॒ञ्च ॥ 55 (7)

(त॒तक्षु॑र् - धी॒महि॑ - ना॒म मे॑ - चि॒केत॑ - गी॒तं - प्र॒त्यमु॑ञ्चद् -
व्यथ॑ते - +सप्त॑ च) (A11)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 11 ॥

1.1.12 अनुवाकं-12

T.A.1.12.1

आतनु॑ष्व प्रतनु॑ष्व । उ॒द्धमा॑धम॒ सन्ध॑म । आ॒दित्ये॑ च॒न्द्रव॑र्णानां ।
गर्भ॑ मा धे॒हि यः पु॒मान् ॥ इ॒तः सि॒क्तं सूर्य॑गतं । च॒न्द्रम॑से॒ रस॑ङ्क॒धि ।
वा॒रादं॑ ज॒नया॑-ग्रेऽग्निं॑ । य ए॒को रु॒द्र उच्य॑ते ॥
असं॑ ख्या॒ताः स॒हस्रा॑णि । स्मर्य॑ते न च दृ॒श्यते॑ ॥ 56 (10)

T.A.1.12.2

ए॒वमे॒तन्नि॑बोधत ॥ आ म॒न्द्रै-रि॒न्द्र ह॑रिभिः । या हि म॒यूर॑-रोमभिः ।
मात्वा॑ केचि॒न्निये॑ मु॒रिन्न॑ पा॒शिनः॑ । दध॑न्वेव ता इ॒हि ॥
मा म॒न्द्रै-रि॒न्द्र ह॑रिभिः । या॒मि म॒यूर॑ रोमभिः ।

मा मा केचिन्निये मुरिन्न पा॒शिनः । नि॒ध॒न्वे॒व ताँ(२) इ॒मि ॥

अणुभिश्च महद्भिश्च । 57 (10)

T.A.1.12.3

नि॒घृ॒ष्वै र॒स॒मा॒यु॒तैः । का॒लैर् ह॒रि॒त्व॒मा॒प॒न्नैः । इ॒न्द्रा॒या॒हि स॒हस्र॑ युक् ॥

अ॒ग्नि॒र् वि॒भ्रा॒ष्टि व॒सनः॑ । वा॒युः श्वे॒त॒सि॒क॒द्रु॒कः ।

स॒म् व॒त्स॒रो वि॒षू व॒र्णैः॑ । नि॒त्या॒स्ते ऽनु॒च॒रा॒स्त॒व ॥

सु॒ब्र॒ह्म॒ण्यो॒ सु॒ब्र॒ह्म॒ण्यो॒ सु॒ब्र॒ह्म॒ण्यो॑ ।

इ॒न्द्रा॒गच्छ॑ ह॒रि॒व आ॒गच्छ॑ मे॒धा॒ति॒थेः॑ । मे॒ष वृ॒षण॑श्च॒स्य मे॒ने । 58 (10)

T.A.1.12.4

गौ॒रा॒व॒स्क॒न्दि॒न्न-ह॒ल्या॒यै जा॒र । कौ॒शि॒क-ब्रा॒ह्म॒ण गौ॒त॒म॒ब्रु॒वा॒ण ॥

अ॒रु॒णा॒श्चा इ॒हा॒ग॒ताः॑ । व॒स॒वः पृ॒थि॒वि क्षि॒तः॑ ।

अ॒ष्टौ दि॒ग्वा॒स॒सो ऽग्न॑यः । अ॒ग्नि॒श्च जा॒त॒वे॒दाश्चे॒त्ये॒ते ॥

ता॒म्रा॒श्चा-स्ता॒म्र॒रथाः॑ । ता॒म्र॒व॒र्णा स्त॒थाऽसि॒ताः॑ ।

द॒ण्ड॒ह॒स्ताः॑ ख॒ाद॒ग्द॒तः॑ । इ॒तो रु॒द्राः प॒राङ्ग॑ताः । 59 (10)

T.A.1.12.5

उ॒क्तञ् स्थानं॑ प्र॒माणञ्च॑ पु॒र इ॒त ॥ बृ॒ह॒स्प॒ति॒श्च स॒वि॒ता च॑ ।

वि॒श्वरू॒पै-रि॒हा॒ग॒तां । रथे॑नो॒द॒क॒व॒र्त्म॒ना । अ॒प्सु॒षा इ॒ति तद्व॑योः ॥

उ॒क्तो वे॒षो वा॒साञ् सि॒ च । का॒ला॒व॒य॒वा॒ना-मि॒तः प्र॒ती॒ज्या॑ ।

वासा॑त्या इत्य॒श्विनोः॑ । कोऽन्तरि॑क्षे शब्द॑ङ्करोतीति ।

वासि॑ष्ठो रौहि॒णो मीमा॑न्सां च॒क्रे () । तस्यै॒षा भव॑ति ॥

“वा॒श्रेव॑ वि॒द्यु{2}” दि॒ति ॥ ब्र॒ह्मण॑ उद॒रणम॑सि । ब्र॒ह्मण॑ उदी॒रणम॑सि ।

ब्र॒ह्मण॑ आ॒स्तर॑णमसि । ब्र॒ह्मण॑ उप॒स्तर॑णमसि ॥ 60 (16)

(दृ॒श्यते॑ – च – मे॒ने – परां॑ गता – श्च॒क्रे षट् च॑) (A12)

श्री छा॒या-सुव॑र्चला॒म्बा स॑मेत श्री सु॒र्यना॑रायण स्वामि॒ने नमः॑ ।

ॐ नमो॑ नाराय॒णाय ॥ 12 ॥

1.1.13 अनुवाकं-13

T.A.1.13.1 [अपक्रामत गर्भिण्यः]

अष्टयो॑नी-मष्टपु॑त्रां । अष्टप॑त्नी-मिमां॑ महीं॑ । अहं॑ वैद न मे॑ मृत्युः ।

न चामृ॑त्युरघा॒हरत् ॥ अष्टयो॑न्यष्ट पु॒त्रं । अष्टप॑दिद-मन्तरि॑क्षं ।

अहं॑ वैद न मे॑ मृत्युः । न चामृ॑त्युरघा॒हरत् ।

अष्टयो॑नी-मष्टपु॑त्रां । अष्टप॑त्नी-ममू॒न्दिवं॑ ॥ 61 (10)

T.A.1.13.2

अहं॑ वैद न मे॑ मृत्युः । न चामृ॑त्युरघा॒हरत् ॥

“सु॒त्रामा॑णं{3}” “म॒हीमू॒षु”{4} ॥ अदि॑तिर्द्यौ-रदि॑ति-रन्तरि॑क्षं ।

अदि॑ति मा॒ता स पि॒ता स पु॒त्रः । विश्वे॑ दे॒वा अदि॑तिः पञ्च॑ जनाः॑ ।

अदि॑तिर्-जा॒त-मदि॑तिर्-जनि॑त्वं ॥

अष्टौ पुत्रासो अदितेः ।

ये जाता स्तन्वः परि । देवाँ (2) उपप्रैथ् सप्तभिः । 62 (10)

T.A.1.13.3

परा मार्ताण्डमास्यत् ॥ सप्तभिः पुत्रै-रदितिः । उप प्रैत् पूर्व्यं युगं ।
प्रजायै मृत्यवे तत् । परा मार्ताण्ड-माभरदिति ॥ ताननुक्रमिष्यामः ॥
मित्रश्च वरुणश्च । धाता चार्यमा च । अशश्च भगश्च ।
इन्द्रश्च विवस्वाश्चेत्येते () ॥

"हिरण्यगर्भो{5}" "हसःशुचिषत्{6}" ।

"ब्रह्म जज्ञानं{7}" "तदित् पद{8}" मिति ॥

गर्भः प्राजापत्यः । अथ पुरुषः सप्तपुरुषः ॥ 63 (14)

(अमूं दिव् - सप्तभि - रते चत्वारि च) (A13)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 13 ॥

1.1.14 अनुवाकं-14

[यथास्थानं गर्भिण्यः]

T.A.1.14.1

योऽसौ तपन्नुदेति । स सर्वेषां भूतानां प्राणानादायोदेति ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां । मा मम प्राणानादायोदगाः ॥

असौ यो ऽस्तमेति । स सर्वेषां भूतानां प्राणानादायास्तमेति ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां । मा मम प्राणानादाया स्तङ्गाः ॥
असौ य आपूर्यति । स सर्वेषां भूतानां प्राणै रापूर्यति । 64 (10)

T.A.1.14.2

मा मे प्रजाया मा पशूनां । मा मम प्राणै-रापूरिष्ठाः ॥
असौ योऽपक्षीयति । स सर्वेषां भूतानां प्राणै-रपक्षीयति ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां ।
मा मम प्राणै-रपक्षेष्ठाः ॥ अमूनि नक्षत्राणि ।
सर्वेषां भूतानां प्राणैरप प्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां ।
मा मम प्राणैरप प्रसृपत मोत्सृपत ॥ 65 (10)

T.A.1.14.3

इमे मासा-श्चाद्धमासाश्च ।
सर्वेषां भूतानां प्राणैरप प्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां ।
मा मम प्राणैरप प्रसृपत मोत्सृपत । इम ऋतवः ।
सर्वेषां भूतानां प्राणैरप प्रसर्पन्ति चोत्सर्पन्ति च ।
मा मे प्रजाया मा पशूनां ।

मा म॑म॒ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒सृ॒प॒त॒ मो॒थ्सृ॑प॒त॒ ॥ अ॒य॒ꣳ स॒म्व॑त्स॒रः॒ ।

सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒थ्स॒र्प॒ति॒ च॒ । 66 (10)

T.A.1.14.4

मा मे॑ प्र॒जाया॑ मा प॒शूनां॑ । मा म॑म॒ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒सृ॒प॒ मो॒थ्सृ॑प॒ ॥

इ॒दम॑हः । सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒थ्स॒र्प॒ति॒ च॒ ।

मा मे॑ प्र॒जाया॑ मा प॒शूनां॑ । मा म॑म॒ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒सृ॒प॒ मो॒थ्सृ॑प॒ ।

इ॒य॒ꣳ रा॒त्रिः॑ । सर्वे॑षां भू॒तानां॑ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒स॒र्प॒ति॒ चो॒थ्स॒र्प॒ति॒ च॒ ।

मा मे॑ प्र॒जाया॑ मा प॒शूनां॑ । मा म॑म॒ प्रा॒णैर॑प॒ प्र॒सृ॒प॒ मो॒थ्सृ॑प॒ () ॥

ॐ भूर्भुव॑स्स्वः ॥

ए॒त॒द्वो मि॒थु॒नं मा नो मि॒थु॒नꣳ री॒द्वं ॥ 67 (12)

(प्रा॒णैर॑पूर्य॒ति-मो॒थ्सृ॑प॒त-चो॒थ्स॒र्प॒ति॒ च - मो॒थ्सृ॑प॒ द्वे च॑) (A14)

श्री छा॒या-सुव॑र्च॒ला॒म्बा॒ स॒मे॒त श्री सु॒र्य॒ना॒रा॒य॒ण॒ स्वा॒मि॒ने न॑मः ।

ॐ नमो॑ ना॒रा॒य॒णा॒य ॥ 14 ॥

Special Korvai

(यो॒सौ षोड॑शा॒मू॒नि द्वा॒द॒शा॒यं च॒तु॒र्द॒श)

(उ॒दे॒त्य॒स्त॒मे॒त्या॒पूर्य॑त्य॒पक्षी॑य॒त्यमू॒नि नक्ष॑त्रा॒णी मे मा॒सा इ॒म

ऋ॒त॒वो॒ऽयꣳ स॒म्व॑त्स॒र इ॒दम॑ह॒रि॒यꣳ रा॒त्रि॒र्द॒श)

1.1.15 अनुवाकं-15

T.A.1.15.1

अथादित्यस्याष्ट पुरुषस्य ॥

वसूना मादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥

रुद्राणा-मादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥

आदित्याना-मादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ सताञ्सत्यानां ।

आदित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ अभिधून्वता-मभिघ्नतां ।

वातवतां मरुतां । आदित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥

ऋभूणा-मादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि () ॥ विश्वेषां देवानां ।

आदित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ सम्वत्सरस्य सवितुः ।

आदित्यस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ॥ ॐ भूर्भुवस्स्वः ।

रश्मयो वो मिथुनं मा नो मिथुनञ् रीढ्वं ॥ 68 (16)

(ऋभूणामादित्यानाञ् स्थाने स्वतेजसा भानि षट्च) (A15)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 15 ॥

1.1.16 अनुवाकं-16

T.A.1.16.1

आरोगस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । भ्राजस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

पटरस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । पतङ्गस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

स्वर्णरस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

ज्योतिषीमतस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

विभासस्य स्थाने स्वतेजसा भानि ।

कश्यपस्य स्थाने स्वतेजसा भानि । ॐ भूर्भुवस्स्वः ।

आपो वो मिथुनं मा नो मिथुनं रीद्वं ॥ 69 (10)

(आरोगस्य दश) (A16)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 16 ॥

1.1.17 अनुवाकं-17

T.A.1.17.1

अथ वायो-रेकादश-पुरुषस्यैकादश-स्त्रीकस्य ॥

प्रभ्राजमानानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

व्यवदातानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

वासुकिवैद्युतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

रजतानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

परुषाणां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

श्यामानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

कपिलानां रुद्राणां स्थाने स्वतेजसा भानि ।

अ॒तिलो॒हि॒ता॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

ऊ॒र्ध्वा॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि । 70 (10)

T.A.1.17.2

अ॒व॒प॒त॒न्ता॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

वै॒द्यु॒ता॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

प्र॒भ्रा॒ज॒मा॒नी॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

व्य॒व॒दा॒ती॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

वा॒सु॒कि॒वै॒द्यु॒ती॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

र॒ज॒ता॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

प॒रु॒षा॒णाꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

इ॒या॒मा॒नाꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

क॒पि॒ला॒नाꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

अ॒तिलो॒हि॒ती॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि () ।

ऊ॒र्ध्वा॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

अ॒व॒प॒त॒न्ती॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

वै॒द्यु॒ती॒ना॒ꣳ रु॒द्रा॒णी॒नाꣳ स्था॒ने॒ स्व॒ते॒ज॒सा॒ भा॒नि ।

ॐ भूर्भुवस्स्वः ।

रूपाणि वो मिथुनं मा नो मिथुनं॑ री॒द्वं ॥ 71 (15)

(ऊ॒र्ध्वा॒नां॑ रु॒द्राणां॑ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भा – न्य॒तिलो॑हितीनां॑

रु॒द्राणी॑नां॑ स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि पञ्च॑ च (A17)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 17 ॥

1.1.18 अनुवाकं-18

T.A.1.18.1

अथाग्ने॑रष्ट पु॒रुष॑स्य ॥ अग्नेः॑ पूर्॒व-दि॑श्यस्य स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि ।

जा॒तवे॑दस उपदि॑श्यस्य स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि ।

सहो॑जसो दक्षि॑ण-दि॑श्यस्य स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि ।

अजि॑राप्रभव उपदि॑श्यस्य स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि ।

वैश्वा॑नरस्यापरदि॑श्यस्य स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि ।

नर्या॑पस उपदि॑श्यस्य स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि ।

पङ्क्ति॑राधस उदग्दि॑श्यस्य स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि ।

वि॒सर्पि॑ण उपदि॑श्यस्य स्था॒ने स्व॒तेज॑सा भानि ।

ॐ भूर्भु॑वस्स्वः() ।

दि॒शो वो मिथु॑नं मा नो मिथु॑नं॑ री॒द्वं ॥ 72 (11)

(स्व॑रे॒कम् च) (A18)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 18 ॥

Special Korvai

(एतद् रश्मय आपो रूपाणि दिशः पञ्च)

1.1.19 अनुवाकं-19

T.A.1.19.1

दक्षिणपूर्व-स्यान्दिशि विसर्पी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

दक्षिणा-परस्या-न्दिश्य विसर्पी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

उत्तर-पूर्वस्या-न्दिशि विषादी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

उत्तरा-परस्या-न्दिश्य विषादी नरकः । तस्मान्नः परिपाहि ॥

”आ यस्मिन्त्सप्त वासवा{9}” “इन्द्रियाणि शतक्रत{10}”

वित्येते ॥ 73 (9) (दक्षिणपूर्वस्याम् नव) (A19)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 19 ॥

1.1.20 अनुवाकं-20

T.A.1.20.1

इन्द्र घोषा वो वसुभिः पुरस्ता-दुपदधतां ।

मनोजवसो वः पितृभिर् दक्षिणत उपदधतां ।

प्रचेता वो रुद्रैः पश्चा-दुपदधतां ।

विश्वकर्मा व आदित्यै-रुत्तरत उपदधतां ।

त्वष्टा॑ वो रूपै॑-रूपरि॑ष्टा-दुप॑दधतां । संज्ञा॑नं ँवः पश्चा॑दिति ॥
 आ॒दि॒त्यः॑ सर्वा॑ऽग्निः पृ॒थि॒व्यां । वा॒यु॒रन्त॑रिक्षे । सूर्यो॑ दि॒वि ।
 च॒न्द्र॒मा दि॑क्षु () । नक्ष॑त्राणि स्वलो॒के ॥ ए॒वा ह्ये॒व । ए॒वा ह्यग्ने॑ ।
 ए॒वा हि वा॑यो । ए॒वा ही॑न्द्र । ए॒वा हि पू॑षन् ।
 ए॒वा हि दे॒वाः ॥ 74 (17) दिक्षु सप्त च) (A20)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 21 ॥

1.1.21 अनुवाकं-21

T.A.1.21.1

आप॑मापा॒मपः॑ सर्वाः॑ । अ॒स्मा-द॒स्मादि॑तोऽमु॒तः ।
 अ॒ग्नि॒र्वा॒युश्च॑ सूर्यश्च॑ । स॒ह स॑ञ्चस्कर॒र्द्धि॒या ॥ वा॒य्वश्चा॑ रश्मि॒ पत॑यः ।
 म॒री॒च्या॒त्मानो॑ अ॒द्रुहः॑ । दे॒वी भु॑वन॒ सूव॑रीः । पु॒त्रव॑त्त्वाय॒ मे सु॑त ॥
 म॒हा॒नाम्नी॑र्-म॒हा॒मा॒नाः । म॒ह॒सो म॒ह॒स॒स्वः ॥ 75 (10)

T.A.1.21.2

दे॒वीः पर्ज॑न्य॒ सूव॑रीः । पु॒त्रव॑त्त्वाय॒ मे सु॑त ॥
 अ॒पा॒श्न्यु॒ष्णि-म॒पा र॑क्षः । अ॒पा॒श्न्यु॒ष्णि-म॒पा र॑घं ।
 अ॒पा॒घ्रा॒मप॑ चा॒वर्ति॑ । अप॑ दे॒वीरि॑तो हि॒त ॥ वज्रं॑ दे॒वीर॑जी॒ताञ्च॑ ।

भुव॑नं दे॒व सू॒वरीः॑ । आ॒दि॒त्यान॑दि॒तिं दे॒वीं ।

योनि॑नो॒र्ध्व-मु॒दी॒षत॑ ॥ 76 (10)

T.A.1.21.3

भ॒द्रं कर्णे॑भिः शृ॒णु॒याम॑ दे॒वाः । भ॒द्रं प॑श्ये॒माक्ष॑भिर्-यज॑त्राः ।

स्थि॑रैरङ्गै॑ स्तु॒ष्टुवा॑ꣳ स॒स्तनू॑भिः । व्य॒शेम॑ दे॒वहि॑तं य॒दायुः॑ ॥

स्व॒स्ति न॒ इन्द्रो॑ वृ॒द्धश्र॑वाः । स्व॒स्ति नः॑ पू॒षा वि॒श्ववे॑दाः ।

स्व॒स्ति न॒स्ताक्ष॑र्यो अ॒रिष्ट॑नेमिः । स्व॒स्ति नो॒ बृह॑स्पतिर्-द॒धातु॑ ॥

के॒तवो॑ अरु॒णास॑श्च । ऋ॒षयो॑ वा॒तर॑श॒नाः() । प्र॒तिष्ठा॑ꣳ श॒तधा॑ हि ।

स॒माहि॑तासो स॒हस्र॑धा॒यसं॑ ॥ शि॒वा नः॑ श॒न्तमा॑ भवन्तु ।

दि॒व्या आप॑ ओष॒धयः॑ ॥ सु॒मृ॒डीका॑ सर॒स्वति॑ ।

मा॒ते व्यो॑म स॒न्दृशि॑ ॥ 77 (16)

(स्व॑ - रु॒दी॒षत॑ - वा॒तर॑श॒नाः षट्च॑) (A21)

श्री॑ छाया-सुव॑र्च॒लाम्बा॑ स॒मेत॑ श्री॒ सुर्य॑ना॒राय॑ण स्वा॒मिने॑ नमः ।

ॐ नमो॑ नारा॒यणा॑य ॥ 21 ॥

1.1.22 अनु॒वाकं-22

T.A.1.22.1

योऽपां॑ पु॒ष्पं वै॑द । पु॒ष्पवा॑न् प्र॒जावा॑न् प॒शुमा॑न् भवति ।

च॒न्द्रमा॑ वा अ॒पां पु॒ष्पं । पु॒ष्पवा॑न् प्र॒जावा॑न् प॒शुमा॑न् भवति ।

य एवं वेद ॥ योऽपामायतनं वेद । आयतनवान् भवति ।

अग्निर्वा अपामायतनं । आयतनवान् भवति ।

योऽग्नेरायतनं वेद । 78 (10)

T.A.1.22.2

आयतनवान् भवति । आपो वा अग्नेरायतनं । आयतनवान् भवति ।

य एवं वेद ॥ योऽपामायतनं वेद । आयतनवान् भवति ।

वायुर्वा अपामायतनं । आयतनवान् भवति । यो वायोरायतनं वेद ।

आयतनवान् भवति । 79 (10)

T.A.1.22.3

आपो वै वायोरायतनं । आयतनवान् भवति । य एवं वेद ॥

योऽपामायतनं वेद । आयतनवान् भवति । असौ वै तपन्नपा-मायतनं ।

आयतनवान् भवति । योऽमुष्य-तपत आयतनं वेद ।

आयतनवान् भवति । आपोवा अमुष्य-तपत आयतनं । 80 (10)

T.A.1.22.4

आयतनवान् भवति । य एवं वेद ॥ योऽपामायतनं वेद ।

आयतनवान् भवति । चन्द्रमा वा अपामायतनं । आयतनवान् भवति ।

यश्चन्द्रमस आयतनं वेद । आयतनवान् भवति ।

आपो वै चन्द्रमस आयतनं । आयतनवान् भवति । 81 (10)

T.A.1.22.5

य एवं॑ वेद॑ ॥ योऽपामाय॑तनं॑ वेद॑ । आय॑तनवान् भवति ।
नक्ष॑त्राणि वा अपामाय॑तनं॑ । आय॑तनवान् भवति ।
यो नक्ष॑त्राणा-माय॑तनं॑ वेद॑ । आय॑तनवान् भवति ।
आपो॑ वै नक्ष॑त्राणा-माय॑तनं॑ । आय॑तनवान् भवति ।
य एवं॑ वेद॑ ॥ 82 (10)

T.A.1.22.6

योऽपामाय॑तनं॑ वेद॑ । आय॑तनवान् भवति । पर्जन्यो॑ वा अपामाय॑तनं॑ ।
आय॑तनवान् भवति । यः पर्जन्य॑-स्याय॑तनं॑ वेद॑ ।
आय॑तनवान् भवति । आपो॑ वै पर्जन्य॑-स्याय॑तनं॑ ।
आय॑तनवान् भवति । य एवं॑ वेद॑ ॥ योऽपामाय॑तनं॑ वेद॑ ॥ 83 (10)

T.A.1.22.7

आय॑तनवान् भवति । सम्॑व॒थ्सरो॑ वा अपामाय॑तनं॑ ।
आय॑तनवान् भवति । यः सम्॑व॒थ्सर॑-स्याय॑तनं॑ वेद॑ ।
आय॑तनवान् भवति । आपो॑ वै सम्॑व॒थ्सर॑-स्याय॑तनं॑ ।
आय॑तनवान् भवति । य एवं॑ वेद॑ ॥
योऽप्सु॑ नाव॑ं प्रति॑ष्ठितां॑ वेद॑ । प्रत्ये॒व तिष्ठ॑ति । 84 (10)

T.A.1.22.8

इ॒मे वै लो॒का अ॒प्सु प्र॒ति॒ष्ठा॒ताः । त॒दे॒षाऽभ्य॑नू॒क्ता ॥
अ॒पाꣳ र॒समु॑दयꣳस॒न् । सू॒र्ये शु॒क्रꣳ स॒माभृ॑तं ।
अ॒पाꣳ र॒सस्य॑ यो र॒सः । तं वाँ॑ गृ॒ह्णा-म्यु॒त्त॒ममि॑ति ॥
इ॒मे वै लो॒का अ॒पाꣳ र॒सः । तेऽमु॑ष्मिन्-ना॒दित्ये॑ स॒माभृ॑ताः ॥
जा॒नु॒द॒घ्नी-मु॒त्तर॑-वे॒दीङ्घ्रा॒त्वा । अ॒पां पू॑रयित्वा गु॒ल्फ॒द॒घ्नं । 85 (10)

T.A.1.22.9

पु॒ष्कर॑पर्णैः पु॒ष्कर॑दण्डैः पु॒ष्करै॑श्च सꣳस्ती॒र्य । तस्मिन्॑ विहा॒यसे॑ ।
अ॒ग्निं प्र॒णीयो॑प-स॒माधा॑य ॥ ब्र॒ह्म॒वादि॑नो वदन्ति ।
कस्मा॑त् प्र॒णीतेऽय॑-म॒ग्निश्ची॒यते॑ । साप्प्र॑णी॒तेऽय॑म॒प्सु ह्य॑यञ्ची॒यते॑ ।
अ॒सौ भु॒वनेऽप्य॑-ना॒हिता॑ग्नि-रे॒ताः ।
तम॑भित॒ ए॒ता अ॒भीष्ट॑का उ॒पद॑धाति ॥
अ॒ग्निहो॒त्रे दर्श॑पूर्ण-मा॒सयौः॑ ।
प॒शुब॑न्धे चा॒तुर्मा॑स्येषु । 86 (10)

T.A.1.22.10

अथो॑ आ॒हुः । सर्वे॑षु य॒ज्ञक्र॑तुष्वि॒ति ॥ ए॒तद्ध॑ स्म॒ वा आ॒हुः श॑ण्डि॒लाः ।
कम॑ग्निज्चि॒नुते॑ ॥ स॒त्रिय॑-म॒ग्निज्चि॑न्वा॒नः ।
स॒म्वाँ॒त्सरं॑ प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ कम॑ग्निज्चि॒नुते॑ ।

सा॒वि॒त्र-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ ।

अ॒मु॒मा॒दि॒त्यं प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते । 87 (10)

T.A.1.22.11

ना॒चि॒के॒त-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ । प्रा॒णान् प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

चा॒तु॒र्हो॒त्रि॒य-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ । ब्र॒ह्म प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

वै॒श्व॒सृ॒ज-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ । शरी॑रं प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

उपा॒नु॒वा॒क्य॒मा॒शु-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वानः॑ । 88 (10)

T.A.1.22.12

इ॒मान् लो॒कान् प्र॒त्यक्षे॑ण ॥ क॒म॒ग्नि॒ज्चि॒नु॒ते ।

इ॒म॒मा॒रु॒ण-के॒तुक॑-म॒ग्नि॒ज्चि॒न्वान इति॑ । य ए॒वा॒सौ ।

इ॒तश्चा॒-मु॒तश्चा॒-व्य॒ती॒पा॒ती । तमि॑ति ॥ यो॒ऽग्ने॑र्मि॒थू॒या वे॒द ।

मि॒थु॒न॒वान् भ॑वति । आ॒पो वा अ॒ग्ने॑र्मि॒थू॒याः ।

मि॒थु॒न॒वान् भ॑वति () । य ए॒वं वे॒द ॥ 89 (11)

(वे॒द - भ॒व - त्या॒य॒त॒नं - भ॑वति - वे॒द - वे॒द - ति॒ष्ठति -

गु॒ल्फ॒द॒ध्नं - चा॒तु॒र्मा॒स्ये - ष्व॒मु॒मा॒दि॒त्यं प्र॒त्यक्षे॑ण क॒म॒ग्निं चि॑नु॒त -

उपा॒नु॒वा॒क्य॒मा॒शु॒म॒ग्निं चि॑न्वा॒नो - मि॒थू॒या मि॒थु॒न॒वान्

भ॒व॒त्ये॒कं च) (A22) श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण
स्वामिने नमः । ॐ नमो नारायणाय ॥ 22 ॥

Special Korvai

(पुष्पमग्निर्वायुरसौ वै तपञ्चन्द्रमा नक्षत्राणि पर्जन्यः
सम्बन्धसरो योऽप्सु नावमेतद्ध स्म वै सत्रियञ् सम्बन्धसरञ्
सावित्रममुं नाचिकेतं प्राणाञ्श्चातुर्होत्रियं ब्रह्म वैश्वसृजञ्
शरीरमुपानुवाक्यमाशुमिमान् लोकानिममारुणकेतुकं य एवासौ)

1.1.23 अनुवाकं-23

T.A.1.23.1

आपो वा इदमासन्त् सलिलमेव ।
स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे समभवत् ।
तस्यान्तर् मनसि कामः समवर्तत । इदञ् सृजेयमिति ।
तस्माद्यत् पुरुषो मनसाऽभिगच्छति । तद्वाचा वदति ।
तत्कर्मणा करोति । तद्देवा ऽभ्यनूक्ता ॥ कामस्तदग्रे समवर्तताधि ।
मनसो रेतः प्रथमं यदासीत् । 90 (10)

T.A.1.23.2

सतो बन्धुमसति निरविन्दन् । हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषेति ॥
उपैनन्तदुपनमति । यत् कामो भवति । य एवं वेद ॥ स तपोऽतप्यत ।
स तपस्तप्त्वा । शरीरमधूनुत । तस्य यन् माञ् समासीत् ।
ततोऽरुणाः केतवो वातरशना ऋषय उदतिष्ठन् । 91 (10)

T.A.1.23.3

ये नखाः । ते वैखानसाः । ये वालाः । ते वालखिल्याः । यो रसः ।
सोऽपां ॥ अन्तरतः कूर्मं भूतं सर्पन्तं । तमब्रवीत् ।
मम वै त्वङ्-मांसा । समभूत् । 92 (10)

T.A.1.23.4

नेत्यब्रवीत् । पूर्वमेवाह-मिहासमिति । तत्पुरुषस्य पुरुषत्वं ।
स सहस्रशीर्षा पुरुषः । सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
भूत्वोदतिष्ठत् । तमब्रवीत् । त्वं वै पूर्वं समभूः ।
त्वमिदं पूर्वः कुरुष्वेति ॥ स इत आदायापः । 93 (10)

T.A.1.23.5

अञ्जलिना पुरस्ता-दुपादधात् । एवा ह्येवेति ।
तत आदित्य उदतिष्ठत् । सा प्राची दिक् ॥
अथारुणः केतुर्-दक्षिणत उपादधात् । एवा ह्यग्न इति ।
ततो वा अग्निरुदतिष्ठत् । सा दक्षिणा दिक् ।
अथारुणः केतुः पश्चादुपादधात् ।
एवा हि वायो इति । 94 (10)

T.A.1.23.6

ततो वायुरुदतिष्ठत् । सा प्रतीची दिक् ।
अथारुणः केतु-रुत्तरत उपादधात् । एवा हीन्द्रेति ।

ततो वा इन्द्र उदतिष्ठत् । सोदीची दिक् ।
 अथारुणः केतुर्-मध्य उपादधात् । एवा हि पूषन्निति ।
 ततो वै पूषोदतिष्ठत् । सेयन्दिक् । 95 (10)

T.A.1.23.7

अथारुणः केतुरुपरिष्ठा-दुपादधात् । एवा हि देवा इति ।
 ततो देव मनुष्याः पितरः । गन्धर्वा-फसरस श्रोद-तिष्ठन् ।
 सोर्ध्वा दिक् ॥ या विप्रुषो विपरापतन् ।
 ताभ्योऽसुरा रक्षाँसि पिशाचाश्चो-दतिष्ठन् । तस्मात्ते पराभवन् ।
 विप्रुङ्भ्यो हि ते समभवन् ॥ तदेषाऽभ्यनूक्ता ॥ 96 (10)

T.A.1.23.8

आपो ह यद् बृहतीर् गर्भमायन् । दक्षं दधाना जनयन्तीः स्वयम्भुं ।
 तत इमेऽध्य-सृज्यन्त सर्गाः । अद्भ्यो वा इदं समभूत् ।
 तस्मादिदं सर्वं ब्रह्म स्वयंभ्विति ॥
 तस्मादिदं सर्वं शिथिल-मिवा ध्रुव-मिवाभवत् ॥
 प्रजापतिर् वाव तत् । आत्मनाऽऽत्मानं विधाय ।
 तदेवानु प्राविशत् ॥ तदेषाऽभ्यनूक्ता () ॥ 97 (10)

T.A.1.23.9

वि॒धाय॑ लो॒कान् वि॒धाय॑ भू॒तानि॑ । वि॒धाय॑ सर्वाः प्र॒दिशो॑ दि॒शश्च॑ ।
प्र॒जाप॑तिः प्रथम॒जा ऋ॑तस्य । आ॒त्मना॑ऽऽत्मा-नम॑भि-सम्वि॑वेशेति ॥
सर्व॑मेवेदमाप्त्वा । सर्व॑-मवरु॑द्ध्य । तदे॒वानु॑ प्रवि॒शति॑ ।
य ए॒वं वे॑द ॥ 98 (8) (आसी॑ - दति॑ष्ठन् - नभू॑ - दपो॑ - वा॒यो इति॑ -
सेयं॑ दि॒ग - भ्य॑नू॒क्ता - ऽभ्य॑नू॒क्ता -+ऽष्टौ॑ च) (A23)
श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।
ॐ नमो नारायणाय ॥ 23 ॥

1.1.24 अनुवाकं-24

T.A.1.24.1

चतु॑ष्टय्य॒ आपो॑ गृ॒ह्णाति॑ । च॒त्वारि॑ वा अ॒पां रू॒पाणि॑ । मेघो॑ वि॒द्युत् ।
स्तन॑यि॒तुर्-वृ॒ष्टिः । तान्ये॒वा वरु॑न्धे ॥ आ॒तप॑ति॒ वर्ष्या॑ गृ॒ह्णाति॑ ।
ताः पु॒रस्ता॑-दुप॒दधा॑ति । ए॒ता वै ब्र॑ह्मवर्च॒स्या आपः॑ ।
मु॒खत॑ ए॒व ब्र॑ह्मवर्च॒स-मवरु॑न्धे ।
तस्मा॑न्-मु॒खतो॑ ब्र॑ह्मवर्च॒सितरः॑ ॥ 99 (10)

T.A.1.24.2

कू॒प्या गृ॒ह्णाति॑ । ता दक्षि॑णत॒ उप॑दधाति । ए॒ता वै ते॒जस्वि॑नीरापः ।
तेज॑ ए॒वास्य॑ दक्षि॑णतो॒ दधा॑ति । तस्मा॑द् दक्षि॑णोर्ध्वं ऽस्तेज॒स्वितरः॑ ॥
स्था॒वरा॑ गृ॒ह्णाति॑ । ताः प॒श्चादु॑पदधाति ।

प्रति॑ष्ठिता॒ वै स्था॑वराः ।

पश्चा॑देव॒ प्रति॑तिष्ठति ॥ वह॑न्तीर् गृह्णाति । 100 (10)

T.A.1.24.3

ता उत्तर॑त उप॒दधा॑ति ।

ओज॑सा वा ए॒ता वह॑न्तीरिवोद्-गती॑रिव आकू॑जतीरिव धाव॑न्तीः ।

ओज॑ ए॒वास्यो॑त्तरतो॒ दधा॑ति ।

तस्मा॑दुत्तरोऽर्ध॑ ओज॒स्वितरः॑ ॥ सं॒भार्या॑ गृह्णाति ।

ता म॒द्ध्य उप॒दधा॑ति । इ॒यं वै सं॒भार्याः॑ ।

अस्या॑मेव॒ प्रति॑तिष्ठति ॥

प॒ल्व॒ल्या गृह्णा॑ति । ता उप॒रि॒ष्टा-दु॒पा॒दधा॑ति । 101 (10)

T.A.1.24.4

असौ॑ वै प॒ल्व॒ल्याः । अ॒मुष्या॑मेव॒ प्रति॑तिष्ठति ॥ दिक्षू॑प॒दधा॑ति ।

दिक्षु॑ वा आपः॑ । अन्नं॑ वा आपः॑ । अ॒द्भ्यो वा अन्न॑ञ्जायते ।

यदे॒वाद्भ्यो॑-ऽन्नं॑ जायते । तद॑वरुन्धे ॥

तं वा॑ ए॒तम॑रुणाः के॒तवो॑ वा॒तर॑शना ऋ॒षयो॑-ऽचि॒न्वन् ।

तस्मा॑-दा॒रुण॑ के॒तुकः॑ () ॥ 102a

त॒देषा॑ऽभ्य॒नू॒क्ता ॥ के॒तवो॑ अ॒रुणा॑सश्च । ऋ॒षयो॑ वा॒तर॑श॒नाः ।
प्र॒तिष्ठा॑ञ् श॒तधा॑ हि । स॒माहि॑तासो स॒हस्र॑धा॒यस॑मि॒ति ॥
श॒तश॑श्चै॒व ऽस॒हस्र॑शश्च प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति । य ए॒तम॒ग्नि॒ज्जि॑नु॒ते ।
य उ॒चै॒नमे॒वं वे॑द ॥ 102b (18)

(ब्र॒ह्मव॑र्च॒सित॑रो – वह॑न्ती॒र् गृ॒ह्णा॒ति – ता उ॒परि॑ष्ठादु॒पाद॑धा – त्या॒रुण॑के
तु॒कोऽष्टौ॑ च) (A24)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 24 ॥

1.1.25 अनुवाकं-25

T.A.1.25.1

जा॒नु॒द॒घ्नी॑-मु॒त्तर॑वेदी॒ङ्घ्रा॒त्वा । अ॒पां पू॑रयति । अ॒पाञ् स॑र्व॒त्वाय॑ ।
पु॒ष्कर॑पर्णञ् रु॒क्मं पु॒रुष॑-मि॒त्यु॒प॒द॒धा॒ति । तपो॑ वै पु॒ष्कर॑पर्णं ।
स॒त्यञ् रु॒क्मः॑ । अ॒मृतं॑ पु॒रुषः॑ । ए॒ताव॑द्वा वा॒स्ति ॥ या॒वदे॑तत् ।
या॒वदे॑वास्ति । 103 (10)

T.A.1.25.2

तद॑व॒रु॒न्धे ॥ कू॒र्ममु॑प॒द॒धा॒ति । अ॒पामे॒व मे॒धम॑व॒रु॒न्धे ।
अथो॑ स्व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ स॒म॒ष्ट्यै ॥ आ॒प॒मा॒पाम॑पः स॒र्वाः ।
अ॒स्माद॒स्मा दि॒तोऽमु॑तः । अ॒ग्नि॒र्वा॒युश्च॑ सूर्यश्च ।

सह सञ्चस्करर्द्धिया इति । “वाय्वश्चा रश्मिपतयः{11}” ॥

लोकं पृणच्छिद्रं पृण । 104 (10)

T.A.1.25.3

यास्तिस्रः परमजाः ॥

“इन्द्रघोषा वो वसुभिः{12}” “रेवा ह्येवे{13}” ति ॥

पञ्च चितय उपदधाति । पाङ्क्तोऽग्निः ।

यावानेवाग्निः । तञ्चिनुते ॥ लोकं पृणया द्वितीया-मुपदधाति ।

पञ्चपदा वै विराट् । तस्या वा इयं पादः । अन्तरिक्षं पादः () ।

द्वौः पादः । दिशः पादः । परोरजाः पादः ॥ विराज्येव प्रतितिष्ठति ।

य एतमग्निञ्चिनुते । य उचैनमेवं वेद ॥ 105 (16)

(अस्ति – पृणा – न्तरिक्षम् पादः षट्च) (A25)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 25 ॥

1.1.26 अनुवाकं-26

T.A.1.26.1

अग्निं प्रणीयोप-समाधाय । तमभित एता अभीष्टका उपदधाति ।

अग्निहोत्रे दर्शपूर्ण-मासयोः । पशुबन्धे चातुर्मास्येषु ।

अथो आहुः । सर्वेषु यज्ञक्रतुष्विति ॥

अथ हस्मा हारुणः स्वायम्भुवः ।

सावित्रः सर्वोऽग्नि-रित्यननुषङ्गं मन्यामहे ।

नाना वा एतेषां वीर्याणि ॥ कमग्निञ्चिनुते । 106 (10)

T.A.1.26.2

सत्रिय मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते । सावित्र मग्निञ्चिन्वानः ।

कमग्निञ्चिनुते । नाचिकेत मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

चातुर् होत्रिय-मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

वैश्वसृज मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते । 107 (10)

T.A.1.26.3

उपानुवाक्य-माशु मग्निञ्चिन्वानः । कमग्निञ्चिनुते ।

इममारुण-केतुक मग्निञ्चिन्वान इति ॥ वृषा वा अग्निः ।

वृषाणौ सऽस्फालयेत् । हन्येतास्य यज्ञः । तस्मान्नानुषज्यः ॥

सोत्तरवेदिषु क्रतुषु चिन्वीत । उत्तरवेद्याऽ ह्यग्निश्चीयते ॥

प्रजाकामश्चिन्वीत । 108 (10)

T.A.1.26.4

प्राजापत्यो वा एषोऽग्निः । प्राजापत्याः प्रजाः । प्रजावान् भवति ।

य एवं वेद ॥ पशुकामश्चिन्वीत । संज्ञानं वा एतत् पशूनां । यदापः ।

पशूनामेव संज्ञाने ऽग्निञ्चिनुते । पशुमान् भवति । य एवं वेद ॥ 109 (10)

T.A.1.26.5

वृष्टि॑कामश्चिन्वी॑त । आपो॑ वै वृष्टिः॑ । पर्जन्यो॑ वर्षु॑को भवति ।
य एवं॑ वैद ॥ आ॒मया॒वी चिन्वी॑त । आपो॑ वै भेष॑जं ।
भेष॑ज-मेवा॒स्मै करो॑ति । सर्व॑मायुरेति ॥
अभि॑चरः॒ श्चिन्वी॑त । वज्रो॑ वा आपः॑ । 110 (10)

T.A.1.26.6

वज्र॑मेव भ्रातृ॑व्येभ्यः प्र॑हरति । स्तृणु॑त ए॒नं ॥ तेज॑स्कामो यश॑स्कामः ।
ब्रह्म॑वर्चस॒कामः स्वर्ग॑कामश्चिन्वी॑त । ए॒ता व॒द्वा वास्ति॑ । याव॑देतत् ।
याव॑देवास्ति । तद॑वरुन्धे ॥ तस्यै॑ तद्व्र॑तं ।
वर्ष॑ति न धा॑वेत् । 111 (10)

T.A.1.26.7

अमृतं॑ वा आपः॑ । अमृत॑स्या-नन्तरि॑त्यै ॥ नाप्सु॑-मूत्र॑पुरीष॒ङ्कुर्यात् ।
न निष्ठी॑वेत् । न वि॒वसनः॑ स्नायात् । गुह्यो॑ वा एषो॑ऽग्निः ।
ए॒तस्या॒ग्ने र॑नति दाहाय ॥ न पु॑ष्कर॒पर्णानि॑ हिर॒ण्यं वा॑ऽधिति॑ष्ठेत् ।
ए॒तस्या॒ग्ने-र॑नभ्यारोहाय ॥ न कूर्म॑स्या॒शनीयात्॑ () ।
नोद॑कस्या-घातु॑कान्येन-मोद॑कानि भवन्ति । अ॒घातु॑का आपः॑ ।
य ए॒तम॒ग्निञ्चि॑नुते । य उ॒चैन॑मेवं वैद ॥ 112 (14) (चि॒नुते - चि॒नुते -
प्र॒जाका॑मश्चिन्वी॑त-य एवं॑ वैदा-पो॑-धा॒वे-द॒शनी॑याच्चत्वारि॑ च) (A26)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 26 ॥

1.1.27 अनुवाकं-27

T.A.1.27.1

इ॒मा नु॒कं भु॒वना॑ सी॒षधे॑म । इन्द्र॑श्च वि॒श्वेच॑ दे॒वाः ॥
य॒ज्ञञ्च॑ नस्तन्वञ्च॑ प्र॒जाञ्च॑ । आ॒दि॒त्यैरिन्द्रः॑ स॒ह सी॑षधातु ॥
आ॒दि॒त्यैरिन्द्रः॑ स॒गणो॑-मरु॒द्भिः । अ॒स्माकं॑ भू॒त्ववि॒ता त॒नूनां॑ ॥
आ॒प्लव॑स्व प्र॒प्लव॑स्व । आ॒ण्डी भव॑ ज॒ मा मु॒हुः ।
सु॒खादी॑न्दुः ख॒निध॑नां । प्र॒तिमु॑ञ्चस्व॒ स्वां पु॒रं ॥ 113 (10)

T.A.1.27.2

मरी॑चयः स्वायं॑भु॒वाः । ये शरी॑राण्य॒ कल्प॑यन् । ते ते दे॒हङ्क॑ल्पयन्तु ।
मा च॑ ते ख्या॒ स्म ती॑रिषत् ॥ उ॒त्तिष्ठ॑त मा स्व॒प्त ।
अ॒ग्नि-मि॑च्छ॒ध्वं भा॑रताः । रा॒ज्ञः सो॑मस्य॒ तृप्ता॑सः ।
सूर्ये॑ण स॒युजो॑षसः ॥ “यु॒वा सु॒वासाः{14}” ॥

अ॒ष्टाच॑क्रा नव॒द्वारा ॥ 114 (10)

T.A.1.27.3

दे॒वानां॑ पू॒रयो॑द्ध्या । तस्या॑ हिर॒ण्मयः॑ को॒शः ।
स्व॒र्गो लो॒को ज्यो॑तिषा ऽऽवृ॒तः ॥ यो वै तां॑ ब्र॒ह्मणो॑ वे॒द ।
अ॒मृते॑नावृ॒तां पु॑रीं । तस्मै॑ ब्र॒ह्म च॑ ब्र॒ह्मा च॑ ।

आ॒युः की॒र्तिं प्र॒जान्द॑दुः ॥ वि॒भ्राज॑मानां॒ ह॒रिणीं॑ ।
यश॑सा संपरीवृतां । पुर॑ हिरण्मयीं ब्र॒ह्मा । 115 (10)

T.A.1.27.4

वि॒वेशा॑पराजिता ॥ पराङ्गे॑त्य (पराङेत्य) ज्यामयी ।
पराङ्गे॑त्य (पराङेत्य) नाश॑की ।
इ॒ह चा॑मुत्र॑ चान्वेति । वि॒द्वान् दे॒वासु॑रानु॒भयान् ॥
यत्कु॑मारी मन्द्रयते । यद्योषि॑द्य-त्पतिव्रता । अरि॑ष्टं यत्किञ्च क्रियते ॥
अ॒ग्नि-स्तद॑नु वेधति ॥ अ॒शृता॑सः शृतासश्च । 116 (10)

T.A.1.27.5

यज्वानो॑ येऽप्ययज्वनः । स्वर्य॑न्तो नापैक्षन्ते ।
इन्द्र॑-मग्निञ्च ये वि॒दुः ॥ सि॒कता॑ इव स॒म्यन्ति॑ ।
रश्मि॑भिः-समुदीरिताः ।
अ॒स्मा-ल्लो॒काद॑-मुष्माच्च । ऋषि॑भि-रदात्-पृ॒श्निभिः॑ ॥
अपे॑त वीत वि च सर्प॑तातः । येऽत्र॑ स्थ पु॒राणा॑ ये च नूत॑नाः ।
अ॒होभि॑-रद्भि-र॒क्तुभि॑-र्व्यक्तं । 117 (10)

T.A.1.27.6

यमो॑ ददात्व-वसानमस्मै ॥ नृ॑ मुणन्तु नृ॑ पा॒त्वर्यः॑ ।
अ॒कृ॒ष्टा ये च॑ कृ॒ष्टजाः॑ । कु॒मारी॑षु क॒नीनी॑षु ।

जा॒रिणी॑षु च॒ ये हि॒ताः ॥ रे॒तः पी॒ता आण्ड॑पी॒ताः ।
 अङ्गा॑रेषु च॒ ये हु॒ताः । उ॒भया॑न् पु॒त्र पौ॒त्रका॑न् ।
 यु॒वेऽहं॑ य॒मरा॑ज॒गान् ॥ “श॒तमि॒न्नु श॒रदः{15}” () ॥
 अ॒दो यद्ब्र॑ह्म॒ विल॑बं । पि॒तृणाञ्च॑ य॒मस्य॑ च ।
 वरु॑ण-स्या॒श्विनो-र॒ग्नेः । मरु॑ताञ्च विहाय॑सां ॥
 का॒मप्र॑यवणं मे अस्तु । स ह्ये॒वास्मि॑ स॒नात॑नः ।
 इति॑ ना॒को ब्र॑ह्मि॒श्रवो॑ रा॒यो ध॑नं ।

पु॒त्राना॑पो दे॒वीरि॒हाहि॑ता ॥ 118 (18)

(पु॒रं - न॒वद्वारा॑ - ब्र॒ह्मा - च - व्य॑क्तं - श॒रदोऽष्टौ॑ च (A27)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 27 ॥

1.1.28 अनुवाकं-28

T.A.1.28.1

वि॒शी॒र्ष्णीं॑ गृ॒द्ध-शी॒र्ष्णीञ्च॑ । अ॒पेतो॑ नि॒र्ऋ॒तिं ह॑थः ।
 परि॑बाध॒ श्वेत॑कु॒क्षं । नि॒जङ्घ॑ श॒बलो॑दरं ॥ स॒ तान् वा॒च्याय॑या स॒ह ।
 अ॒ग्ने ना॑शय स॒न्दृशः॑ । ई॒र्ष्या॒सूये॑ बु॒भुक्षां॑ । म॒न्युं कृ॒त्यां च॑ दी॒धिरे॑ ।
 र॒थेन॑ किं॒शुका॑व॒ता । अ॒ग्ने ना॑शय स॒न्दृशः॑ ॥ 119 (10)

(वि॒शी॒र्ष्णीं॑ द॒श) (A28)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 28 ॥

1.1.29 अनुवाकं-29

T.A.1.29.1

पर्जन्याय॑ प्रगा॒यत॑ । दि॒वस्पु॒त्राय॑ मी॒ढुषे॑ ॥ स नो॑ यव॑समिच्छतु ॥
इदं॑ वचः॑ पर्जन्याय॑ स्वरा॒जे ॥ हृदो॑ अ॒स्त्वन्त॑रन्त-द्यु॒योत॑ ।
मयो॒भूर्वातो॑ वि॒श्वकृ॑ष्टयः सन्त्वस्मे । सु॒पिप्प॒ला ओष॑धीर् दे॒वगो॑पाः ॥
यो गर्भ॑-मोष॑धीनां । गवा॑ङ्कृ॒णोत्य॑र्वतां । पर्जन्यः॑ पु॒रुषी॑णां ॥ 120 (10)

(पर्जन्याय॑ दश॑) (A29)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 29 ॥

1.1.30 अनुवाकं-30

T.A.1.30.1

पुन॑र्मामै॒त्विन्द्रि॑यं । पुन॑रायुः पुन॑र्भगः । पुन॑र् ब्राह्म॑ण-मैतु मा ।
पुन॑र् द्रवि॑ण मैतु मा ॥ यन्मे॒ऽद्य॑ रेतः पृथि॒वीम॑स्कान् ।
यदोष॑धीर॒प्यसर॑द्-यदापः । इद॑न्तत् पुन॑राददे ।
दीर्घा॑यु॒त्वाय॑ वर्च॑से ॥ यन्मे॒ रेतः॑ प्रसि॒च्यते॑ ।
यन्म॑ आजायते पुनः() । तेन॑ माम॑मृतं कुरु ।
तेन॑ सुप्र॑जसङ्कुरु ॥ 121 (12) (पुन॑र्द्वे च॑) (A30)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 30 ॥

1.1.31 अनुवाकं-31

T.A.1.31.1

अ॒द्भ्य-स्ति॒रो॒धा जा॒यत॑ । तव॑ वै॒श्रव॑णः स॒दा । ति॒रो धे॒हि स॒प॒त्नान्नः॑ ।

ये अ॒पोऽ॒न॒न्ति॑ के॒चन॑ ॥ त्वा॒ष्ट्रीं मा॒यां वै॒॑श्रव॑णः ।

रथ॑ꣳ स॒हस्र॑ व॒न्धुरं॑ । पु॒रु॒श्च॒क्रꣳ स॒हस्रा॑श्वं ।

आ॒स्था या॒याहि॑ नो ब॒लिं ॥ यस्मै॑ भू॒तानि॑ ब॒लिमा॑व॒हन्ति॑ ।

धन॑ङ्गावो ह॒स्ति हि॒र॒ण्यम॑श्वा॒न् । 122 (10)

T.A.1.31.2

अ॒साम॑ सु॒मतौ य॒ज्ञिय॑स्य । श्रि॒यं बि॒भ्रतो॑ ऽन्न॒मुखीं॑ वि॒राजं॑ ॥

सु॒दर्श॑ने च क्रौ॒ञ्चे च॑ । मै॒नागे च॑ म॒हागि॑रौ ।

श॒त॒द्वा॒ट् टा॒रग॑म॒न्ता (स॒त॒द्वा॒ट् टा॒रग॑म॒न्ता) ।

सꣳहा॒र्यं न॑गरं तव ॥ इति॑ म॒न्त्राः । क॒ल्पो॑ऽत ऊ॒र्ध्वं ॥

यदि॑ ब॒लिꣳ ह॑रेत् ।

हि॒र॒ण्यना॑भये वि॒तुद॑ये कौ॒बेरा॑यायं ब॒लिः । 123 (10)

T.A.1.31.3

सर्व॑भू॒ताधि॑प॒तये॑ नम इति॑ । अथ॑ ब॒लिꣳ ह॑त्वोप॒तिष्ठे॑त ॥

क्ष॒त्रं क्ष॒त्रं वै॒॑श्रव॑णः । ब्रा॒ह्म॒णा व॒यꣳ स्मः॑ ।

नमस्ते अस्तु मा मा हि॒सीः । अस्मात् प्रविश्यान्नमब्धीति ॥

अथ तमग्नि-मादधीत । यस्मिन्ने तत्कर्म प्रयुञ्जीत ॥

तिरोधा भूः । तिरोधा भुवः । 124 (10)

T.A.1.31.4

तिरोधाः स्वः । तिरोधा भूर्भुवस्स्वः ।

सर्वेषां लो॒काना-माधिपत्ये सीदेति ॥ अथ तमग्नि-मिन्धीत ।

यस्मिन्ने तत्कर्म प्रयुञ्जीत ॥ तिरोधा भूः स्वाहा ॥

तिरोधा भुवः स्वाहा ॥ तिरोधाः स्वः स्वाहा ॥

तिरोधा भूर्भुवस्स्वस्स्वाहा ॥

यस्मिन्नस्य काले सर्वा आहुतीर् हुता भवेयुः । 125 (10)

T.A.1.31.5

अपि ब्राह्मणमुखीनाः । तस्मिन्नहः काले प्रयुञ्जीत ।

परः सुप्तजनाद्वेपि ॥ मा स्म प्रमाद्यन्त माद्ध्यापयेत् ।

सर्वार्थाः सिद्ध्यन्ते । य एवं वेद । क्षुद्ध्य-न्निदमजानतां ।

सर्वार्था न सिद्ध्यन्ते ॥ यस्ते विघातुको भ्राता ।

ममान्तर् हृदये श्रितः । 126 (10)

T.A.1.31.6

तस्मा॑ इ॒मम॑ग्र॒ पिण्ड॑ञ्जुहोमि । स मे॑ऽर्था॒न् मा वि॑वधीत् । मयि॒ स्वाहा॑ ॥
राजा॑धिराजाय॒ प्रस॑ह्य साहि॒ने ॥ नमो॑ वयं॒ वैश्र॑वणाय॒ कुर्म॑हे ।
स मे॒ कामा॑न् काम॒ कामा॑य॒ मह्यं॑ ॥ कामे॑श्वरो॒ वैश्र॑वणो॒ ददा॑तु ।
कु॒बेरा॑य॒ वैश्र॑वणाय॒ । म॒हारा॑जाय॒ नमः॑ । के॒तवो॒ अरु॑णासश्च () ।
ऋष॑यो वा॒तर॑शनाः । प्र॒तिष्ठा॑ञ् श॒तधा॑ हि ।
स॒माहि॑तासो स॒हस्र॑धा॒यसं॑ । शि॒वा नः॑ श॒न्तमा॑ भवन्तु ।
दि॒व्या आप॑ ओष॒धयः॑ । सु॒मृ॒डीका॑ सर॒स्वति॑ ।
मा ते॒ व्योम॑ स॒न्दृशि॑ ॥ 127 (17)

(अश्वा॑न्-ब॒लिर्-भु॒वो - भवे॑युः - श्रि॒त - श्र॑ स॒प्त च॑) (A31)

श्री छाया-सुवर्चलाम्बा समेत श्री सुर्यनारायण स्वामिने नमः ।

ॐ नमो नारायणाय ॥ 31 ॥

1.1.32 अनुवाकं-32

T.A.1.32.1

सम्व॑त्सरमेतद् व्र॒तञ्च॑रेत् । द्वौ॑ वा मा॒सौ ॥ नियमः॑ स॒मासे॑न ॥
तस्मिन्॑ नियम॒ विशेषाः॑ । त्रि॒षव॑ण-मु॒दको॑पस्पर्शी ।
चतु॑र्थ काल॒पान॑भक्तः स्यात् । अ॒हर॑हर्वा भैक्ष॒मश्नी॑यात् ।
औ॒दु॒म्बरी॑भिः समि॒द्धि-र॑ग्निं प॒रिच॑रेत् ।

पुनर्मा॑ मै॒त्विन्द्रि॑य-मि॒त्येते॑ना-ऽनु॒वाके॑न ।

उ॒द्धृत॑ परि॒पूता॑भिर॒द्भिः का॒र्यं कु॒र्वीत॑ । 128 (10)

T.A.1.32.2

असञ्च॑यवान् । अ॒ग्नये॑ वा॒यवे॑ सू॒र्याय॑ । ब्र॒ह्मणे॑ प्र॒जाप॑तये ।

चन्द्र॑मसे॒ नक्ष॑त्रेभ्यः । ऋ॒तुभ्यः॑ सम्॒वत्स॑राय ।

वरु॑णा-या॒रुणा॑येति॒ व्रत॑हो॒माः । प्र॒वर्ग्य॑व॒दादेशः॑ ।

अरु॑णाः काण्ड॑ ऋ॒षयः॑ ॥ अ॒रण्ये॑ऽधी॒यीर॑न् ।

भद्रं॑ कर्णे॒भिरिति॑ द्वे ज॒पित्वा॑ । 129 (10)

T.A.1.32.3

महा॑नाम्नीभि-रु॒दक॑ꣳ सꣳस्पर्श॑ । तमा॑चा॒र्यो द॒द्यात् ।

शि॒वानः श॑न्तमे-त्योष॑धी॒राल॑भते । सु॒मृडी॑केति॒ भूमिं॑ । ए॒वम॑प॒वर्गे॑ ।

धे॒नुर् द॒क्षिणा॑ । कꣳ सम्॒वास॑श्च॒ क्षौमं॑ । अ॒न्यद्वा शु॒क्लं ।

यथा॑ श॒क्ति वा॑ । ए॒वꣳ स्वा॑द्ध्याय॒ धर्मे॑ण () । अ॒रण्ये॑ऽधी॒यीत॑ ।

तप॑स्वी पु॒ण्यो भ॑वति तप॑स्वी पु॒ण्यो भ॑वति ॥ 130 (12)

(कु॒र्वीत॑ - ज॒पित्वा॑ - स्वा॑द्ध्याय॒धर्मे॑ण द्वे च॑) (A32)

श्री॑ छा॒या-सु॒वर्च॑ला॒म्बा स॑मेत श्री॒ सुर्य॑ना॒राय॑ण स्वा॒मिने॑ नमः ।

ॐ नमो॑ ना॒राय॑णाय ॥ 32 ॥

Prapaataka Korvai with starting Padams of 1 to 32 Anuvaakams :-

(भ॒द्रं॑ – स्मृ॒तिः॑ – साकं॑जा॒ना – म॒क्ष्य-॑ ति॒ता॒म्रा – ण्य॑त्यु॒र्ध्वाक्ष॑
– आ॒रोगः॑ – क्वे॒द – म॒ग्निश्च॑ – स॒हस्र॑वृत् – प॒वित्र॑वन्त –
आ॒तनु॑ष्वा – ष्ट्यो॑नीं – यो॒ऽसा – व॒थादि॑त्य – स्या॒रोग-॑स्याथ वा॒यो-
र॒थाग्ने॑र् – दक्षि॑णपूर्वस्या – मि॒न्द्रघो॑षा व-आप॑मापां-यो॒ऽपा –
मापो॑ वै – चतु॑ष्टय्यो – जा॒नुद॑घ्नी – म॒ग्निं प्र॑णीये – मा नु॑ कं –
वि॒शीर्ष्णीं॑ – पर्ज॑न्याय – पुन॑ – र॒द्भ्यः॑ –स॒म्वत्स॑रं द्वा॒त्रिंश॑त्)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(भ॒द्रं – ज्यो॑तिषा – तस्मि॑न् रा॒जानं॑ – क॒श्यपा॑थ-स॒हस्र॑वृ॒दियं॑-
नपु॑ंस॒क – म॒ष्ट्योनी॑ – म॒वप॑तन्ताना – मा॒यत॑नवान् भवति –
स॒तो ब॑न्धुं – ता उत्त॑रतो – वज्र॑मे॒व – पुन॑र्मामैतु
त्रिं॑शदुत्तरशतम्)

First and Last Padam in TA, 1st Prapaatakam :-

(भ॒द्रं – तप॑स्वी पु॒ण्यो भ॑वति तप॑स्वी पु॒ण्यो भ॑वति)

॥ हरिः ओम् ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय आरण्यके प्रथमः प्रपाठकः (अरुणप्रश्नः)

समाप्तः ॥

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

6 त्रिणाचिकेतं

T.B.3.11.7.1

अयं वाव यः पवते । सौ॒ग्नि॑ नाचिकेतः । स यत् प्राङ् पवते ।
तदस्य॑ शिरः । अथ॒ यद् दक्षि॑णा । स दक्षिणः पक्षः ।
अथ॒ यत् प्रत्यक् । तत् पुच्छं॑ । य दुदङ्ङ् । स उत्तरः पक्षः । 37(10)

T.B.3.11.7.2

अथ॒ यथ् सम्वा॑ति । तदस्य॑ समञ्चनं च प्रसारणं च ।
अथो॑ संपदेवास्य सा ॥ स॒ ह वा अ॒स्मै स कामः॑ पद्यते ।
यत् कामो॑ यजते । यो॒ग्निं नाचिकेतं॑ चिनुते ।
य उ॑ चैन-मेवं वेद॑ ॥ यो ह॒ वा अ॒ग्ने नाचिकेतस्यायतनं॑
प्रतिष्ठां॑ वेद॑ । आयतनवान् भवति । गच्छति॑ प्रतिष्ठां । 38 (10)

T.B.3.11.7.3

हिरण्यं॑ वा अ॒ग्ने नाचिकेतस्यायतनं॑ प्रतिष्ठा । य ए॒वं वेद॑ ।
आयतनवान् भवति । गच्छति॑ प्रतिष्ठां ॥
यो ह॒ वा अ॒ग्ने नाचिकेतस्य॑ शरीरं॑ वेद॑ ।
स शरीर॑ ए॒व स्वर्गं॑ लोकमेति ।

हिरण्यं॑ वा॒ अग्ने॑ नाचिकेतस्य॑ शरीरं॑ ।
य एवं॑ वेद॑ । स शरीर॑ एव स्वर्गं॑ लोकमेति॑ ॥
अथो॑ यथा॑ रुक्म॑ उत्-तप्तो॑ भाय्यात् । 39 (10)

T.B.3.11.7.4

एवमेव॑ स तेजसा॑ यशसा॑ । अस्मि॑श्च लोके॑-ऽमुष्मि॑श्च भाति॑ ॥
उरवो॑ ह वै नामैते॑ लोकाः॑ । ये-ऽवरेणादित्यं॑ ।
अथ॑ हैते॑ वरीया॑ऽसो लोकाः॑ । ये परेणादित्यं॑ ।
अन्तवन्त॑ ह वा एष॑ क्षय्यं॑ लोकं॑ जयति॑ । यो-ऽवरेणादित्यं॑ ।
अथ॑ हैषो॑-ऽनन्त-मपार-मक्षय्यं॑ लोकं॑ जयति॑ ।
यः परेणादित्यं॑ () ॥ 40 (10)

T.B.3.11.7.5

अनन्त॑ ह वा अपार-मक्षय्यं॑ लोकं॑ जयति॑ ।
योऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चिनुते॑ । य उ॑ चैन-मेवं॑ वेद॑ ॥
अथो॑ यथा॑ रथे॑ तिष्ठन् पक्षसी॑ पर्या-वर्तमाने॑ प्रत्यपेक्षते॑ ।
एव-महोरात्रे॑ प्रत्यपेक्षते॑ ।
नास्या-होरात्रे॑ लोकमाप्नुतः॑ । योऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चिनुते॑ ।
य उ॑ चैन-मेवं॑ वेद॑ ॥ 41 (8)

(उत्तरः पक्षो – गच्छति प्रतिष्ठां – भाव्याद् – यः परेणादित्य –
+मष्टौ च) (A7)

T.B.3.11.8.1

उ॒शन् ह॒ वै वा॒जश्र॑वसः॒ सर्व॑वेदसं॒ ददौ॑ ।
तस्य॑ ह॒ नचि॑केता॒ नाम पु॒त्र आ॒स । त॒ ह कु॑मा॒र स॒न्तं ॥
दक्षि॑णासु नीय॒माना॑सु श्रद्धा ऽऽवि॒वेश । स हो॑वाच ।
तत॑ कस्मै॒ मां दा॑स्यसीति । द्वितीयं॑ तृतीयं॑ ॥ त॒ ह परी॑त उवाच ।
मृत्य॑वे॒ त्वा ददा॑मीति ॥ त॒ ह स्मो॑त्थितं॒ वाग॑भिवदति । 42 (10)

T.B.3.11.8.2

गौत॑म कु॒मारमि॑ति । स हो॑वाच । परे॑हि मृत्यो॒ गृहा॑न् ।
मृत्य॑वे॒ वै त्वा॑ऽदा-मि॒ति ॥ तं वै प्र॑वसन्तं गन्तासीति होवाच ।
तस्य॑ स्म तिस्रो॒ रात्री-र॑नाश्चान् गृ॒हे व॑सतात् । स यदि॑ त्वा पृ॒च्छेत् ।
कु॒मार क॑ति रात्री-र॒वात्सी-रि॑ति । तिस्र॑ इति॒ प्रति ब्रू॑तात् ।
किं प्र॑थमा॒ रात्रि-मा॑श्ना इति । 43 (10)

T.B.3.11.8.3

प्र॒जां त इति॑ । किं द्वि॒तीया-मि॑ति । प॒शूँस्त इति॑ ।
किं तृ॒तीया-मि॑ति । सा॒धुकृ॑त्यां त इति ॥ तं वै प्र॑वसन्तं जगाम ।

तस्य॑ ह॒ तिस्रो॑ रा॒त्री-र॒नाश्चान्॑ गृ॒ह उ॒वास । तमा॑गत्य॒ पप्र॑च्छ ।
कु॒मार॑ क॒ति रा॒त्री-र॒वा॒त्सी-रि॑ति । तिस्र॑ इति॒ प्रत्यु॑वाच । 44 (10)

T.B.3.11.8.4

किं॑ प्रथ॒माꣳ रा॒त्रि-मा॑श्ना इति॑ । प्र॒जां त॒ इति॑ ।
किं॑ द्वि॒तीया-मि॑ति । प॒शूꣳस्त॒ इति॑ । किं॑ तृ॒तीया-मि॑ति ।
साधु॑कृ॒त्यां त॒ इति॑ ॥ नम॑स्ते अस्तु॒ भगव॑ इति॒ होवा॑च ।
वरं॑ ँवृ॒णीष्वे॑ति ॥ पि॒तर॑मे॒व जी॒वन्न॑यानीति॑ ॥
द्वि॒तीयं॑ ँवृ॒णीष्वे॑ति । 45 (10)

T.B.3.11.8.5

इ॒ष्टापूर्त॑यो मे॒ ऽक्षि॑तिं ब्रू॒हीति॑ होवाच ।
तस्मै॑ है॒तम॑ग्निं नाचिकेत॒-मुवा॑च ।
ततो॑ वै तस्यै॑-ष्टापूर्ते॒ ना क्षी॑येते ॥
नास्यै॑ष्टा-पूर्ते॒ क्षी॑येते । योऽग्निं॑ नाचिकेतं॒ चिनु॑ते ।
य उ॑ चैन॒-मे॒वं ँवे॑द ॥ तृ॒तीयं॑ ँवृ॒णीष्वे॑ति ।
पुन॑ मृ॒त्यो मे॒ ऽप॑जितिं ब्रू॒हीति॑ होवाच ।
तस्मै॑ है॒तम॑ग्निं नाचिकेत॒-मुवा॑च ।
ततो॑ वै सोऽप॑ पुन॒ मृ॒त्यु-म॑जयत् । 46 (10)

T.B.3.11.8.6

अप॑ पुन॑ मृ॒त्युं ज॑यति । योऽ॒ग्निं नाचि॑केतं चि॒नुते ॥
य उ॑ चैन॒-मे॒वं वै॑द ॥ प्र॒जाप॑ति॒ वै प्र॒जाका॑म-स्तपो॑-ऽतप्य॑त ।
स हि॑रण्य॒-मु॒दास्य॑त् । त-द॒ग्नौ प्रा॑स्यत् । त-द॒स्मै ना॑च्छदयत् ।
तद् द्वि॒तीयं प्रा॑स्यत् । त-द॒स्मै नै॒ वा॑च्छदयत् ।
तत् तृ॒तीयं प्रा॑स्यत् । 47 (10)

T.B.3.11.8.7

त-द॒स्मै नै॒ वा॑च्छदयत् । त-दा॒त्म-न्ने॒व हृ॒दय्यै॑ऽग्नौ॒ वै श्वा॑नरे प्रा॑स्यत् ।
त-द॒स्मा अ॑च्छदयत् । तस्मा॒द्धि॒रण्यं क॑निष्ठं॒ धना॑नां ।
भु॒ञ्जत् प्रि॒यत॑मं । हृ॒दय॑ज॒ हि । स वै त॑मे॒व ना॑विन्दत् ।
यस्मै॒ तां दक्षि॑णा-म॒नेष्य॑त् ।
ता॒ स्वा॒यै॒व ह॑स्ताय॒ दक्षि॑णाया॒नय॑त् ।
तां प्र॒त्यगृ॑ह्णात् । 48 (10)

T.B.3.11.8.8

दक्षाय॑ त्वा दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्णामीति॑ । सो ऽदक्ष॑त दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्य ।
दक्ष॑ते ह॒ वै दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्य । य ए॒वं वै॑द ॥
ए॒तद्ध॑ स्म॒ वै तद् वि॒द्वाँसो॑ वा॒जश्र॑वसा गो॒तमाः॑ ।
अ॒प्यनू॑दे॒श्यां दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्णन्ति ।

उ॒भये॑न व॒यं दक्षि॑ष्याम॒ह ए॒व दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्येति ।

ते ऽदक्ष॑न्त दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्य ।

दक्ष॑ते ह॒ वै दक्षि॑णां प्र॒तिगृ॑ह्य । य॒ एवं॑ वै॒द () ।

प्र॒ हान्यं॑ ँली॒नाति॑ ॥ 49 (11)

(व॒द – त्या॒ग्ना इ॒त् – यु॒वाच॑ – द्वि॒तीयं॑ वृ॒णीष्वे॑ – त्य॒जय॑त् –

तृ॒तीयं॑ प्रा॒स्य – द॒गृह्णा॑द् – य॒ एवं॑ वै॒दैकं॑ च) (A8)

T.B.3.11.9.1

त॒त् है॒त-मे॒के प॒शुब॑न्ध ए॒वोत्त॑रवे॒द्यां चि॑न्वते ।

उ॒त्त॒रवे॒दिस॑म्मित ए॒षोऽग्नि॑रिति॒ वद॑न्तः ।

तन्न॑ त॒था कुर्या॑त् । ए॒त-म॒ग्निं का॒मेन॑ व्य॒र्द्धये॑त् ।

स ए॒नं का॒मेन॑ व्य॒र्द्धः । का॒मेन॑ व्य॒र्द्धये॑त् ।

सौ॒म्ये वा॒वै न॑म॒ध्वरे॑ चि॒न्वीत॑ । यत्र॑ वा भू॒यिष्ठा॑ आ॒हुत॑यो हू॒येर॑न् ।

ए॒त-म॒ग्निं का॒मेन॑ स॒म॒र्द्धय॑ति । स ए॒नं का॒मेन॑ स॒म॒र्द्धः । 50 (10)

T.B.3.11.9.2

का॒मेन॑ स॒म॒र्द्धय॑ति ॥ अथ॑ है॒नं पु॒रर्ष॑यः ।

उ॒त्त॒रवे॒द्या-मे॒व स॒त्रिय॑-म॒चिन्व॑त । ततो॑ वै तेऽवि॑न्दन्त प्र॒जां ।

अ॒भि स्व॒र्गं लो॒क-म॑जयन् । वि॒न्दत॑ ए॒व प्र॒जां ।

अभि॑ स्वर्गं॑ लो॒कं॑ ज॒यति॑ । यो॒ऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चि॒नुते॑ ।
य उ॑ चैन॒-मे॒वं वे॑द ॥ अथ॑ है॒नं वा॒युर् ऋ॒द्धि॒कामः॑ । 51 (10)

T.B.3.11.9.3

यथा॑न्यु॒प्त-मे॒वोप॑द॒धे । ततो॑ वै स ए॒ता-मृ॒द्धि-मा॑द्ध॒र्नोत् ।
यामि॑दं वा॒युर् ऋ॒द्धः । ए॒ता-मृ॒द्धि-मृ॑द्ध॒नोति॑ ।
यामि॑दं वा॒युर् ऋ॒द्धः । यो॒ऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चि॒नुते॑ ।
य उ॑ चैन॒-मे॒वं वे॑द ॥ अथ॑ है॒नं गो॒ब॒लो वा॒र्ष्णाः प॒शु॒कामः॑ ।
पा॒क्तमे॒व चि॒क्ये । पञ्च॑ पु॒रस्ता॑त् । 52 (10)

T.B.3.11.9.4

पञ्च॑ दक्षि॒णतः॑ । पञ्च॑ प॒श्चात् । पञ्चो॑त्तर॒तः । ए॒कां म॑द्ध्ये॑ ।
ततो॑ वै स स॒हस्रं॑ प॒शून् प्रा॒प्नोत् । प्र स॒हस्रं॑ प॒शू-ना॑प्नोति ।
यो॒ऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चि॒नुते॑ । य उ॑ चैन॒-मे॒वं वे॑द ॥
अथ॑ है॒नं प्र॒जाप॑ति॒ ज्यैष्ठ्य॑कामो॒ यश॑स्कामः प्र॒जन॑नकामः ।
त्रि॒वृ॒तमे॒व चि॒क्ये । 53 (10)

T.B.3.11.9.5

स॒प्त पु॒रस्ता॑त् । ति॒स्रो दक्षि॒णतः॑ । स॒प्त प॒श्चात् । ति॒स्र उत्तर॑तः ।
ए॒कां म॑द्ध्ये॑ । ततो॑ वै स प्र यशो॒ ज्यैष्ठ्य॑-मा॒प्नोत् ।

ए॒तां प्र॒जातिं॑ प्रा॒जाय॑त । या॒मिदं॑ प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते ।

त्रि॒वृद् वै ज्यै॑ष्ठ्यं॑ । मा॒ता पि॒ता पु॒त्रः । 54 (10)

T.B.3.11.9.6

त्रि॒वृत् प्र॒जन॑नं । उ॒प॒स्थो यो॒निं र्म॑द्ध्य॒मा ।

प्र॒य॒शो ज्यै॑ष्ठ्य-मा॒प्नो॑ति । ए॒तां प्र॒जातिं॑ प्र॒जाय॑ते ।

या॒मिदं॑ प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते । यो॒ऽग्निं॑ ना॒चिके॑तं चि॒नुते॑ ।

य उ॒ चैन॑मे॒वं वे॑द ॥ अथ॑ है॒न-मि॒न्द्रो ज्यै॑ष्ठ्य॒कामः॑ ।

ऊ॒र्ध्वा ए॒वोप॑दधे । ततो॒ वै स ज्यै॑ष्ठ्य-म॒गच्छ॑त् । 55 (10)

T.B.3.11.9.7

ज्यै॑ष्ठ्यं ग॒च्छ॑ति । यो॒ऽग्निं॑ ना॒चिके॑तं चि॒नुते॑ ।

य उ॒ चैन॑-मे॒वं वे॑द ॥ अथ॑ है॒न-म॒सावा॑दि॒त्यः स्व॑र्ग॒कामः॑ ।

प्रा॒चीरे॒वोप॑दधे । ततो॒ वै सो॑ऽभि स्व॑र्गं लो॒क-म॑जयत् ।

अ॒भि स्व॑र्गं लो॒कं ज॑यति । यो॒ऽग्निं॑ ना॒चिके॑तं चि॒नुते॑ ।

य उ॒ चैन॑-मे॒वं वे॑द ॥ स यदी॒च्छेत् । 56 (10)

T.B.3.11.9.8

ते॒जस्वी॑ य॒शस्वी॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सी स्या॑मि॒ति । प्रा॒डा हो॒तुर्द्वि॑ष्या-दु॒थ्स॑र्पेत् ।

ये॒यं प्रा॒गाद् य॒शस्व॑ती । सा मा प्रो॒र्णो॑तु ।

ते॒जसा॑ य॒शसा॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेने॑ति ।

तेज॑स्व्ये॒व य॑श॒स्वी ब्र॑ह्मवर्च॑सी भवति ॥ अथ यदी॑च्छेत् ।
 भूयि॑ष्ठं मे॒ श्रद्द॑धीरन् । भूयि॑ष्ठा दक्षि॑णा नये॒युरिति॑ ।
 दक्षि॑णासु नीय॑मानासु प्रा॒च्येहि॒ प्रा॒च्येहीति॑ प्राची॑ जुषा॒णा वे॒त्वाज्य॑स्य
 स्वाहे॑ति सु॒वेणो॑-प॒हत्या॑ हव॒नीये॑ जुहुयात् । 57 (10)

T.B.3.11.9.9

भूयि॑ष्ठ-मेवा॒स्मै श्रद्द॑धते । भूयि॑ष्ठा दक्षि॑णा नयन्ति ॥
 पुरी॑ष-मुप॒धाय॑ । चि॒ति-क्लृ॑प्तिभि॒-रभि॑मृश्य ।
 अग्निं॑ प्रणी॒योप॑समा॒धाय॑ । चत॑स्र ए॒ता आहु॑ती र्जुहोति ।
 त्वम॑ग्ने रु॒द्र इति॑ शत॒रुद्री॑यस्य रू॒पं ।
 अग्ना॑-विष्णू॒ इति॑ वसो॒र्धारा॑याः । अन्न॑पत॒ इत्य॑न्न होमः ।
 सप्त॑ ते अग्ने॒ समि॑धः सप्त॒ जिह्वा॑ इति॒ विश्व॑प्रीः () ॥ 58 (10)
 [समृ॑द्ध - ऋ॒द्धि॑कामः - पु॒रस्ता॑च् - चि॒व्ये - पु॒त्रो - ऽग॑च्छ -
 दि॒च्छे - जु॒हुयाद् - वि॒श्वप्रीः॑ ()] (A9)

Special Korvai

(पुर॑र्षयो वा॒युर् गो॑बलः स॒हस्रं॑ प्र॒जाप॑ति स्त्रि॒वृदि॑न्द्रो
 ऽसा॑वादि॒त्यः स यदी॑च्छेत्)

T.B.3.11.10.1

यां प्रथ॒मा-मि॒ष्टका॑-मु॒प॒द॒धाति॑ । इ॒मं तया॑ लो॒क-म॒भि ज॑यति ।
अथो॒ या अ॒स्मिन् लो॒के दे॒वताः॑ ॥
तासां॑ सा॒युज्यं॑ सलो॒कता॑-मा॒प्नोति॑ । यां द्वितीया॑-मु॒प॒द॒धाति॑ ।
अ॒न्तरि॑क्षलो॒कं तया॑-ऽभि॒ ज॑यति । अथो॒ या अ॒न्तरि॑क्ष लो॒के दे॒वताः॑ ॥
तासां॑ सा॒युज्यं॑ सलो॒कता॑-मा॒प्नोति॑ ।
यां तृतीया॑-मु॒प॒द॒धाति॑ ।
अमुं॑ तया॑ लो॒क-म॒भिज॑यति । 59 (10)

T.B.3.11.10.2

अथो॒ या अ॒मुष्मिन्॑ लो॒के दे॒वताः॑ ॥
तासां॑ सा॒युज्यं॑ सलो॒कता॑-मा॒प्नोति॑ ।
अथो॒ या अ॒मूरि॑तरा अष्टाद॒श ।
य ए॒वामी॑ उ॒रवश्च॑ वरीया॑ऽसश्च लो॒काः ।
ताने॒व ता॒भि-र॒भिज॑यति ॥
का॒मचा॑रो ह वा अ॒स्यो॒रुषु॑ च वरी॒यस्सु॑ च लो॒केषु॑ भ॒वति॑ ।
योऽग्निं॑ नाचि॒केतं॑ चि॒नुते॑ । य उ॒ चैन॑-मे॒वं वे॒द ॥
स॒म्व॒त्सरो॑ वा अ॒ग्नि नाचि॒केतः॑ । तस्य॑ व॒सन्तः॑ शि॒रः । 60 (10)

T.B.3.11.10.3

ग्री॒ष्मो दक्षि॑णः पक्षः । वर्॒षा उत्त॑रः । श॒रत् पु॒च्छं॑ ॥
मा॒साः क॒र्मका॑राः । अ॒हो॒रा॒त्रे श॑तरु॒द्गीयं॑ ॥ पर्जन्यो॒ वसो॒र्धरा॑ ॥
यथा॒ वै पर्ज॑न्यः सुवृष्टं॑ वृष्ट्वा ।
प्र॒जाभ्यः॑ सर्वा॒न् कामा॑न्त् संपूरयति ।
एव॒-मे॒व स तस्य॑ सर्वा॒न् कामा॑न्त् संपूरयति ।
योऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चिनुते । 61 (10)

T.B.3.11.10.4

य उ॒ चैन॑-मे॒वं वे॑द ॥ स॒म्-व॑त्सरो वा अ॒ग्निर्नाचि॑केतः ।
तस्य॑ वसन्तः शिरः । ग्री॒ष्मो दक्षि॑णः पक्षः ।
वर्॒षाः पु॒च्छं॑ । श॒रदु॑त्तरः पक्षः । हे॒मन्तो॑ म॒द्ध्यं॑ ॥
पूर्व॑पक्षाश्चितयः । अ॒पर॑पक्षाः पुरीषं । अ॒हो॒रा॒त्राणी॑ष्टकाः () ।
ए॒ष वा॒व सोऽग्नि॑-र॒ग्निम॑यः पुन॑र्णवः ।
अ॒ग्निम॑यो ह॒ वै पु॑न॒र्णवो॑ भूत्वा । स्व॒र्गं लो॒क-मे॑ति ।
आ॒दि॒त्यस्य॑ सायुज्यं । योऽग्निं॑ नाचिकेतं॑ चिनुते ।
य उ॒ चैन॑-मे॒वं वे॑द ॥ 62 (16) (अ॒मुं तया॑ लो॒कम॑भिजयति - शिर॑ -
श्चि॒नुत॑ - इ॒ष्टकाः॑ षट्च॑) (A10) ओं शान्तिः॑ शान्तिः॑ शान्तिः॑ ॥